

VITÉZI TÁJÉKOZTATÓ

Esztergom-vári Szűzanya a Kisdeddel. Ősi kegykép. A hívek nagy tisztelettel vették körül, az előtte végzett könyörgések sokszor meghallgatásra találtak.

Jöjj, népek megváltója!

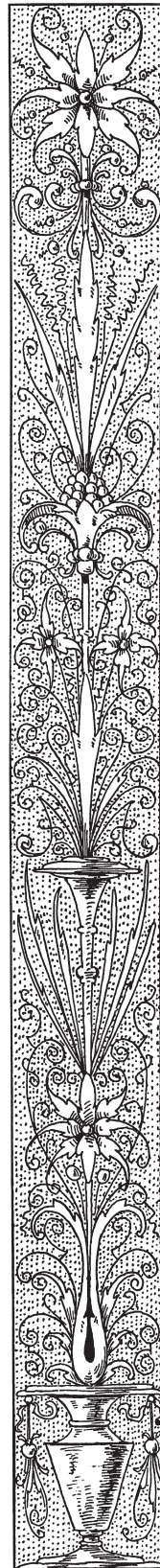
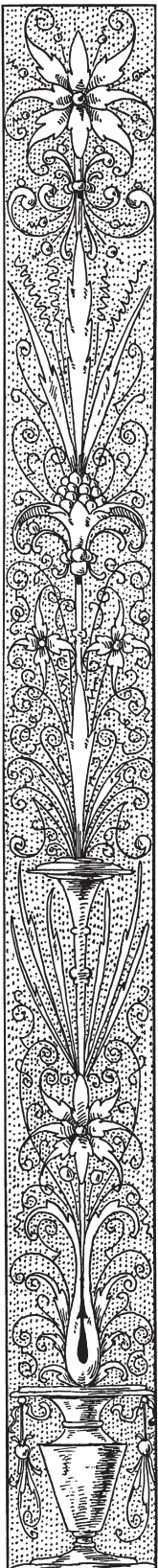
Gregorián himnuszról

Jöjj, népek megváltója!
Így kér a föld lakója
Jöjj, lelkünk drága fénye,
Szívünk édes reménye!

Te érkezel Atyádtól,
Mennybéli palotádból,
Hogy itt megvívj miértünk,
És légy mi pajzsunk, vértünk.

Ím készen vár a jászol,
A szív többé nem gyászol,
Az éjszaka világos,
Az ösvény barátságos.

Ó, szállj közénk, Királyunk!
Íme eléd kiállunk:
A sötétség elmúljon,
A hit fénye ragyogjon!

XXVI. évfolyam, 4-5. szám		Budapest, 2008	
VITÉZI TÁJÉKOZTATÓ			
Tartalom:			
Év végi köszöntés.....	2	Nádudvari Nagy János: Csak a bölcsek.....	2
Történelmi idők történelmi nagyságú államférfia: Horthy Miklós.....	3	Politikusainknak is ajánlott példakép.....	3
Budapesti bevonulás – 1919. november 16.....	3	Jubileumi vitézavatás Kenderes, szeptember 6.....	4
Az újratemetés 15. éves évfordulója.....	6	A vitézavatás filmje, fotói.....	6
vitéz de Pott György élete.....	7	Vitéz Csantavéri Sándor m.kir.örm.....	10
Az I. világháború pápai hős újonca.....	10	„Gondoltam, megyek, amíg bírok, ha meg nem bírok, akkor...”.....	11
Vitéz Kerecsy János beszámolója a Don menti harcokról.....	11	Dr. vitéz Szirmay László.....	12
Turul madár, ne szállj tovább.....	12	Emlékábla-avatás – Fehéregyháza, Petőfi múzeumkert.....	13
Zászlóavatás ünnepség a Marosvásárhelyi Református Vártemplomban.....	13	Szekély határőrök, akik történelmet írtak!.....	14
Rendi találkozó a Gyimesekben az évfordulón.....	14	Segítsünk megmenteni!.....	16
A harangok Szolvára mentek.....	17	Szolva, a „Magyar Golgota”!.....	17
Erdély Törzsszék, Eseménynaptár, I. negyedév.....	17	Rendi megemlékezés a Rákoskeresztúri temető 301-es parcellájánál.....	19
Buda Törzsszék őszi állománygyűlése.....	19	Tisztelgés vitéz Csörgőy Károly tábornok és bajtársai emléke előtt.....	20
A magyar hősök emlékének meggyalázása.....	20	Figyelem! Zenei különlegességek!.....	20
A „Nemzeti Katonai Emlékhely” kialakulása, Pákozd.....	21	A 2008-évi '56-os Emlékérmek átadása, Budapest.....	21
Mányi nemzetőrök és honvédek az 1848–49-es szabadságharcban.....	22	Kegyeleti megemlékezés Mohácson.....	23
Zrínyi Miklós születésének évfordulójára rendezett ünnepség Pécssett.....	23	Emlékműavatás Pécssett Wass Albert tiszteletére.....	24
Az 56-os forradalom és szabadságharc 52. évfordulójára emlékezünk Pécssett.....	25	Családi nap 2008. október 25-én.....	25
I. világháború befejezésének 90. évfordulója.....	26	Ökumenikus megemlékezés Halottak napján.....	26
Pécs – néhány évszám gazdag történelméből.....	26	1956 – Szolnok megmentője vitéz Szathmári József.....	27
Őszi állománygyűlés; Emlékezés Kenderesen.....	27	Állománygyűlés – emlékezés a Forradalomra.....	28
Megemlékezés – Kecskemét.....	28	Őssz-magyarországi Bibliáéve jegyében.....	29
Ünnepi állománygyűlés Debrecenben.....	29	Közép-Magyarország Keleti Törzsszék Eseménynaptár.....	30
Időutazás a magyarországi gyökereikhez.....	36	Dunaharaszti alcsoport 2008. év eseménynaptára.....	37
700 éves a magyar alapítású pálos rend.....	37	Állománygyűlés és csapatzászló-szentelés, Érd.....	38
Megemlékező ünnepség, 2008. szeptember 27. a Mátrai Gulag.....	38	A Szent Korona menekítése.....	39
Filmajánló! Film a Szent Korona-tanról.....	39	Születésnapot köszöntünk!.....	40
Örömhír! Házasságkötés!.....	41	Örömhír – Gólyahír!.....	41
Könyvajánló: Dr. Bernáth Z. – Egy lovaguralkodó és népe.....	43	Hadak útjára léptek.....	44
Tények, dátumok, adatok.....	46	Kárpát-medencei birtoklevélünk a rovásírás.....	47
Íme, itt van a törvény...!.....	48	El ne add!.....	48
Melléklet: PÉLDAKÉPEINK			
Prohászka Ottokár			
Vitéz bankó Pajtás Ernő vezérőrnagy			

Év végi köszöntés

Kegyelemteljes, áldott Karácsonyt és békés, boldog új esztendőt kívánok minden rendtársamnak és családjának. Az isteni gondviselés kiáradását kérem nemzetünk minden hazaszerező tagjára. Reménykedjünk abban, hogy országunknak lesznek olyan felelős vezetői, akik legyőzik a nemzetünk előtt tornyosuló akadályokat.

Rendünk támasza minden, hazánkat erősítő és Nemzetünk épülését szolgáló nemes munkának, az olyan erőfeszítésnek, mely a biztonságos jövőt alapozza meg.

Egységünk, minden rendtársunk elhivatottsága teremti meg azt az erőt, mely segíthet bennünket nehézségeink leküzdésében.

Az év vége és az új év eleje egy kicsit a lélektől-lélekgig tartó, sajnós, rövid időszak, amikor elszakadunk a könnyörtelen világ kihívásaitól; erőt és kitartást merítünk családunk, barátaink szeretetéből. Kívánom Mindnyájunknak, hogy tartson ez a szeretet és erő egész éven át.

Kívánom, hogy érezhessük a Rendünkben lévő összefogást is, az egymásért való tenniakarást – szeretetet.

v. Hunyadi László főkapitány

CSAK A BÖLCSEK

Csak a bölcsek ismerik Őt meg,
azok mennek Hozzá ma is;
s azok maradnak meg hívóknak
oly sokszor kigúnyolva is,
kik többet tudnak a tudósnál,
s leborulnak Előtte mélyen,

éppúgy, mint szegényes jászlánál
kelet bölcsei tették régen.
Ma is, és mindig, csak a bölcsek:
a gyermekként hinni merők –
Hozzá ma is csak ezek jönnek,
a gyermeki hittel szeretők.
Mások csak ünnepelgetnek, de
talán azt se tudják, miért?...
És nem mennek el Betlehembe;
Egy lépést sem tesznek Jézusért!

(Nádudvari Nagy János)

VITÉZI TÁJÉKOZTATÓ

Kiadja:

Történelmi Vitézi Rend Egyesület

Felelős kiadó:

v. Dékány Ágoston orsz. tkp.

Felelős szerkesztő:

v. Tolnai Éta

Vitézi Tájékoztató Szerkesztősége

Postacím: 1399 Budapest, Pf. 694/123

Honlap címe:

www.vitezirend.co.hu

Történelmi idők történelmi nagyságú államférfia: Horthy Miklós

Politikusainknak is ajánlott példakép

Lehet országot építeni és gyarapítani gondoskodó szeretettel, tisztességgel. – És lehet kordonokat építeni és lövetni azokra, akik tiltakoznak az idegen érdekeket kiszolgáló diktatúra ellen.

Lehet dicsőségesen, fehér lovon megjelenni az ünneplő tömegben... – És lehet fekete, golyóálló páncélautóval a hátsó lépcsőhöz sunnyogni, rohadt paradicsom- és tojászáporban.

Ki mi érdemel.

A bolsevik ideológián nevelkedett politikusok és történészek szerint Horthy „fasiszta és németbarát” volt. Ha Hitler ezt ma hallaná, vagy a könnyei potyognának a kacagástól – vagy fel lenne háborodva. Egyedül Horthy mert ellentmondani Hitlernek! – Diplomáciai tárgyalások során a Führer és Horthy között sok esetben szikrázó ellentét alakult ki. Kormányzó úr az udvariasság szabályait betartva, több esetben is rendre utasította Hitlert, amikor az megfélemezte magát. Egy alkalommal jelezte azt, hogy Ő – Hitlerrel ellentétben ténylegesen egy ezeréves jogállam képviselője. Többször jelentette ki Horthy, hogy Németországgal szemben Magyarországon demokratikus rendszer működik, ezért a Führernek is figyelemmel kell lennie országunk közvéleményére. A Hitler által megszállt országok vezetői közül egyedül csak Horthy merete megmondani Hitlernek: ha háborút indít, azt el fogja veszíteni. A németbarátságról pedig: Horthy fiának, Istvának a repülőgépét a németek valószínűleg megrongálták. Ennek következtében 1942. aug. 20-án a szovjet fronton

lezuhant. Másik fiát, Miklóst a németek 1944. október 15-én elrabolták Budapestről és a mauthauseni koncentrációs táborba vitték; innen pedig tovább, Dél-Tirolba, ahonnan az amerikai 5. hadtest szabadította ki. Egy barát a barátja gyermekeit megöli, elrabolja? – Vagy pedig a hatalmasabb erő, s a sötét háttér-politika működött ebben az esetben is?

Ki kell emelnünk lovagias jellemvonásai közül az emberbarát politikust. (Tehát NEM német-, hanem EM-BERbarát!) Ez a jellemvonás általában nem volt tapasztalható a kortárs politikusok jellemében. És tegyük hozzá: korunkra ez szinte teljességgel eltűnt a nemzetek életét irányító politikusokból. Hitler elől menekülve, Horthy „fasiszta” Magyarországon kaptak menedéket szinte a háború végéig (mindaddig, amíg Horthy a hatalmat meg tudta tartani, amíg volt katonai- és csendőri ereje ahhoz, hogy akaratát érvényesíthesse: több, mint 200.000 lengyel-, több, mint 350.000 zsidó menekült, több-tízezer szlovák, szerb és horvát család); s említsük meg: a bajor királyi család is Horthy védelmét élvezte.

Ezek után kérem, hogy köszönjük meg a Főméltóságú Kormányzó Urat Istennek – és az Úristen legyen áldott mindazért a jóért, amit rajta keresztül adott a Magyar Nemzetnek.

John F. Montgomery volt budapesti amerikai nagykövetség emlékiratai alapján.

vitéz Vörösváczky Csaba

BUDAPESTI BEVONULÁS – 1919. november 16.

Horthy helyesen ismerte fel, hogy a zűrzavaros helyzetben kizárólag egy összefogott fegyveres erő képviselhet reális hatalmat. George Russel Clerk brit diplomata vele állapodott meg arról, hogy a román kivonulás után a Nemzeti Hadsereg vegye át az ellenőrzést Budapesten. 1919. november 16-án, miután a román hadsereg gondos ellenőrzés mellett távozott az általuk kifosztott Budapestről, Horthy bevonult a fővárosba. A Magyarországon lévő brit katonai és civil erők támogatták Horthy tevékenységét annak érdekében, hogy végre konszolidálja az országot. Horthy parancsa így szólt a bevonulás előtt: „...ha Budapestre megyünk, mindenki jól tartson össze, tartson fegyelmet, hogy parancsom és reményem ellenére olyan ne történhessék, amit ránk fognak...” Az őszirózsás forradalom és a Tanácsköztársaság, majd Magyarország kisantant általi katonai megszállása hatalmas károkat okozott. A román megszállás alatt megindult az ország módszeres kifosztása, amely során a becsült kár 1,5 milliárd aranykorona volt...

Társaságunk ez év november 16-án a Szt. Margit Gimnázium dísztermében lélekiemelő ünnepségen emlékezett a Horthy Miklós kormányzó úr vezette Nemzeti Hadsereg budapesti bevonulására. Dr. vitéz Barlay Ö. Szabolcs atya, történész, c. egyetemi tanár arról az állandóan visszatérő, erkölcsi pusztításról beszélt megrendítő módon, melyet Károlyi, Szamuely, Kun Béla és tettestársai kezdtek el 1918-19-ben, és mindenkori szellemi örököseik végeznek mind a mai napig magyar nemzetünkkel szemben. Kosaras Péter Ákos történész pedig a kommunista vérgőzös örjögés olyan momentumait elevenítette fel, melyek eddig ismeretlenek voltak a hallgatóság előtt. A megemlékezésen résztvevő több, mint négyszáz fő lélekleben, hazafiúi érzésben ismét erősödött.

Köszönet a közreműködőknek.

vitéz Kocsis Sándor
Horthy Miklós Társaság alelnöke

HORTHY MIKLÓS Kormányzó úr tiszteletére és emlékezetére

emléktáblát avattak Budapesten, a XVII. kerületben, 2008. XI. 23-án.

Korábban ez az utca az Ő nevét viselte... Az emléktábla közadakozásból 'született'!

Jubileumi vitézavatás Kenderes, szeptember 6.

A Történelmi Vitézi Rend ezévbén szeptember 6-án – a Rend alapítójának, vitéz nagybányai Horthy Miklósnak, Magyarország egykori főméltóságú kormányzójának szülőhelyén – Kenderesen tartotta az újonnan felvett vitézek ünnepélyes eskütételét és avatását. Nem első ízben.

Bevonul Ófelsége, a Szent Korona – a Magyar Tengerészek Egyesülete és a Koronaórság díszkíséréttel

Korábban, tíz évvel ezelőtt, 1998-ban, a Kormányzó úr hazai temetésének ötödik évfordulóján avatott új tagokat a Rend Kenderesen, most, a temetés tizenötödik évfordulóján az avatással (is) emlékezni kívánt a Történelmi Vitézi Rend egykori alapítójára.

Mindannyiunknak – valamennyi vitéznek – örökké emlékezetes marad az a gyönyörű nap, amikor a Rend főkapitánya *az eredeti pallossal* bal vállunkat megérintve örökké és visszavonhatatlanul vitézzé avatott, befogadott a Rendbe. Kenderes ebben az évben még jobban kiemelte e nagy nap jelentőségét. A község határához érve kellemes, örömteli meglepetés fogadta az érkezőket. Üdvözlő táblákkal köszöntötték az idelátogatókat – vagy csak áthaladókat – amelyek tájékoztattak a falu nagy szülőteréről. Megható és szívdobogtató az a büszkeség, mely eltölti az itteni embereket: *ez az a város, amelyik a Nemzet első emberét adta a Hazának, aki vitathatatlanul a huszadik század legkiemelkedőbb magyar államférfija volt!*

Hunyadi László főkapitány úr beszédét tartja

A T. V. R. Nyugat-Magyarországi Törzsszékének zászlószentelése. Zászlóánya: dr. v. Dengyel Zoltán tkp úr felesége dr. Szabó Ágnes

Nemzetőrök díszegységei az ünnepségen

Vitézavatás előtti pillanatok

A Történelmi Vitézi Rend Erdélyi Törzsszéke képviselőinek bevonulása

Szentpétery István koronaőr
vitézé avatása

Horthy Kormányzó úr felesége
családjához tartozó v. Halasy
Márton avatása. Mellette 56-os
rendtársunk, v. Cófalvi Csia Attila

Szent Mihály Lovagrend, Ukrajna
Igor Masepa gróf tb. vitézé avatása

Kormányzó úr születése száznegyvenedik évfordulójának megemlékezésére az idén június 21-én tartott ünnepségen a Magyarok Világszövetsége tett javaslatot a táblák elhelyezésére, felállítására, egyben vállalva annak költségeit is. Köszönet érte.

A kommunizmus éveiben a Vitézi Rend idehaza nem működhetett. A bolsevista, moszkovita helytartók mély-

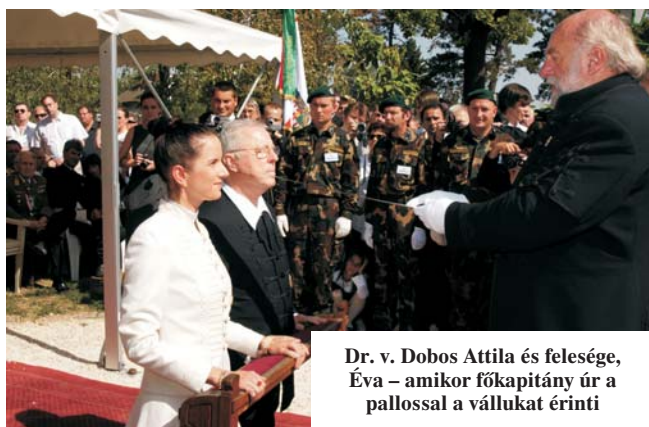
A rendszerváltást követően – 1992-ben – a Vitézi Szék képviseletében a Rend vezetősége megjelent a Magyar Köztársaság elnökénél és kérte a Rend hazai elismerését, működésének lehetővé tételét, biztosítását. Annál is inkább, mivel a Nemzetközi Genealógiai Társaság hivatalosan is elismerte a Magyar Vitézi Rendet és felvette a Nemzetközi Lovagrendek jegyzékébe. (Abban az időben – 1992-ben – az egész világon az elismert Lovagrendek száma összesen tizennégy volt! Első helyen ezek közül a Szuverén Máltai Lovagrend állt, míg a Magyar Vitézi Rend a tizenharmadik volt!)

A Rend él, a Rend dolgozik, jelen van a Nemzet életében – Istennek hála – egyre többen vannak, akik felismerik jelentőségét, erőik szerint támogatják, az arra érdemesek felvételüket kérik.

Tudni kell: nem elég, ha valakinek őse, felmenője vitéz volt. Nem elég, ha saját maga jeleskedett a harctereken, vagy a forradalomban kockáztatta életét, állását, ennél több kell.

v. Hunyadi László főkapitány úr, v. Krasznay Béla ny. ezr. tb. főkapitány h. és v. Igor Masepa gróf úr, Rendünk egyik diplomáciai képviselője

Dr. v. Dobos Attila és felesége,
Éva – amikor főkapitány úr a
pallossal a vállukat érinti

Főkapitány úr a Magyar Koronaőrökkel, s a T. V. R. Díszegységével

séges tudatlanságukban fasisztának bélyegezték a harctereken hősiessen helytálló magyar emberek vitézi közösségét és a Nemzet elitjét jelentő Széchenyieket, Tiszákat, Apponyiakat, Andrásyákat, Telekieket magába foglaló arisztokráciával együtt kitagadta a Nemzetből. (Nota benne: a háborúkkal teli XX. században faszizmus egyedül és kizárólagosan csak Olaszországban volt és sehol másutt! Hitler sem volt fasiszta: nemzeti szocialista volt, ami kissé bántotta Dzsugasvili (Sztálin) elvtársat, mint a nemzetközi szocializmus degenerálisszimuszát.)

Nemzeti helyállás, példamutató életvitel, keresztény-keresztény erkölcsiség, feddhetetlenség, melyeket egyetlen szóval úgy mondhatnánk: vitézi tartás szükségeltetik.

És még valami: a felvételt kérőnek alá kell írnia egy nyilatkozatot, mely szerint magyarságát soha meg nem ta-

A vitézavatást követte a Horthy-kastély parkjában felállított dízsátorban egy pezsgős koccintás és vendéglátás, majd egy kellemes, vidám, magyaros tradíciókat, helyi dalokat, regéket felelevenítő műsor. Az év e legmelegebb szombatján (39 C-t mutattak a hőmérők, árnyékban...) estefelé még újabb és újabb nóták-dalok kerültek elő az előadók gazdag repertoárjából, melyet az együtt-éneklés öröme tett felejthetlenné.

A vitézavatás filmje, fotói

Elkészült a T. V. R. kenderesi vitézavatásáról a DVD és a mintegy 500 fotót tartalmazó fotó-CD.

Megrendelés és felvilágosítás: ANZIX TV

Szabadi Attila VRNT, 2900 Gödöllő, Ganz Ábrahám u. 2.

Telefon: 06 (20) 824-8979

gadta és soha nem volt egyetlen nemzetellenes szervezetnek (nyilaskeresztes vagy kommunista párt) sem tagja.

Ennek szellemében várja a jelentkezőket a Történelmi Vitézi Rend.

vitéz Horváth László tb. törzskapitány

Kiváló magyar előadók: Szűcs Miklós, v. Joó Katalin, v. Pitti Katalin, Keszei Vajk, Ujj Tünde, Heffner Attila

A Történelmi Vitézi Rend Vitézi Széke köszönetét fejezi ki mindazoknak a személyeknek, civil szervezeteknek, vállalkozásoknak, intézményeknek, akiknek önzetlen segítségnyújtása a jubileumi vitéz-avatás méltó megünneplését lehetővé tette. Kérjük Isten áldását életükre, munkájukra.

v. Hunyadi László főkapitány

v. Soltész Gyula főszéktartó

Az újratemetés 15. éves évfordulója

2008. szeptember 7-én emlékeztünk **Horthy Miklós Kormányzó Úr és Családja** újratemetésére, azokra az 1993-as pillanatokra, amelyet hinni sem tudtunk: itthon, hazájában kerül végső nyughelyére a szomorú-tragikus sorsú Kormányzó. Mert mindig felszínre kerül az igazság, s helyére kell, hogy kerüljenek a tények. Ahogy Petőfi mondta: „Az idő igaz. S majd eldönti, ami nem az...”

Minden időben vannak emberek, akik nem hajolnak, akiket megtörhet a történelem súlyos gépezete, de elveikhez halálig hűek maradnak. Örök példaképül.

V. T.

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK!

vitéz de Pott György élete

vitéz de Pott György alezredes úr beteg, ezért mostanában nem jár a havi klubnapokra. Hetente háromszor, hétfőn, szerdán és pénteken kell dialízis kezelésre befeküdni a Honvéd Kórházba. Ezért csak többszöri telefonbeszélgetés útján tudtam katonai múltját lejegyzetelni.

V. de Pott Györgyöt 1943 augusztus 20-án avatták hadnaggyá. Kérésére a győri 16-os gyalogezredhez osztották be, ahol édesapja, néhai de Pott Gusztáv ezredes is szolgált.

„Győri jelentkezésemkor a 6. zászlóaljhoz, Somorjára kerültem. Itt a páncéltörő szakasz parancsnoka voltam. 1944 márciusában mozgósítottak bennünket. Új beosztásban a 6. század parancsnoka lettem, majd teljesen váratlanul kineveztek a 49. gyalogezred nehézpáncéltörő század parancsnokának, és Mezőtúron kellett jelentkeznem. A legénységemet, tartalékos katonákat akkor hívták be. A korábban ígért német páncéltörő ágyúk és felszerelések nem érkeztek meg, így a századot minden felszerelés nélkül kiküldték a frontra. Tatárhágónál kellett jelentkeznem a 6. hadosztály parancsnokánál, aki nem volt más, mint az én Ludovikás parancsnokom, nemes kisbarnaki Farkas Ferenc altábornagy úr. Sajnos, a 49. ezred a nagy tatárhágói csatában szinte megsemmisült. Ezért minket a Hunyadi vonalba, a 19. ezredhez irányítottak. A csoport főnöke az én volt hadosztályom vezérkari főnöke, v. Keresztes Gyula vk. ezredes volt. Ő azt mondta: Benneteket felszerelünk mindenféle gyorstüzelő fegyverrel, és majd megmutathatjátok, kik vagytok.” Így lettünk mi egy kreált rohamszázad. Feladatunk a felderítés, az ellentámadás, és az utóvéd-harc volt. Kaptunk német gyorstüzelő géppuskát, gránátvetőt, német, magyar, orosz, svájci géppuskákat. Ez mind jó és szép volt, viszont a lőszerellátás majdnem lehetetlen volt. Azonkívül: nem volt konyhánk, lőszerbeszerző- és szállító részlegünk, „vonatunk”. Szóval ezek hiánya mind nagyon komoly problémát jelentettek, mégis minden jól működött, amiért aztán parancsnokaink meg voltak elégedve.

1944. október elseje körül jött egy felsőbb parancs, hogy visszavonulunk az Árpád védővonalba. Ennek mindenki örült. Már kora reggeltől megindult a szinte egyenkénti visszavonulás. Itt is az én századom volt, mint utóvéd, az utolsó visszavonuló.

Az ország határán, a Toronyai-hágónál megálltunk. Reggel már ott voltak az oroszok. Az egész ezred azonnal védelembe vonult. Az első világháborús védelmi vonalakat igyekeztünk felújítani. Október 10-én kaptuk a parancsot a további visszavonulásra. Az utóvéd az én századom volt. Parancsunk szerint három napig kellett kitartanunk. Tőlem 10-12 kilométerre a Levente-hágónál egy század hasonló feladatot kapott. Felvettük egymással a kapcsolatot. Ha valamelyikünk kénytelen hátravonulni, azt a másíknak azonnal jelzi, és valamennyien visszavonulunk Majdánkára, egy kis faluhoz. Egy járórt küldtem aztán ide, de már itt is oroszok voltak. Lényegében be voltunk kerítve. Utóvédharcban, egy ruszin erdész segítségével éjszaka, hegyen-völgyön keresztül, Majdánkát kikerülve, kora reggel sikerült magyar védőkkel találkozoznunk. Onnan azután a mieinkhez jutottunk. Nagy örömmel fogadtak bennünket, mert már azt hitték, hogy nem is létezőnk. Ki voltunk éhezve, mert csak három napra volt élelmünk. Pótlásként mindent kaptunk, amivel jóllakhattunk. Ezredparancsnokunktól elismerő dicséretben részesültünk. Mivel az ezred helyzete veszélyes volt, itt ne-

künk is védelembe kellett vonulnunk. Alig helyezkedtünk el, megkezdődött a nagy visszavonulás, egészen Csapig. Volt olyan nap is, amikor 93 kilométert tettünk meg. Tiszán mentünk bürün át, Zsurkra. Reggel arra ébredtünk, hogy dörögnek az ágyúk. Át kellett mennünk Csapra, ahol az oroszok már nagy erővel támadtak. Itt nagy harcok voltak. Sok volt a vesztéségünk. Nekem szerencsém volt, a jó Isten velem volt. Engem is eltalált a jobb combomon egy repesz. Nem volt súlyos. Az egészségügyiek bekötöztek és kész. Megmondom őszintén, féltem. Ha magamban voltam, még reszkettem is. De ha katonáim között voltam, s a harcokban, mindig bátornak mutattam magamat. „Jobb félni, mint megijedni”. Nagy csatározások közben, egyszer az ezredparancsnokom, Barankay ezredes úr magához hívatott. Elismerően megdicsért és azt mondta, hogy a „Magyar Érdemrend lovagkeresztje hadiszalagon a kardokkal” kitüntetésre felterjesztett.

November 19-én, egy csendes napon értesítést kaptam, hogy minket leváltanak és a hadosztály tartalékához, pihenni megyünk. A bennünket váltók, a legnagyobb csodálatomra, az eredeti győri ezredem somorjai zászlóaljának katonái voltak.

Már sötétedett, amikor Királyhelmeceknél egy erdőn vonultunk keresztül, s nagy meglepetésünkre Nyugat felől oroszokkal találkoztunk szembe. Egyszer csak a hangszórón hallottuk. „Hiába menekülsz, hiába futsz, a sorsod elől menekülni úgy sem tudsz!” kezdetű nótát. Utána hangosan hallottuk a parancsot: „Dálnoki Miklós Béla, a hadsereg parancsnoka azt üzeni, hogy tegyétek le a fegyvert.” – Ezek után tömeges szökések kezdődtek. Annyira, hogy az ezredünk feloszlott. Engem – gondolom, jóakarattal – az ezredparancsnok úr áthelyezett egy kiképző táborba. Azt a feladatot kaptam, hogy egy rajjal sötétedés után, egész éjjel körbe kellett sétálnom a községet, ellenőriznem kellett, hol van esetleg valamilyen csoportosulás, és a házakat megfelelően elsötétítették-e. 2-3 óra körül a raj mindig elkísért a szállásom kapujáig és ott elbúcsúztam tőlük.

Egyszer, amikor beléptem a szobámba, 6-8 fiatalember puskát, pisztolyt fogott rám, lefegyvereztek. Egy közeli bányához vittek, ahol már több katonatársam volt fogva. Tágas, tiszta helyiség volt a bejáratától nem messze. Enni adtak, de nem sokat. Négy-öt nap múlva, egy szlovák ember irányításával, egy orosz tiszt vezetésével egy szakasznyi orosz katona érkezett. A szlovákok ezeknek adtak át bennünket. Mecenzéfre vittek bennünket. Egy orosz levettette a köpenyemet és mehettünk tovább. Nem tudom, mi tetszhetett a köpenyemen? Mindenesre január 19-e volt és meglehetősen fáztam a havas időben. Lent alsó Mecenzéfen volt a magas rangú orosz parancsnokság, ahol már vagy 400-500 hadifogoly volt. Tiszt én voltam egyedül, így engem bíztak meg avval, hogy legyek a magyar foglyok parancsnoka.

Az étkezést úgy oldották meg, hogy a helyi bíró kihirdette: a lakók hozzanak a foglyoknak ennielót. Eleinte a foglyok megrohanták az ételt hozó asszonyokat, így aztán voltak, akiknek már nem jutott étel. Persze én kiabáltam a foglyokra és rendet akartam tenni, mire az asszonyok rám kiabáltak, hogy én szégyelljem magamat, hogy még ilyenkor is kiabálok az emberekkel. Erre én elhallgattam. Végül is a fogolytársaim kértek engem, hogy az ételleosztást szervezzem meg úgy, hogy mindenkinek jusson étel. Ez aztán meg is történt.

Nem sokkal később a varanói lágerbe kerültem, majd innen indulunk tovább. Itt nagyon szigorú őrpáncsnokunk volt és vagy 40 ór. Az első nap megálltunk egy községben, begyömöszöltek bennünket egy emeletes házba. Másnap reggel sorakozó, létszámolvasás, egy fő hiányzott. A ház lépcsőháza alatt találtuk meg a foglyot. Nagy rohángálás, ordítózás, sorozatlövés. Végül a rabot a lábánál fogva végighúzkodták a sorban álló foglyok előtt, hogy így jár, aki megszökik. Szegényt szitává lötték. Ilyen lelki tortúra után elindultunk kelet felé. Egy községen mentünk keresztül. Mi az út közepén, az örök két oldalon, a járdán. Egy gazda állt a háza előtt és szomorúan bámult bennünket. Egyszer csak az egyik ór megfogta a szerencsétlent és belökte a foglyok közé. Így pótolták a hiányzót és így a létszám újból teljes volt.

A Levente-hágón mentünk keresztül, rettenetes hóviharban. Három napig barangoltunk éhezve, fáz-

va. Egy nap egyszer adtak leves-félét, amit benzines hordóban készítettek el. Persze ezt nem lehetett megenni. A harmadik napon Novi-Somborba érkeztünk, egy barakktáborba. Itt voltunk mostoha körülmények között, éhezve, 2-3 hétig. Majd bevagoníroztunk, vagononként 40-45 fővel. Több, mint 2 hétig utaztunk, itt-ott napokig álltunk. Végül megérkeztünk a Rosztov és Sztálingrád közötti bányavidék „Karakas” nevű helységébe. Egy kerítéssel ellátott táborban helyeztek el bennünket. A tiszteket egy 4 × 5 méteres szobába, ahol emeletes priccsesek voltak. Negyvenen voltunk, 20-20 az egyik és a másik oldalon, 10 a földszinten és 10 az emeleten. Tehát egy-egy tisztnek 40-40 centiméter hely jutott. Se matrac, se fejpárna, se takaró nem volt. Ha valaki meg akart fordulni a másik oldalára, akkor csak úgy lehetett, ha mindenki egyszerre megfordult. Mindnyájunknak kisebesedett a csípője.

Másnap brigádok alakultak. Egy vezető és 25 beosztott. Minden brigád lehetőleg közös ismeretség szerint alakult meg és a vezetőt maguk közül választották. Elvittek bennünket a közeli bányába. Szörnyű látvány volt. Az oroszok maguk robbantották fel a bányát azzal a gondolattal, ha a németek odaérkeznek, ne tudják felhasználni a bányát.

A lágerbe visszatérve közülünk 25-30 tiszt megtagadta a munkát. Mi lettünk a lator tisztek. Rövid időn belül nagy létszámú legénységgel és a lator tisztekkal együtt, áthelyeztek „Krasznalucsba”. Ott minden hasonló volt, mint az előző lágerben, de itt a tisztek nem voltak külön szobában. Én két zászlóstársammal egy emeletes priccsen voltam elszállásolva.

Mivel Karakasban már megtapasztaltuk, hogy milyen szörnyű a semmittevés – egész nap a kemény priccsen ültünk, vagy feküdtünk –, ezért az új lágerben vállaltunk munkát. Én brigádvezető lettem. Nagyon jó együttes volt a brigádom. Kitűzött munkateljesítmény alapján kaptuk pl. a kenyeret, 5 dkg-ot, 15 dkg-ot és 30 dkg-ot. Az én brigádom mindig 30 dkg kenyeret kapott. A brigádom egyik tagja, Száraz Ferkó, ejtőernyős szakaszvezető, nagyon értett az eredményes munkamódszerekhez és nekem nagyon sokat segített. Egy idő után a jó dolgozók szolóban, egyedül mehettek ki a lágerből és a bányából vissza a lágerbe.

A szabadon járók aztán néha elmentek a piacra, ahol többek között az úgynevezett „piski” volt a favorit. Ez egy tenyérnyi süttött lángosféle volt, melyet a szabadon kijárók a lágerbe is behoztak. Felvetődhet a kérdés, hogyan volt pénzünk az ilyen vásárlásokhoz. A kényszer és a leleményesség szülte a pénzt. Csináltunk gyönyörű töröket, faragtunk gyönyörű sakkfigurákat, harisnyát kötöttünk és még minden mást, amit pénzért eladtunk.

A berobbantott bányában nagyon nehéz és veszélyes volt a munka. Brigádom feladata volt minden anyagnak a ki- és beszállítása. Mikor már sikerült a tárnában a síneket helyrehozni, akkor megindult a csillékek a ki-be szállítás. Igen ám, de a talpfák el voltak korhadva és így a több tonnás csilléket a talpfákba leszögezett sínek nem bírták el, mindig kidőltek és a csillék kisiklottak. Ilyenkor mindig az én brigádomnak kellett a legsürgősebben helyrehozni a forgalmat. Szűk helyen nagyon nehéz és körülményes volt a munka. Szükséges volt egy-két emelőrúd, ez alá kellett alátétnek a talpfák. De hol voltak ezek az eszközök? A probléma mindig a szükséges eszközök keresése volt. Végül kitaláltam, hogy bizonyos megjelölt helyeken, a kisiklás megszüntetéséhez szükséges állomásokat kell létesíteni. Fent az asztalosműhelyben készítettem a szükséges mennyiségű eszközöket és öt-hat helyen a tárnában elosztva, „kisikló készlet-állomásokat” létesítettem. Így minden kisiklás alkalmával tudtam, hogy hol van legközelebbi készlet-állomás. Megkértem a mindig kiabáló, lökdösődő orosz munkavezetőnket, hogy ne kiabáljon, ne lökdösse az embereket, mert ezen túl mindig jól fog menni a munka. Egyszer a munkavezető megint kiabálni kezdett. Én azonnal leállítottam a munkát, mire a munkavezető kérdezte, hogy mi van. Mondtam, hogy maga megígérte, hogy nem kiabál, nem lökdösődik. Ezután, ha valamilyen más főnök jött kiabálni, a mi munkavezetőnk csitította le az illetőt, és azt mondta, ezek jól tudják, hogy mit kell tenniük.

A bánya a lágertől 6 kilométerre volt. Ha esett az eső, mindig bőrig áztunk. Ha fagyott, ránk fagyott a ruha. Az 1200 méteres aknában járó liftnek sem volt teteje. Így lemenetkor és feljövételkor mindig eláztunk, mert az akna oldaláról víz csordogált. Télen a foglyok szobáiban nem fűtöttek. Bár

szénbányában dolgoztunk, de a lágerben nem kaptunk szenet, így azt nekünk kellett lopkodni.

Egyik késő estén, már feküdtem, amikor a börtönőr jött és az NKVD irodájába kellett mennem. Mindenről kikérdeztek. Ki volt, mi volt apám, anyám, testvéreim és én. Kikérdeztek, hogy mi volt a feladatom. Elmondtam, hogy páncéltörő szakasparancsnok, majd századparancsnok voltam. Elmondtam, hogy a lovas hírvivőknek és tiszteknek tartottam minden héten egyszer lovardát. A kérdező tiszt rám támadt, hogy miért hazudok, mert ő jól tudja, hogy én kémelhárító tiszt voltam. Ezzel megkezdődött évekig tartó kálváriám. Mindig egy-két hétre bezártak, közben esténként kihallgattak, és mindenfélét kérdeztek. Miért mentem a Ludovikára, hány évig voltam ott, mit tanultunk ott stb. Egy tolmács volt, aki tudott magyarul. Ő fordította a kérdéseket, és a feleleteimet. Egy alkalommal, egy kérdés után, én úgy feleltem, hogy nem tudom. A tolmács úgy fordította, hogy én nem akarom megmondani. Én rögtön szóltam oroszul, hogy nem azt mondtam, hogy nem akarom, hanem azt mondtam, hogy nem tudom. Erre az NKVD-tiszt pofon vágott. Ez a játék éveken keresztül így ment. 2-3 hétre hideg, fűtetlen betonhelyiségbe zártak és estétől reggelig kérdeztek. Aztán egy rövid időre kiengedtek. Kint is voltak többen megbízottak, akik barátságosan próbáltak engem kikérdezni. Persze rögtön tudtam, hogy az illetők besúgók.

Egy alkalommal észrevettem, hogy a legjobb barátom, egy tüzér zászlós, nagyon szomorkás. Úgy véltem, hogy talán beteg. Sokat kérdeztem, mi baja. Végül is elmondta. Megbízást kapott az NKVD-től, hogy alaposan kérdezzen ki engem, és talán neki, mint jó barátoknak, elmondom, hogy én kémelhárító voltam. Megnyugtattam Sanyi barátomat, hogy a kéthetenkénti írásos jelentéseit együtt fogjuk megszerkeszteni, így tesz eleget az utasításnak.

Szóval éveken át így telt az idő. Két-három hétig a „karcerben” voltam és éjszakánként kihallgattak, majd elengedtek, és három-négy hétig a brigádommal együtt dolgozhattam.

1948 szeptemberében soron kívül sorakozót rendeltek el a magyar foglyoknak. Egyénekenként olvasták fel a neveket, majd a végén azt mondták,

hogy akik nem hallották a nevüket, azok lépjenek ki. Mivel a nevemet nem hallottam, én is kiléptem. Pont tízen voltunk kilépők. Azt mondták, azonnal szedjük össze a holminkat, és félórán belül újra sorakozunk. Ez megtörtént és örök kíséretében Karakasba tértünk vissza, de nem a régi lágerbe, hanem egy új, nagyobb „SS lágerbe”. Körülbelül 3000 német SS katoná volt ott, akik a bányában dolgoztak. Minket elhelyeztek a németek közé. Reggel sorakozó, indulás a bányába. Én nem sorakoztam, mert megfogadtam, hogy többet a Szovjetunióban, akármit csinálnak velem, nem fogok dolgozni. Rögtön bezártak egy „karcer”-be. Azonnal hívtam az ügyeletes tisztet és elmondtam neki, hogy én magyar tiszt vagyok, és nem vagyok köteles dolgozni. (Volt egy rendelet, hogy a német tiszteknek örnagyig bezárólag dolgozni kell. Ezt a rendeletet még a másik lágerben, egy román orvostól tudtam meg.) Az ügyeletes tiszt azt mondta, hogy én hadnagy vagyok, tehát dolgoznom kell. Kijelentettem, hogy én magyar tiszt vagyok, nem dolgozom, és a mai naptól kezdve éhségstrájkba kezdek. 18 napig nem ettem és végül a lágerparancsnok kiengedett. Az SS katonák örömeiben a vállukra emeltek. 1949. április 1-jén azt mondták, szedjem össze a holmimat, mert megyek haza. Nem hittem el, gondolva, hogy április elsején csak a bolondját járatták velem. De végül igaz volt, mert egy őrmester kíséretében kimentünk az állomásra, felszálltunk a vonatra és három napig utaztunk. Megint Kadievka faluban egy fogolytáborhoz érkeztünk, ahol magyar foglyok is voltak. Az első kérdésem az volt, hogy lesz-e transzport haza. Ilyenről ők nem tudtak. Másnap sorakozó volt, amire én megint nem jelentkeztem. Egyenesen az NKVD-s tiszthez vittek, aki megkérdezte, hogy miért nem akarok dolgozni. Elmondtam a miniszteri rendelet számát, amiben a német tiszteknek örnagyig bezárólag dolgozni kell. „Nahát! Te csak hadnagy vagy, akkor mit akarsz? De nem vagyok német, a rendelet nem vonatkozik rám.” Végül nem kellett dolgoznom.

1949 júniusában Kijevbe, a bunker lágerbe vittek. Itt nagyon sok magyar volt. Végül vonatra szálltunk és Debrecenig meg sem álltunk. Itt viszont kék parolis ávos tiszt hallgattak ki. Végül is a foglyok közül az egyiket jobbra, a másikat balra osztották. Az egyik csoportot Reckre szállították, a

másik csoport szabadon, a vasútállomásra mehettek. Én is a vasútállomásra mehettam. Este indult a vonat, és reggelre Budapestre érkeztem. A táviratomat megkapta édesanyám, így két nővéremmel, egyik sógorommal kint vártak az állomáson. Határtalanul nagy volt az öröm. Otthon az éhségem ellenére óvatosan ettem és másnap reggelig aludtam. Már másnap nekiláttam munkát keresni. Az első próbálkozásom a Váci úton volt, a Láng gépgyárban. Egy hölgnél kellett jelentkezni. Neve, kérdezte. de Pott György. Mi az a de? – kérdezte. Mondtam, francia név, a de: -tól, -tól. Legmagasabb iskolai végzettsége: Ludovika Akadémia. A hölgy nagyot ugrott és elszaladt. Gondolom, a főnökéhez ment. Visszajött és közölte, hogy nincs felvétel. Így mentem én végig a Váci úton Újpestig, minden vállalatot felkeresve, mindenhol „nem” volt a válasz. Szomorúan tértem haza. A sógorom azt mondta, hogy beszéljek oroszul, próbáljam meg a csepeli szabad kikötőben a Szovjet Állami Dunai Hajózásnál. Hogyne, majd pont ők fognak felvenni!

Másnap elmentem a Szovjet Állami Dunai Hajózáshoz, ahol felvettek raktárosnak. Igyekeztem pontosan, jól és becsületesen dolgozni. Egy-két kommunista dolgozó furkált engem a főnöknél, hogy én katonatiszt voltam, mit keresek itt. Az orosz főnök azt mondta: „Ha rosszul dolgozik, kirúgom, ha jól dolgozik, itt marad.” Igyekeztem, és jól dolgoztam. De sajnos nagyon kevés volt a fizetésem. Találkoztam egy ludovikás társammal, aki elcsalt a Mélyépítő Vállalathoz, a földalatti metró építéséhez. Jól fizettek, de a munka nagyon nehéz és életveszélyes volt. Sűrített levegőben, 45 méterre a föld alatt építettük, kezdetleges eszközökkel a metró vonalat. A társaság nagyon jó volt! Több katonatiszt, fiatal papok dolgoztak velem. 4 évig dolgoztam a Kossuth Lajos téren a Duna alatt, majd a Blaha Lujza téren. Az építkezés állítólag pénzhiány miatt megszünt. Csak évek után folytatták a metró építését. Dolgoztam az Egyesült Gyógyszergyárban, szintén veszélyes körülmények között, egy betonkatlanban. 1956-ban a Kéziszövők Szövetkezetébe mentem, ahol törülközőket szőttem. Innen megint a Mélyépítő Vállalathoz kerültem raktárosnak, majd Lajosmizsén dolgoztam üzletkötőként, ahol rövid időn belül az egész tsz vezetőséget tartóztatták. Végül a TSZKER-nél piaci ellenőr lettem.

Elérkezett 1956. Október 23-án, dél körül a Ferenciek terén voltam a feleségemmel, amikor a Kecskeméti utca felől, nagy tömegben jöttek az egyetemisták. Hallva hangos követeléseiket, rögtön csatlakoztam hozzájuk. Először a Bem térre, majd a Parlamenthez mentünk. A Parlament erkélyére kijött Nagy Imre, aki néhány sikertelen elvtársozás után, „Kedves Barátaim! Magyarok!” megszólítással kezdte meg beszédét. Közben jött egy teherautón álló fiatalember, aki hangosan kiabálva mondta, hogy menjünk a rádióhoz.

Másnap a Széna térre keveredtem, jelentkeztem a parancsnoknál, aki egy kis alacsony emberke volt. Kértem a felvételemet és mondtam, hogy én egy ludovikás tiszt vagyok és voltam kint a fronton. A legnagyobb meglepetésemre azt mondta, hogy neki nem kell ludovikás tiszt. Ezután állandóan az utcán voltam, de fegyver nélkül. Ahol valamilyen csoportosulást, eseményt láttam, rögtön oda mentem. Többek között ott voltam a parlamenti eseményeknél. Voltam a Köztársaság téren, ahol egy magas rangú rendőrtiszt volt a lábá-

nál felakasztva egy fára. Ezt a tömeg rugdosta, köpdöste, amit én hangosan helytelenítettem. Mire engem rögtön körülvettek, szidalmaztak és lekommunistáztak. Végül nagy nehezen sikerült kibeszélni magamat.

1982-ben elmentem nyugdíjba, de még tíz évet rádolgoztam. Drága feleségem hosszú szenvedés után 1994-ben meghalt. Jelenleg lányommal élek, aki mindennel ellát. Szeptemberben 87 évesen, megkaptam a vas diplomát.

v. de Pott György
ny. á. alezredes

Vitéz Csantavéri Sándor m.kir.őrm.

Az I. világháború pápai hős újonca – Emlékeztet az unoka, fejet hajt az utókor

A Történelmi Vitézi Rend pápai alcsoportjának „aktív magja” emlékezett anyai nagyapámra, v. Csantavéri Sándorra; születésének 115. évfordulója alkalmából koszorút helyezett el a síron és néma főhajtással tisztelgett. Az 1942. januárjában megjelent Honvéd Tiszthelyettesek Folyóiratának – Hősök Dicsősége – című írását felolvasva mutattam be rendtársaimnak nagyapám hőstettét. Neki köszönhető, hogy útána én is megkaptam ezt a csodás jelvényt, és a Történelmi Vitézi Rend tagja lehetek gyermekeimmel együtt. Elmondhatatlan az az érzés, amit az avatáskor éreztem: ugyanaz a kard érintette vállamat, amely 1926-ban a nagyapámét!

„Csantavéri Sándor a vh. első napjaiban, 1914 augusztusában vonult be, mint újonc, a győri 19. gyalogezredhez és október közepén már az orosz harctérre került, ahol átlőtték a karját. Alig gyógyult fel sebéből, amikor 1915 márciusában ismét az orosz harctéren találjuk. Rövid négy héten belül a legmagasabb kitüntetésre, az arany vitézségi éremre lett méltóvá! Ez a fiatal újonc katona egyik legragyogóbb példaképe volt az igazi magyar harcosnak, aki még a legreménytelenebb helyzetben sem veszíti el lélekjelenlétét, hanem ősi magyar virtussal veszi fel a küzdelmet és csodás győzelmet arat. A 33. gyaloghadosztály, melynek kötelékébe tartozott a 19. gyalogezred is, 1915. ápr. 11-én a galíciai Cservenka község mellett, támadást intézett az oroszok ellen. Egész napon át folyt az ádáz küzdelem, de az ellenség egyre több lett, sőt már ellentámadásba lendült.

Csantavéri közvitéz az ezred egyik géppuskás osztagába volt beosztva, s a küzdővonalban harcolt.

Önfeláldozóan kezelte géppuskáját, s minden figyelme arra irányult, hogy a támadó ellenséget visszatartsa. A vitézek jól célzott tüze megállást parancsolt az ellenségnek és kénytelenek voltak a megújuló rohamokkal felhagyni és súlyos veszteségeik miatt visszavonulni.

Amikor Csantavéri ezrede a harctérről este visszahúzódott, a derék magyar vitéz a tüzelés zaja, valamint az est sötétsége miatt nem vette észre, hanem 7 emberével és 1 géppuskával az állásban maradt, ahol feszülten lesték, nehogy az ellenség megint az állás közelébe jusson. Mivel a Csantavérral együtt maradt emberek az egész napon át tomboló harcban minden lőszerüket már el-tüzeltek, akként segítettek hát magukon, hogy óvatosan az állás elé kúsztak, és az ott elesett oroszok puskáját, valamint töltényeit magukhoz vették. Így rengeteg lőszerrel kezdett, az oroszok egymást követő rajvonalakban, sűrű tömegekkel indultak támadásra a 19. ezred állásai ellen. Csantavéri meglepetten látta, hogy az ezred árkaiból nem fogadja tüzelés az ellenséges támadást. Most vette csak észre, hogy egyedül van, a maga emberségéből kell tehát cselekednie. Tüzelésre készen várt géppuskájával. Az egetverően ordító, sűrű tömeg nyújtotta kitűnő alkalmat nem lehetett elszalasztani. Csantavéri tüzelni kezdett. Egyetlen lövedék sem téveszthette célját, hi-

szen oly közel és oly sűrű tömegekben lódult az ellenség, hogy 1-1 lövedék 2-3 orosz is leteríthetett. A másik 7 ember kellő térközzel az árok vonalában vett tüzelőállást és jól célzott lövésekkel egészítette ki a géppuska munkáját. A támadó tömeg az igen súlyos veszteségek miatt visszaáramlott, de Csantavéri és társai mindaddig tűz alatt tartották őket, amíg egészen el nem tűntek szemeik elől.

Az ezred újból előnyomult. Az ezredparancsnok arra a helyre ért, ahol Csantavéri az előző napon hősiességét küzdelmével vívta. Jelentették, neki, hogy Csantavéri közvitéz 1 géppuskával és 7 emberrel verte vissza az ellenség tömegtámadását. Az ezredes magához rendelte a derék fiút, elmondatta vele a harc lefolyását és így szólt: „Jól van fiam, derék vitéz vagy. Nem fogok elfeledkezni rólad.” Javaslat ment a hadosztályparancsnoksághoz, hogy Csantavéri Sándor közvitézt, aki bátor és önfeláldozó magatartásával nemcsak az igazi vitézség legszebb példáját mutatta, hanem az egész ezredet fenyegető ellenséges tömegtámadást is visszaverte, az adható legnagyobb jutalomban részesítsék. Rövid idő múlva megérkezett az ARANY vitézségi érem!

Csantavéri Sándor a világháborút végigharcolta és hősiességét számtalanszor bizonyította. S amikor a háború befejeztével immár mint őrmester, leszerelt, mellén a kitüntetések hosszú sora díszlett.

v. Kovács Ilona, Nemesgörzsöny
Észak-Dunántúli Törzsszék
Pápai Alcsoport

„Gondoltam, megyek, amíg bírok, ha meg nem bírok, akkor...”

Vitéz Kerezsy János beszámolója a Don menti harcokról

A Bodrog-közből elszármazott, Sós-kúton élő 87 éves rendtársunk hiteles szemtanúként osztja meg velünk emlékeit az 1942-es doni védőharcokról és alakulatának 1943. januári megsemmisüléséről. 1200 fős zászlóaljából jó, ha 200-an kerültek haza, a többiek elesetek, megfagytak, eltűntek az orosz hőmezőkön.

„Frontszolgálatra vezénylésemkor 21 éves voltam, a kassai 21. gyalogezred III. zászlóaljának eü. szakaszvezetője, hivatásos katona. 1942. május végén vagonírozunk Szerencsen, majd Kassára érkezve egybeolvadtunk az ezreddel, és együtt indultunk a doni hadszíntérre. Júniusban érkeztünk a Don folyóhoz, ahol német csapatokat váltottunk le. Az oroszok persze nem hagyták, hogy letelepedjünk. Már az első éjjel megtámadtak minket. Hajnalban már meghalt egy zászlósunk és egy szakaszvezetőnk. Utána csend lett. Letelepedtünk, bunkerokat építettünk, azokban tanyáztunk. Felkészültünk az álló védőharcra.

Emlékszem, augusztus 9-én átjött egy orosz csoport a Donon. Foglyokat és felszerelést akartak szerezni. A balszárnyunkon törtek be, folyt a harc, mi pedig – az eü. szolgálat – kimentünk oda a sebesültszállító gépkocsival. Bekúsztam a bokrok közt egy erdei tisztásra, volt ott egy kis szénaboglya. Letettem oda a táskáimat és meghagytam a sebesültszállítóknak, hogy oda hozzák nekem a sebesülteket. Közben persze ment a harc, lőttek, hol itt, hol ott csapott be az akna. Hordták a sebesülteket. A könnyebbeket bekötöttem, azok mentek tovább. Volt azonban kilenc súlyosabb sebesültünk, nyaklövéses, félig leszakadt karú, ilyenek. Gondoltam, ezek elvéreznek, ha visszaviszem őket a segélyhelyünkre. Egy rögtönzött kórház kb. 10 km távolságra volt tőlünk, Karabat faluban, ott tudtak csak műtétet végezni. Nyomókötéssel, sínnel elláttam őket, és eldöntöttem, hogy egyenesen a kórházba visszük őket. Volt még aztán három orosz katona is, elég súlyos állapotban. A sebesültvivőink őket is behozták, mert a sebesült katona már nem ellenség. Bekötöttem őket is. Munka közben mozgást éreztem a bokrok felől, felpillantva látom, hogy oroszok! Géppuskát is láttam náluk. Már húzódtak visszafelé, mert vissza lettek verve, a mieink visszaszorították őket. Na, mondom, ezek itt kinyírnak bennünket! De, aztán – talán mert látták, hogy pont az orosz katonát kötöttem – nem bántottak minket! Közöttük is akadt rendes ember, nem mindegyik orosz volt olyan...

Gépkocsivezetőnket – Sanyi bácsinak hívtam, mert 48 éves volt már – megkértem, hogy vigyázzon, nehogy akna érjen minket, de ügyes ember volt, mert értett hozzá, pont aknavető volt. Mutatta nekem, hogy most töltenek, most gyorsan, jól rákapcsolok, nehogy belefussunk a becsapódásba. Ki tudta számolni, mikor kell gyorsítani. Ez nagyon sokat számított, baj nélkül beértünk. Mellettünk csapód-

tak az aknák, meg körülöttünk, de megúsztuk. Mikor beértünk a rögtönzött kórházba, rögtön vitték a sebesülteket a műtőbe. A kórházparancsnoknál jelentkeztem. Jelenttem, hogy nem vittem be az orvos-főhadnagyunkhoz a sebesülteket, mert féltem, hogy elvéreznek. Azt mondta: „Fiam, nagyon jól csináltad, meg is érdemelsz valamit ezért”. Így történt, hogy átíratot küldött a zászlóaljparancsnokomnak, így kaptam bronz vitézségi érmet.

1943. január 12-ig tartottuk a vonalat. 12-én Urivtól délre tört be az orosz, de mi ettől odébb délre voltunk, egészen közel Voronyezshez. Tőlünk jobbra már olaszok voltak. Hallottuk a harcokat, de egyelőre nem kaptunk parancsot. Ottmaradtunk 17-éig, sajnos, mi voltunk az utolsók, a hátvédalakulat,

ezért később több gyűrűn kellett áttörnünk. Megindultunk végül, de olyan 20 km után már be is kerítették minket. Áttörtünk, mentünk tovább. A második gyűrűt a németek törték át. Összekeveredtünk már akkorra, tüzerek, ló nélküli huszárok, híradósok... szét voltunk verve, megbomlottunk. Egy különös, hosszú lövegű német harckocsit követtünk, huszonöt német katonával. Talán Nyikolajevkánál volt egy nagy gyűrű, ott maradtunk volna mind. A németek kilőttek egy nagy tüzcsövát az oroszra, az lecsapott és ott gyorsan áthaladtunk a ruszrikon. Állítólag ez kivonta a levegőt, mert azok közben már éledeztek, nem haltak meg, sietnünk kellett. A 4. gyűrűnél végleg elvéreztünk. Óriási volt a túlerő. Utána már csak jöttünk, ki hogy tudott. Én kb. egy hónapig jöttem visszafelé, reggeltől estig gyalogoltunk a nagyhóban, fújt nagyon a szél. Falvakban megálltunk, pihenttünk, pajtáknak, itt-ott. Ellátás semmi nem volt, amit az a szerencsétlen orosz tudott adni, hordós savanyú káposztát, meg ilyeneket, azon éltünk.

A lábam úgy fagyott el, hogy dagadt a lábam, és egy pajtában lehúztam a bakancsot. Vissza már nem tudtam húzni. Volt egy pokrócom, szétszaggattam, rákötöttem, úgy mentem tovább. Gondoltam, megyek, amíg bírok, ha meg nem bírok, akkor... Útközben egy lovas szánkán ráismerem egy géppuskásunkra, az felvett, volt még egy helyük. Bjelgorodig elvittek egy elsősegélyhelyre. Ott felszálltunk egy vagonba, azzal Vorozsbaig eljutottunk, onnan egy kórházvonattal Kijevig mentünk. Nagyon ki voltam fáradva, elkapott a sebláz is, de legalább enni adtak. Olyan sok volt a sebesült, hogy nem tudott a kórház fogadni, továbbbídtottak minket Magyarországra. Így értem haza. A munkácsi hadikórházban megkezdődött a hónapokig tartó gyógyulásom, majd szolgálatba visszahelyezésem, de az már egy másik történet.

vitéz Kerezsy János
m.kir. ht. őrmester

Közép-Magyarország, Nyugat Törzsszék

Dr. vitéz Szirmay László

TURUL MADÁR, NE SZÁLLJ TOVÁBB

Egerben születtem, családom vagy öt generációig egri, egyik nagybátyám 1907-09 között építette az egri Irgalmas Kórházat.

Édesapám ötször sebesült, 75%-os hadirokkant, 1918-ban a „Nemzeti Tanács” kormánya, Károlyi, Kun-Kohn, Linder, Hatvany-Deutsch, Garami-Gründfeld, Szende-Schwartz és a többiek üldözése elől állruhában menekült.

1922-ben Horthy Miklós apámat tartalékos századosi ranggal vitézzé avatta.

1942-ben a gödöllői vitorlázó repülőteret gyakran látogatta vitéz Horthy Istvánné, néha repült is ott. Egy szép napos nyári időben az oktatók felműszereztek egy Pilis gépet és próbálkoztak egy emelő léghullámot elcsípni, sikertelenül. Akkor én már haladó C vizsgás voltam, B. Zoli odaszólt, próbáld meg te. Egy madarat láttam keringeni felettem, alá mentem és az áramlat csaknem 2000 méterig emelt. Hasonló szerencsével kirepültem az ezüst koszorút, és elhatároztam, hogy pilóta leszek. Beadtam a kérvényemet, már az orvosi vizsgálaton is átmentem, mikor egy hirtelen pálfordulással visszakertem a kérvényemet, a Műegyetemről már elkéstem, de a Pázmányra (ma ELTE) felvettek.

Hallgattam két évet, majd 1944. év őszén bevonultam a Jutasra az őrmester-képző iskolához, mint karpaszományos. Decemberben kivonultunk a németek által megszállt Lengyelországba, ahol Tóth Imre – Markóczy méltatlan utóda – hanyagságából 1945. január végén vagy 30 szovjet páncélos átrohant rajtunk, sok halottat hagyva. Menekülés, Bajorország, amerikai fogság, 1945. októberében érkeztem vissza Egerbe, szüleim kisüzeme elpusztítva, de maradt egy megroncsolt teherautó, kijavítva. Egy évig fuvaroztam vele, anyagilag helyrebillentünk, annyira, hogy 1946. októberében vissza tudtam menni az egyetemre és megszereztem a diplomámat. Ezt ugyan nem sokáig élveztem, 1949. augusztusában balkáni módon államosítottak bennünket, nemcsak a házat, üzemet, még a bútorokat is elvitték az elvtársak. Budapestre mentem, állást természetesen nem kaptam, végre egy elvtárs, akivel valamikor jót tettem, öt liter pálinkáért állást szerzett a csákányra érett kénsav-gyárban. Itt lehúztam csaknem egy évet, közben szüleimnek is sikerült megkapaszkodni, majd egy jó nevű vegyész, akinek volt egy találmánya megközelített, volna-e kedvem elmenni Veszprémbe az ott alapított kutatóintézetbe. Sajnos, egy intrika kellős közepébe kerültem, a találmányt megfúrták, de nagy szerencsével egy igen fontos kutatási témába csöppentem, mondván, csináljad, amíg a mérnök vissza nem jön a katonaságtól. A témában sikerült az áttörés, így folytathattam. Vas Zoltán, a miniszter is szimatot kapott, jött a pénz egy 20 tonnás 30 méter magas készülékhez, a műegyetemi rektor és miniszteri szakértők előtt mutattam be, hogy mozgó aktív szénággal gázelegyeket tökéletesen el lehet választani csak úgy, mint folyadékot desztillációval.

A siker felajzotta katonaviselt kollégám ambícióját, és négy év távolléte ellenére jogot formált a sült gesztenye birtoklásához. Mivel felesége és a hitközség is támogatta, (s hogy ne mondja, hogy irigy vagyok) ezért is – és más sú-

lyos okok miatt is – ráhagytam. (Később értesültem, hogy csődbe vitte a témát.) Magam részéről 1954. december végén éjfélt követően átúsztam Fertődnél a Hansági csatornát, és a „vasfüggönyön” át Bécsbe az Angol Követségre érkeztem. Ott komoly támogatásra találtam: csak a magyar, francia és a cári orosz érettségit fogadták el, és segítettek. A Technische Hochschule-ben megalapoztam szakmai elismerésemet, Linzben állást kaptam a Nitrogen Műveknél, de valami Kanadába sarkallt. 1956. júniusában érkeztem oda. Kis téglahordás után az Esso Laboratóriumban, majd Falcombridge-nél kaptam állást. Visszamentem az egyetemre, és a detroiti Jezsuitáknál szereztem Master diplomát a vegyész mérnöki karon.

Innen a GE (General Electric) atomreaktor fejlesztésénél dolgoztam két évet, majd megint az egyetemen, Ames Iowa-ban folytattam tanulmányaimat annak érdekében, hogy az atomreaktor-tervezésben szerezzek Master diplomát. 1967-körül az olajipar nagy propagandát indított az atomerő ellen, így visszamentem a Denver Egyetemre, ahol 1969-ben doktori Ph.D diplomát szereztem, majd a Youngstown, Ohio egyetemen (YSU) professzori állást kaptam. Itt atomfizikai gyakorlatom és képzettségem nagy előnyömről szolgált: alapítottam egy atomfizikai, atomreaktor-tervezési kurzust, egy mini diplomával, amely mindig tele volt iráni és egyéb külföldi diákkal.

30 évig tanítottam az egyetemen, környezetszennyezést, megújuló energiát, ami csak halvány segítség lehet a nagy energia-éhségben. A lényeges segítség csak az atomenergia, a hasadási, ami sok radioaktív szennyezést hagy vissza, véges földi ásványi anyaggal, és a fúziós energia, ami szennyezés nélküli, végtelen földi tartalékkal áll rendelkezésre, ha technikailag lehetséges. Ez a megoldás a franciák kezében van, 2020-ra várható az eredmény. A fúziós atomenergia a napenergiáját próbálja utánozni, hidrogén izotópokból héliumot fuzionálni, óriási energiát produkálva. 1985-ben ennek a technikának a leírásából fejteztem be könyvem, mialatt a toulousi egyetem meghívott előadója voltam. 2003-ban francia feleségem, Simone 40 évi házasság után meghalt. Koporsóját a Nevere melletti családi sírba temettem, és röviddel utána én is hazatértem szülővárosomba, Egerbe.

Néhány feleségem nagypapa, Alphonse Colas szenátor volt a francia parlamentben, szomszédja és barátja Clemeanceau-nak. Ez részemre nem kis családi feszültséget okozott, Károlyi Mihály és Zita királynő rágalmozásai Clemeanceau-t mint bűnbakot állították Trianonért.

Simone, mint francia patrióta, 18 hónapot töltött Ravensbrück-ben, ahol a francia nők 70 %-a meghalt a náci „gondozásban”, köztük de Gaule nővére, Ágnes is. Simone mondta, félholtan megmenekülve: az embert nézzük, ne az őt körülvevő politikát.

Az életben mindig lesznek irigyek és ellenségek, de barátaink is. Becsüljük meg a barátainkat, és legyünk lépéselőnyben az ellenségeinkkel.

(Észak-Kelet Magyarország Törzsszék)

ERDÉLY TÖRZSSZÉK

Emléktábla-avatás – Fehéregyháza, Petőfi múzeumkert

2008. július 27-én megemlékezésre került sor Petőfi Sándor, a költő-forradalmár halálának 159. évfordulóján, a Haller Lujza grófnő által építtetett múzeumnál. A fehéregyházi református templomban tartott istentiszteletet követően folytatódott az ünnepség a Petőfi-emlékműnél. A szervező köszöntötte a hivatalos személyeket és a szabadság költőjének emlékéhez hű közönséget, kik Magyarországról és Erdély különböző részeiről érkeztek.

Ezt követően koszorúzásra került sor: az erdélyi és magyarországi méltóságok után a Debrecenből érkezett v. Emődy Dániel és a Történelmi Vitézi Rend csíkszéki és udvarhelyszéki egységei is lerótták kegyeletüket. Mélyen felemelő érzés volt látni és hallani, hogy a költő jó barátja, báró Emődy Dániel dédunokája, v. Emődy Dániel akképpen ápolja Petőfi szellemiségét, hogy hét gyermekével eljött és emléktáblát helyezett el a költő halálának helyszínén álló múzeum falán. Az emléktábla előtt tisztelgett Történelmi Vitézi Rendünk is, v. Lázár Elemér, Erdély országos tkp. vezetésével. Reménykedjünk, hogy a fiatalok fülében ott fog csengeni v. Emődy Dániel felhívása, mégpedig: „Igazán úgy lehet tenni nemzetünkért, ha egészséges nagycsaládok gyarapítják azt!”

Tisztelettel és hálával mondunk köszönetet v. Emődy Dánielnek, nagy családjának és a magyarországi vendégeknek, a Fehéregyházán élő és az ünnepélyen részt vevő számos rokonom nevében is azért, hogy nem hagytak magunkra közös múltunk emlékhelyeinek ápolásában, s ezáltal is munkálkodnak abban, hogy sok mindenben közös legyen a jövőnk is.

vitéz Kövecsi N. Zsigmond
udvarhelyszék szkp.

Fotó: Fosztó Erzsébet Gabriella

Az emléktábla felirata:
Emődy Dániel 1819–1891
A márciusi ifjak egyike
Petőfi és Jókai barátja
Dembinszky parancsőr tisztje
A Felvidék kormányzóbiztosa
A „Közlöny” főszerkesztője
„CUM DEO PRO PATRIA ET
LIBERTATE”
Állította a dédunoka, Emődy Dániel
Segesvár 2008

Zászlóavató ünnepség a Marosvásárhelyi Református Vártemplomban

Rendtartási szeretettel köszöntöm a Vitézi Tájékoztató minden egyes olvasóját és előljáróban a történelmi Magyarország határain belül szeretném megrajzolni Erdély ősi földjén a székely főváros múltját.

Itt mi őshonos nép vagyunk, és dicső múltunk kötelez, hogy a jelenben megálljuk helyünket és vállaljuk keresztényen magyarságunkat, mert ez kötött össze, tett néppé és formált nemzeté.

Marosvásárhely Nagy Lajos királysága alatt (1342–87) a feljegyzések nyomán „Forum Sicolorum” néven szerepel. Mint a Székelyföld fővárosa, több országgyűlésnek a színhelye, amelyek közül egy párat megemlítek. Először 1439-ben tartanak itt országgyűlést. 1448. január 20-án Hunyadi János is megfordul a vár falain belül. Az 1451-es országgyűlést követően, 1482-ben Mátyás királytól kapja első zászlaját, melyre veres és arany fonállal hímeztek „Jézus Nazarenus Rex Judecorum”, amely egyben kötelezi a királyi seregben való katonai részvételt.

1541–42-ben a három erdélyi nemzet, magyar, német és szász most már együttesen tart országgyűlést, a feljegyzések szerint.

Fontosnak tartom megemlíteni, hogy 1470-ben a Vártemplomba temetik Apafi Mihályt, Erdély fejedelmét, valamint 1526-ban Barlabási Lénárdot, Erdély alvajdáját. 1571-ben itt mondják ki János Zsigmond idejében, Erdélyben a világon először, a tordai országgyűlés határozata folytán, a szabad vallásgyakorlást.

Az 1601-es Rákóczi Zsigmond által összehívott országgyűlést követi az 1616-os, amikor április 29-én Bethlen Gábor a mezővárosnak királyi városi címet ad, és Marosvásárhelynek nevezi meg.

Időközben, 1600-ban Básta seregei dúlják, 1662-ben pedig Rabutin tábornok kegyetlenkedik falai alatt. Borsos Gábor nevéhez fűződik a várfalak újjáépítése.

II. Rákóczi Ferencet 1707-ben itt iktatják Erdély fejedelmi székébe. Marosvásárhely egyben jelenti, hogy ez a Bolyaiak városa, ahol 1800-ban gr. Teleki Sámuel megalapítja később Európa híru Tékáját, ahol az V. magyar nyelvemlékre is rátalálnak, és őrzik marosvásárhelyi sorok néven. Ez a történelmi háttér.

Az Úr 2008. esztendeje szeptember 27-e, újabb jelentős alkalom városunk történetében, amikor alulírott, mint az

Erdélyi Vitézi Lovagrend Maroszzék kapitánya, összehívam rendtársaimat zászlóavató ünnepségre. Az ünnepséget megelőzően megtartottam első beszámolómat. Tájékoztattam a jelenlévőket a 2007–2008. év folyamán elvégzett tevékenységemről. Örömmel számoltam be az eredményekről, adminisztratív és gazdasági vonatkozásban. Beszámoló elfogadása után kértem rendtársaimat, hogy támogatásukban ezután még inkább részesítsenek.

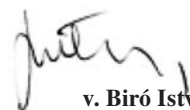
Ünnepi gyülekezésünk színhelye a Református Kollégium bölcsőjében, az ún. gótikus teremben történt. Jelenlétével megtisztelt v. Lázár Elemér országos törzskapitány Erdély, v. Kocsis László törzskapitány Észak-Erdély, v. Kövecsi Nagy Zsigmond székkapitány Székelyudvarhely, valamint v. Bocskay István székkapitány Sóvidék. Itt köszöntötte a mintegy 35 főt számláló, ünneplő vitézt v. Lázár Elemér a törzskapitány, ki becsületes helytállást és hűséget vár Maroszzéktől, hogy kivegyék részüket a vitézi esküben tett fogadalmukból. A zászlóbontást követően történt az ünnepélyes bevonulás a Marosvásárhelyi Református Vártemplomba, ahol népes fennálló gyülekezet orgonakiséret mellett várta a vitézeket. A Maroszzék történelmi Vitézi Lovagrendjének zászlaját Bandi Katalin kép-

zőművész tervezte és készítette el. Ökumenikus ünnepi istentiszteleten az igehirdetési szolgálatot nt. Ötvös József lelkipásztor-esperes végezte. Ezt követően Csintalan László római katolikus esperes, nt. Nagy László unitárius lelkipásztor-esperes és Ötvös József lelkipásztor-esperes megszentelte és áldotta meg a zászlót. Az istentiszteleti közönségben ünnepi köszöntőt mondott v. Lázár Elemér, és kérte Isten áldását Erdélyi Vitézi Törzsszékünkre. A zászlóavató ünnepi alkalmat jelenlétével és köszöntő beszédével tette ünnepélyesebbé dr. Makkai Gergely, a Szent György Lovagrend Nagypriorjaként, aki oklevelet adott át.

Illesse elismerés mindazokat, akik személyes erkölcsi és anyagi vonatkozásban hozzájárultak ezen történelmi, ünnepélyes és emlékezetes esemény sikeréhez.

Himnuszaink eléneklését követően ünnepélyes kivonulással ért véget zászlóavató rendezvényünk. Isten áldása koszorúzza be és újítsa meg Erdély sokat megpróbált, de helytálló népét.

Marosvásárhely, 2008. októbere

v. Biró István
Marosvásárhely székkapitánya

Székely határőrök, akik történelmet írtak!

Rendi találkozó a Gyimesekben az évfordulón

Mi történt itt 64 évvel ezelőtt? – A Gyimeseknél védtek Magyarország történelmi határát. Győztes csatára emlékezünk!

1944 augusztus végén az orosz csapatok a román átállást követően áttörték a frontvonalat a Keleti Kárpátoknál. A zömében székely határőr hadtestek több helyen védtek súlyos áldozatokkal a Hazát. Az oroszok betörték a Gyimesi szorosba is. A jobb szárnyon a Sebő Ödön főhdgy vezette 32-es határvadászok védtek hősiessé az országhatárt, az utóvédként harcoló „Halálra ítélt zászlóalj”. A bal szárnyon, a Bilibók-tetőn a szám szerint kicsi, de helytál-

Fotó: Tolnai Eta

lásban és bátorságban kiváló a 4. Székely Határezred, v. Deáky Béla zászlós vezette csapat rendezkedett be.

Az orosz csapatok a nagy túlerőnek köszönhetően elfoglalták a Bilibók-tetőt. Böbl Gyula ezredes parancsára a 4. Székely Határezred megmaradt maroknyi katonái – egyedülálló, hősiessé bátorságról tanúbizonyságot téve – gyors ellentámadásba lendültek, s szuronyrohammal visszafoglalták ezt a stratégiaileg fontos őrhelyet! Az ütközetben két géppuska folyamatosan lőtte az orosz állásokat, mialatt a székely hadosztály szakaszai bekerítették az

oroszokat. A Bilibók-tetőt mindaddig tartották, amíg parancsot nem kaptak a visszavonulásra. Erre az önfeláldozó, nagy jelentőségű, győztes csatára emlékezünk immár évről évre – és egyre többen. Az esetekért bemutatott szentmisén az itt harcolt – és győzött! – katonákért, a túlélőkért, egész Magyar Nemzetünkért imádkozunk. A fiak, férfiak, apák emlékét őrzi ez a zarándoklat a harcok színhelyére, amely az ő vérük által megszentelt. S amikor a Bilibók-tetőn élénk tárul a csodálatos táj, s hallgatjuk az ima szövegét, a felhangzó szent énekeket, szinte érezzük az Ő szíveik dobbanását, érezzük lelkük közelségét. v. Orbán Ferenc és Tankó Antal ott voltak ez évben is ezen a megemlékezésen. Ők katonái voltak v. Deáky Béla zászlósnak, harcoltak, alig 18 évesen.

Az ütközet helyére a T.V.R. állított emlékművet. A most 83 éves v. Orbán Feri bácsi két évvel ezelőtt faragta ki ezt a kőtömböt – amely szinte oltárként emelkedik a hegytetőn – mely a közös sírban nyugvó katonáknak állít emléket. A kőtömb a közeli Sánc-patakából került ki, a történelmi határt jelölte, rajta a kettős keresztben Nagy-Magyarország határvonala látható, töviskorona szegéllyel; az ország-kontúrban a Kárpát-medencét védő Szent Koronánk. Kifaragta a harcoló katonákat is: a szuronyos magyar és szemben vele a puskás orosz katonát. A kőtömb felirata: „TRIANON Kegyelet a Hősöknek, védők és támadók békésen pihennek.1944”. Mert ilyen a székely lelke: kemény, de mély érzésű és igazságos. A kő felső részén rovás-írás szövege pedig: 'Hiszek Magyarország feltámadásában.'

A Történelmi Vitézi Rend ünnepi találkozója az évfordulón

A T.V.R. Erdélyi Törzsszéke, v. Lázár Elemér országos tkp. úr 'egyesítette' a magyarországi és erdélyi törzsszékek képviselőit Gyimesbükkön e jeles alkalommal. Az ismerkedést követően v. Deáky Imre szkp. úr, házigazdánk köszöntője után az 1100 éves határhoz., a Rákóczi-várhoz, s a felújított vasúti őrházhoz vonult a közös egység a Rend nagyzászlajával, s Erdély rendi nagyzászlajával. Az Erdély területén lévő, szinte valamennyi Történelmi Vitézi Szék részéről képviseltették magukat a rendtársak – mint ahogy mi szinte Magyarország egész területéről érkeztünk. Rendünknek ez volt az első ilyen létszámú együttes rendi gyűlése.

v. Hunyadi László főkapitány úr köszönetet mondott v. Lázár Elemér országos tkp. úrnak e rendezvény, s az ünnepi eseménysor megszervezéséért. Ekkor került sor v. Huszti-Orbán Sarolta hadnagyi kinevezésének átadására; a közös rendi munka kiértékelésére; az elismerések átadására. Az ünnepi est pedig az ünnepi vacsorával folytatódott; a finomságokat megelőzték egy koccintás erejéig a zamatos Küküllő-menti borok, melyek alapot adtak a később felhangzó régi-szép magyar nótáknak. Tanultunk csángó csujogtatást, táncot és éneket, székely nótákat és székely tréfákat, igazi székely mondásokat.

Megemlékezés a Bilibók-tetőn

Másnap reggel a Bilibók-tetői zarándoklatként a hegytetőre jutás kötötte le minden energiánkat. Zuhogó eső kísért bennünket, de ennek ellenére nagy és kitartó lelkesedéssel gyűrtük a százmétereket. V. Deáky Imre, (Deáky Béla, a Bilibók-tetői parancsnok) fia, v. Orbán Feri bácsi és Tankó Antal bácsi (a 64 évvel ezelőtt itt harcolt katonának) az élen haladva mutattak példát – a sokkal fiatalabbnak. Csodálatos a Gyimesi szorosra rápillantani. Látni a közeli- s távolabbi hegyeket, erdőket, a völgyben az apró házakat... s tudjuk, hogy itt, ezen a most oly békés, gyönyörű helyen, a gondosan kaszált hegyoldalon – és a még távoli hegytetőn 64 évvel ezelőtt elszabadult a pokol, s ebben a pokolban fiatal emberek nem mérlegeltek, nem futamodtak meg...

A szentmise, melyet Tamás József Székelyföld Gyulafehérvárhoz tartozó r.kat. segédpüspöke celebrált Sala-

mon József gyimesbükki plébános úrral; az emlékezés a harcok színhelyén – s a csodálatos környezet – lélekben mindenkit megragadott.

Bejártuk a hegytetőt – az egykori fiatalemberek, katonának szemével igyekeztünk látni, velük gondolkodni... Talán elnyerték méltó jutalmukat a Mindenhatótól, talán könnyű nekik az a föld, amelyen még mindig leszármazottaik élnek...

A lefelé-utunkat megszakította a helyi lányok-asszonyok által főzött ízletes bográcsgulyás, melyet a Gyimesekben, a szabadban, a pazar természetben, s kivételes társaságban: együtt fogyaszthattunk.

Este újból együtt: sorolva a nap eseményeit, s a legavatottabbaktól hallgatva a 64 év előtti harcok történezeit a katonák érdemeiről, az egyes hőstettekről. Ezek most már számunkra sem elvont, ködbe vesző tényként merültek fel a távol messzeségből. Mi is részesei lettünk a harcoknak, lelki szemünk előtt valósággal megelevenedett az iszonyatos közelharc, a székely kiskatonák reménytelen helyzetből való támadása – és a Győzelem! – hiszen láttuk a lövészárkok maradványait, előttünk volt a 'terep'.

A vasárnap reggeli szentmise a gyimesbükki kistemplomban, Salamon atya megindító imái, beszéde és intelmei történelmünk ismeretének, nemzetünk egységének fontosságáról szinte lelkünkől szóltak.

Visszautunkat Csíktaplocán szakítottuk meg: id. Bónis Ferencné, született Lázár Hanna családjának szülőházát látogattuk meg a Lázár utcában. A ház ma kultúrotthon, s „Isten hozott!” felirat fogadott bennünket – mint megtudtuk, lakodalom volt előző nap, s így fogadták a vendégeket. Mint nem is olyan régen – nálunk. Viszont ez a felirat nagyon jól esett valamennyiünknek...

szélni sem szabadott ezekről a dolgokról. Jó érzés volt megtapasztalni, hogy lelkileg együvé tartozunk. Várjuk a következő alkalmat, hogy újra találkozhassunk.”

Búcsúnk szomorú volt, de **már most tudjuk, s adjuk közre, hogy 2009-ben a megemlékezés a Bilibók-tetőn augusztus 27-28-29-én lesz! Ha Isten megsegít bennünket, ott leszünk!**

V.T.

A Történelmi Vitézi Rend a vitéz Lázárok hat tagjának állított gyönyörű – méltó – emléktáblát, megörökítve a dicsőséges neveket, s rangjukat. Hősi halált haltak a Hazáért. Kivételes család – kivételes emberek. Mondhatjuk nyugodtan: Példaképek Ők is, mint ahogyan a Bilibókon harcolt kiskatonák valamennyien.

Ahogy v. Huszti Orbán Sarolta hdgy. mondta: „Köszönettel vagyunk minden rendtársunknak, akik időt és fáradságot nem kímélve részt vettek ezen a megemlékezésen. Örülünk, hogy most már nyilván lehet megemlékezni azokról a magyar katonákról, akik életüket adták hazájukért. Mert volt idő, amikor még be-

Fotó: v. Tolnai Eta

SEGÍTSÜNK MEGMENTENI!

A gyimesi ősi templom és környéke felújításra szorul.

Siratófalaink is lassan eltűnnek!

Értsünk az idő jeleiből!

Látogassuk, imádkozzunk, óvjuk,

éltessük, hogy életben maradhassunk!

Visszajelzésüket, támogatásukat a következő címre és számlára várjuk szeretettel:

Római Katolikus Plébánia

607205 Gyimesbükk

Gyimesbükk/Ghimes Fáget 176,

Bákó megye, tel.: 0040/234-385-623

E-mail: gyimesbukkk@freemail.hu

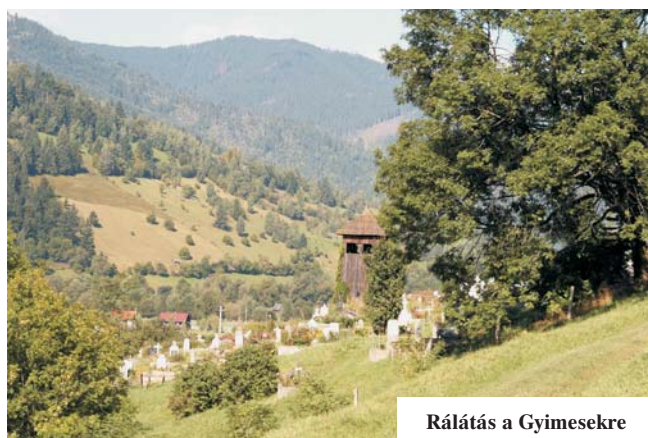
Bankszámla: BCR MIERCURER CIUS:

continue: 2511.R01.0.4235343.0152.ROL.1.

COD IBAN: RO49RNCB01520423534300

Az ősi templom

Rálátás a Gyimesekre

ERDÉLY Törzsszék, Eseménynaptár, I. negyedév

Meghívó!

Észak-Erdély – VITÉZI BÁL
Margitta, 2009. február 14.
Érdeklődés: v. Kocsis László tkp. úrnál
Tel.: 00-40-742-020-559, vagy:
v. Bordás István kincstárnoknál 0040-743-086-848
Jelentkezés: 2009. február 7-ig!

Meghívó!

Erdély Törzsszék – VITÉZI BÁL
Csíkszereda, 2009. február 28., 18:00-tól.
Nagy Imre Líceum

VITÉZAVATÁS

Csíkszereda, Millenniumi Templom
2009. május 2. 10:30-tól.
Bajtársi ebéd: 14:00-tól, Nagy Imre Líceumban

E rendezvényekkel kapcsolatban minden további információ és jelentkezés: Dr. v. Huszti-Orbán Sarolta,
e-mail: hsarolta@lhr.ro
Tel.: 0040-266-312-686, vagy: mobil: 0040-744-609-468

Gratulálunk!

v. Huszti Orbán Sarolta v. hdgy.

Élelmiszermérnök,
műszaki igazgató
2008. novemberében sikeresen védte doktori disszertációját. A doktori cím elnyeréséhez gratulálunk, sok sikert kívánunk!

v. Hunyadi László
főkapitány
v. Lázár Elemér
Erdély országos tkp.

Kegyelmeekben gazdag, áldott karácsonyi ünnepeket és békés boldog új évet kíván

a Történelmi Vitézi Rend Erdélyi tagjai nevében

v. Lázár Elemér országos törzskapitány
Csíkszereda

KÁRPÁTALJA

A harangok Szolyvára mentek – AKIKÉRT NEM SZÓLT A HARANG...

Szolyva, a „Magyar Golgota”!

1944. november 13-ával keltezik a sztálini kommunizmus embertelen gaztetteinek a kezdetét Kárpátalján. A vörös hadsereg által megszállt kárpátaljai magyar településekről Sztálin parancsára össze kellett gyűjteni november 16-ig minden 15 és 55 év közötti munkaképes korú magyar és német férfit, akiket hivatalosan 3 napos munkára „malenkij robot”-ra rendeltek be, de a cél a helyreállítási munkák tartós emberhiányának a pótlása. *(A cél ezen túlmenően a megfélemlítés is volt: 10 nappal később, november 26-án ült össze Munkácson a népbiztosok tanácsa, mely a jelenlévő vöröskatonák élesre töltött fegyvereinek látványából merített „bölcsséggel” megszavazta Kárpátalja Szovjetunióhoz való csatlakozását./ szerk.)*

Apákat, gyerekeket, testvéreket és férjeket, jegyeseket és családfenntartókat hurcoltak el nem csak a mai határon túli területekről, hanem a Tisza vonalától Keletre eső összes településünkről, mintegy 30.000 embert! Az embertelen körülmények között tartott, családjuktól étlenszomjan, meleg ruha nélkül elragadott férfiakat a Szolyva völgyében felállított gyűjtőtáborba terelték, de sokan már a könnyörtelen út alatt meghaltak. A gyűjtőtábor csak a kezdete volt a megpróbáltatásoknak, hiszen innen marhavagonokban vitték a túlélőket a Szovjetunió belsejébe kényszermunkára. A túlélőknek három esztendőt kellett

végigszenvedniük, mire hazatérhettek a 3 napra rendelt munkából. De nagyon kevesen tértek haza. A szolyvai táborban vérhasban, tífuszban és éhezésben, valamint a hideg miatt ezrek haltak meg. A végtelenségig kiéhezett férfiak kevés ételadagjába darált üveget keverték a kegyetlen gyilkos örök, tovább növelve a szörnyű kínok között meghaltak számát. Őket – a visszaemlékező szemtanúk szerint: gyakran még az élőket is – tömegsírba dobatták az embertelen pribékek. A kommunizmus évei alatt Kárpátalján tilos volt megemlékezni az ártatlan áldozatokról, vagy akár csak említeni ezeket az embertelen cselekedeteket. 1988 volt az első év, amikor a megemlékezők összegyűlhetek az akkor még szeméttelépnek használt temetőben, és nyíltan gyászolhatták szeretteiket. Ma emlékpark és siratófal áll az egykori fogolytábor helyén és valódi emlékhelyévé vált a kommunizmus ártatlan áldozatainak, valamint az összetartó és összetartozó magyarságnak. A fekete márványtáblákon ötezer név olvasható a több, mint harmincezer áldozatéból. Óriási veszteség! Nincs olyan család Kárpátalján, akit személyesen ne érintett volna a tragédia.

2008. november 22-én a Történelmi Vitézi Rend képviselőjében v. Gaál Csaba rendtársammal és Pápai Ferenc ny. tanár barátunkkal keltünk útra. Feladatunk nemcsak a

részvétel és a koszorúzás volt, hanem ajándékot vittünk. A Csíksomlyói Zarándoklat cserépharangokat készítettett, melyekre Zeidler Sándorné Pallér Sarolta és fia, Ottó festette fel hazánk címerét, a vitézi címert és az országvédő turult. Ezt az adományt vittük magunkkal a Történelmi Vitézi Rend nevében.

Kora délelőtt a megemlékezők egy részével Szolyva határában találkoztunk, ahol az ott feltárt honfoglalás-kori lovas sír felett állított emlékművet koszorúztuk meg. Az emlékparkba rendőri felvezetéssel érkeztünk. Itt a harangokat Pápai Ferenc rövid beszédével adtuk át:

„Csíksomlyó üzenetét hoztuk Szolyvára: A magyar harangok szava minden magyarul lakta településre elhallatszik!”. Dupka Györggyel a Szolyvai Emlékpark Bizottság titkárával helyeztük el a felszentelésre váró Mártír Magyarok Kápolnájában a kereszt mellé a harangokat, a kézzel írott lágerlevél alá. A felszentelést és a kápolna megáldását a Kárpátaljai Történelmi Egyházak képviselői végezték, majd főtisztelető Zán Fábián Sándor református püspök mondott beszédet. A megemlékezésen részt vettek

FELHÍVÁS

Keresem néhai WOTH LÁSZLÓ tartalékos zászlós még élő bajtársait, vagy azok rokonait, akik bármilyen emlékekkel rendelkeznek Édesapámról. Keresem azokat, akik a Donnál a Crammer hadtestben a II. Mária Terézia Gyalogezred gépkocsizó lövészszázadához tartoztak; azokat, akik az erdélyi és az ausztriai harcokban kapcsolatba kerültek Velem.

A legkisebb emlék is érdekel. Jelentkezni lehet a 06-20-499-9782-es telefonszámon és a julcsa92@freemail.hu címen is.

Köszönettel:

Woth Imre

mindkét állam kormányának képviselői, társadalmi és civil szervezetek, de ami a legfontosabb: a túlélők, az áldozatok hozzátartozói és utódai is. A megemlékezés koszorúzással fejeződött be.

Hihetetlen érzés volt úgy rendtársamnak, mint nekem, mikor egy idős néni odalépett hozzánk és megkérdezte, hogy a köpenyen megsimogathatja-e vitézi címert. Az itt élők a hosszú elnyomás után és alatt is megmaradtak mindig Magyaroknak!

Ha az olvasók közül bárki eljut Szolyvára és belép a kápolnába, legyen büszke arra, hogy a kerámia harangokat a Történelmi Vitézi Rend ajándékozta és mondjon el egy imát az elhunytakért és az élőkért!

*„Merre vagytok, hol sirattok, szerető édesapák,
Sírva keresnek titeket az özvegy édesanyák,
Kik messze távolban, idegen országban,
nyugszanak közös sírban.*

*Nem borulhat rá az özvegy kedves férje sírjára,
Kis árva gyermekeivel nem borulhat reája,
Kik messze távolban, idegen országban,
nyugszanak közös sírban.*

*Engedj teljes szentháromság, örökre nyugodalmat,
Hogy a mennyország ajtaja nyíljon ki számokra.,
Kik messze távolban, idegen országban,
nyugszanak közös sírban.”*

(Tornaújfalusi ima)

v. Bacskó György v. hdgy
Kelet-Mo. Trsz.

Utóhang:

Nem hozták nyilvánosságra, de tudomásom szerint Ukrajna azzal kényszerítette ki az ukrán–magyar államszerződést, a határvonal megállapítását, hogy csak e szerződés aláírása után ismeri el a Kárpátalján élő magyarok kisebbségi státuszát. Államszerződés nélkül nincsenek magyar iskolák és nem lehet magyarul beszélni. A háború után a szovjet hadsereg a Tiszáig megszállta a területet, annak ellenére, hogy a trianoni határ a Tiszán túl terjedt és több helyiség tartozott hozzánk. Az 1940-es évek végén a magyar Honvédelmi Minisztériumból kirendelték erre a területre felderíteni a helyzetet Tollas Tibor Ludovikát végzett főhadnagyot. Tollas a parancsot végrehajtotta, de visszatérése után az ÁVO letartóztatta a Szovjetunió elleni kémkedés vádjával. Büntetésének letöltésére a váci börtönbe került, itt írta az azóta is felejthetetlen 'Bebádogoztak minden ablakot' c. versét.

v. Cseresnyés Pál tb. tkp.

ARCHÍVUM

A Történelmi Vitézi Rend archívuma számára szeretettel fogadunk fényképeket, rajzokat, képeslapokat, tábori levelezőlapokat, személyes dokumentumokat a katonaletről.

Postacím: Történelmi Vitézi Rend Egyesület, 1095 Budapest, Soroksári út 46.

BUDA TÖRZSSZÉK

Rendi megemlékezés a Rákoskeresztúri temető 301-es parcellájánál

Idén az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésének évfordulóján annak ellenére, hogy nov. 4-e munkanapra esett, ismét szép számmal képviseltette magát Rendünk a 301-es parcellánál. Mint minden évben, most is négy törzsszék: Pest, Buda és a két Pest megyei törzsszék

szervezésében került sor a megemlékezésre. Vitéz Erdélyi-Takács István törzskapitány úr ünnepi beszédét követően, 1-1 szál virágot és mécseset helyeztünk el hőseink sírjaira.

Fotó: Koczkás Erzsébet, Balog Barna

Buda Törzsszék őszi állománygyűlése

2008. nov. 8-án a XII. kerületi MOM Művelődési Központban tartotta ez évi utolsó állománygyűlését Buda Törzsszéke. A szép számmal megjelent rendtársak regisztrációjának befejezése után a Történelmi Vitézi Rend zászlójának bevonulásával és a Rend imájának elmondásával megkezdődött az állománygyűlés. Jelen volt meghívott vendégként vitéz Hunyadi László főkapitány úr, v. Sárdy György tb. országos törzskapitány, és v. Turba László Pest törzskapitánya.

V. Hunyadi László főkapitány úr üdvözlő szavai után tájékoztatta a jelenlévőket a Történelmi Vitézi Rend társadalmi elismertségéről, fontosságáról, amit a kb. 700 állami és társadalmi megkeresés és meghívás is bizonyít. Beszámolt a Kárpát-medencei kapcsolatok alakulásáról, különösen az Erdélyben és egyre jobban működő törzsszékek helyzetéről, valamint az ausztráliai helyzet javulásáról.

Következő napirendi pontunk Buda új törzskapitányának, v. Béres Ferencnek a bemutatkozása volt, aki ismertette terveit ill. Buda Törzsszék jelenlegi helyzetét. Mint mondta, Buda a legnagyobb törzsszék a Történelmi Vitézi Rendben belül, az állomány kb. 1/5-ét teszi ki. Pest Törzsszékekkel együtt a felelősségünk is nagyobb, mert a legtöbb állami és társadalmi rendezvény a fővárosban van, ahol nekünk kell képviselnünk a Rendet. Szólt arról is, hogy néhai vitéz Miklósi Zsolt törzskapitány úr által elindított és tervezett programokat is tovább fogja vinni. Ennek egyik eleme az aktív tagság megállapítása; a Történelmi Vitézi Rend életében részt nem vevő rendtársak felszólítása, érdektelenség esetén a nyilvántartásból való törlésük.

Ezek után a kitüntetések, és kinevezések átadására került sor. A szeptember

5.-i, Kenderesen megtartott Vitézi Széki Ülésen új, a Kódexet is érintő rendelet született. Eszerint, azok a rendtársak, akik a Történelmi Vitézi Rend Nemzetvédelmi Tagozatának tagjai, és munkájukkal, szolgálatukkal a nemzetnek ill. a Történelmi Vitézi Rendnek kiemelkedően sokat adtak, felterjesztés és Vitézi Széki határozat alapján, saját jogú, örökölhető vitézi címben részesülhetnek. A Vitézi Szék először ezt a címet – vitéz Sárdy György tb. országos törzskapitány úr felterjesztésére, és a Vitézi Szék egyhangú döntésével – v. Majzik Klára, özv. Németh Árpádné részére adományozta. A nemzetes asszony állománygyűlésünkön főkapitány úrtól vehette át a megtisztelő elismerést, és egyben a központi hadnagyi kinevezését is.

Vitéz Béres István a Buda III. kerületi hadnagyi megbízatását vehette át. Nemzetes úr területi munkáját már évek óta példásan végzi.

Az őszi állománygyűlésünkön bemutatkoztak az idén újonnan avatott rendtársaink, – idén 21 fő – amit a díszoklevelek, avatási emlékérmek, kisjelvények és a vitézi igazolványok átadása követett.

Az elhúzódó program miatt csak igen rövid hozzászólásokra volt lehetőség. Ezzel az állománygyűlés hivatalos része véget is ért, utána a fél óras szünetben frissítők és egy kis harapnivaló mellett ismerkedhettek egymással régi és új rendtársaink. A szünet után következett az immár szokásos vetítés a T.V.R. életéről, a különböző rendezvényeken való részvételéről. A felvételeket v. Béres Ferenc törzskapitány úr felesége, Koczkás Erzsébet nemzetes asszony készítette. Az események sokasága miatt, még a képek mennyiségét leszűkítve is, a bemutató kezen egy órán át tartott.

v. Madaras Ágnes hadnagya

Dr. v. Dobos Attila átveszi díszes oklevelét

ÉSZAK-DUNÁNTÚLI TÖRZSSZÉK

Tisztelgés vitéz Csörgy Károly tábornok és bajtársai emléke előtt

2008. július 25-e óta a Veszprém vármegyei Várpalotán a várostól néhány kilométerre, a tési út mellett **vitéz Csörgy Károly tábornok** és bajtársai tiszteletére felállított emlékoszlopon újra a széttárt szárnyú turul őrzi hőseink örök álmát és hirdeti az ezeréves magyar katonaszményt.

80 esztendővel ezelőtt, 1928. július 12-én a trianoni békediktátum által szétvert magyar haderő újjászervezése során, titokban egy új ágyútípust próbáltak ki, a harmadik lövésnél azonban a lövedék – ismeretlen okokból – az ágyúcsőben felrobbant.

A Haza oltárán életét áldozó **vitéz Csörgy Károly** a 4. számú Vitézi Törzsszék törzskapitánya is volt, mely akkor magába foglalta Heves vármegye, Borsod, Gömör és Kishont közigazgatásilag egyesített vármegye, valamint Abaúj-Torna és Zemplén vármegyék vitézeit. Haláláról így emlékeztek meg „A tízéves Vitézi Rend 1921-1931” című kiadványban: „Halála nagy veszteséget jelentett a Vitézi Rendnek. Mint katona hős volt és a kötelességteljesítés mintaképe. Mint ember kivált embertársai közül önzetlenségével, puritánosságával, fennkölt gondolkodásával és nagyszerű képességeivel. Igazságszerető, fáradtságot nem ismerő, talpig férfi, mint törzskapitány lelkes előmozdítója a Rend fejlődésének. Egész munkássága, gondolkodása példaképpül szolgálhatott vitézeinek. Az elhunyt törzskapitány holttestét Várpalotán szentelték be, majd Budapestre szállították, ahol július 15-én, a farkasréti temetőben a részvét impozáns megnyilvánulása mellett helyezték örök nyugalomra. Emlékét a Vitézi Rend és a vitézek kegyelettel őrzik meg.”

A Himnusz énekhangjait követően elhangzott Tóth Kálmán: Előre! című verse.

A bolsevizmus rémséges évtizedeiben az emlékművet megcsonkították és átengedték az enyészetnek. Az obeliszk helyreállítására most széles nemzeti összefogás keretében került sor, melyhez Várpalota Város Önkormányzata is csatlakozott. Az emlékoszlop tetején ősi nemzeti jelképünk a turul **Nesó Sándor** népművész felajánlása.

A magyar hősök emlékének meggyalázása

2008. augusztus közepén több sajtótermék is beszámolt arról, hogy a Zala vármegyei Galambok községben „ismeretlenek” ledöntötték, majd gyalázkodó felirattal megszenteltelenítették a II. világháború helyi hőseinek emlékművét.

A Polgármesteri Hivatal előtti parkban álló márvány emlékmű a földre dőlve összetört. A baloldali média által gerjesztett nemzet- és magyarellenes propaganda hatására egyre szaporodnak az ilyen cselekmények.

A Történelmi Vitézi Rend budakeszi rendtársai által 2008 februárjában a Budakeszi hegyekben felállított „Kitörés Feszület”-et ismeretlenek megrongálták és ráfestett horogkeresztekkel meggyalázták. A 4 méter hosszú nemzeti színű szalagot 10 cm-es darabokra szabdalták és a feszület alatt, kövekkel lesúlyozva sorba rakták.

Az újabb barbarizmust Pénzes Kálmán VRNT. vitézi hadnagy úrék fedezték fel.

vitéz Pintér Kornél
észak-dunántúli törzskapitány

Az ünnepség végén Várpalota Város Önkormányzata, a Palotai Turul Társaság, a Magyar Nemzetőrök Országos Szövetsége, a Magyar Vidék Országos 56-os Szövetsége és a Történelmi Vitézi Rend is elhelyezte koszorúját. A Történelmi Vitézi Rend Veszprém vármegyei alcsoportját **vitéz Pintér Kornél** észak-dunántúli törzskapitány, **vitéz Török Károly** Veszprém vármegyei vitézi hadnagy, **Eckert Emil VRNT.** balatonfüredi vitézi alhadnagy, **vitéz Springmann Mihály**, **vitéz Galántai Márta Edit** pápai vitézi alhadnagy, **vitéz Jánosa Réka** Veszprém vármegyei kincstárnok, illetve **Jánosáné vitéz Kovács Ilona** képviselte. A Fejér vármegyei alcsoport képviselőjében **vitéz Mordényi Endre** és **vitéz Arany-Magyar Győző** jelentek meg.

Figyelem! Zenei különlegességek!

Szép magyar zenéket, verseket tartalmazó, igazi magyar értékeket felvonultató cédék, hangkazetták. Fontos, hogy ezeket a dalokat megismerjük, megtanuljuk, együtt énekeljük – és adjuk át gyermekeinknek! Ne menjenek feledésbe nemzetünket összefogó, identitásunkat megerősítő, egy-egy szívből fakadó szépséges dallam és szöveg. Ha gyakrabban hallanánk ezeket a nemzeti kincseket, több volna a hit, a remény és a szeretet. Hallgassuk a nemzeti zenei különlegességek cédésorozatát! (A multik boltjában nem találhatók...)

Megrendelhető: 486-0336 (9–17-ig) vagy a musicalhungarica@t-online.hu drótpostán.

A „Nemzeti Katonai Emlékhely” kialakulása, Pákozdi

Az 1848-49-es szabadságharc első győztes csatája Pákozdi-Sukoró dombjainál zajlott le. Komolyabba katonai kiképzés nélküli magyar sereg megállította és megfutamította a horvát Jellasics 25 000 fős seregét, a magyar sereg létszáma alig haladta meg a 10 000 főt.

A győztes csata 160 éve, Pákozdi-Sukoró dombos területén 1848. szeptember 29-én történt. Megszületett a magyar honvédség.

Ennek emlékére áll 1951 óta az ég felé nyúló kőobeliszk. Ez évtől minden évben van katonai tiszteletadással és koszorúzással emlékbeszédes ünnepség.

A katonai emlékhely első emlékműve ez az obeliszk. A közeli múzeumban megépített nagyméretű terepasztalon a csapatok felvonulása és a csata lezajlása látható.

A „Magyar Vitézek” emlékművét az obeliszktől nem messze, 2007. június 16-án ünnepélyes állománygyűlés keretében avatták fel.

Görög István ezredes úr meghívására csapatzászlónkkal részt vettünk október 31-én a m.kir. 17. honvéd gyalogezred doberdói harcainak és helytállásának emlékére, a harctéri körülményeknek megfelelően megépített múzeum és az I. zlj. pk-i bunker ünnepélyes átvételén. A múzeumban a doberdói terület látható, amelyet a védőállásból, messzelátóval kémlel Pour Gyula szds., a később hősi halált zlj. pk. A múzeumban 3 fakeszt jelképezi a doberdói katonai temetőt, ahol több ezer magyar katona nyugszik. A három fakesztnél v. László Tibor szkp. úr mondott – a gyalogezred hősiességét méltató – beszédet és imát. Ezután Tömböl László altábornagy, Warvasovszky Tihámér polgármester és Kollár Endre ny. ezredes koszorúzta meg a három fakesztet. A megható ünnepség a Szózat elénekülésével befejeződött.

Görög István ezredes úr tájékoztatója szerint 3-400 millió forintos uniós pályázat már kedvező elbírálása folyamatban van. Ebből az összegből emlékművek elhelyezésével, parkosítás és utak kivitelezésével épül meg végleges formában a Nemzeti Katonai Emlékhely. A megvalósulás 2009-ben várható.

Remélhetőleg lesz méltó emlékműve a Nemzeti Katonai Emlékhely területén Székesfehérvár 1945-ben felosztott háziezredének, az 1920-ban alapított m.kir. Szent István 3. honvéd gyalogezred közel 4000 (!) hősi halott katonájának is.

vitéz Smohay Ferenc
tb. vitézi hadnagy

A 2008-évi '56-os Emlékérmek átadása, Budapest

Az idén is, mint minden évben október 22-én Budapesten, az Ajtósi Dürer sor 19. szám alatti Bourbon Rendezvényház Dísztermében került sor az 1956-os 'Emlékérem-kitüntetések' átadására. A kitüntetések Solyom László a Magyar Köztársaság elnöke adta át. A számos kitüntetett szabadságharcos és az őket elkísérő hozzátartozókon kívül képviselték magukat az 56-os szervezetek és a Történelmi Vitézi Rend tagjai, elöljárói. Az ünnepségen részt vett vitéz Hunyadi László Rendünk főkapitánya is.

Kutatásaim alapján – a Magyar Vidék 56'-os Szövetség felterjesztésére – négy fő (sajnos hárman csak posztumusz) kapta meg a kitüntetést.

– Néhai vitéz Alberti László százados, a forradalom alatt a XII. kerületi nemzetőrség parancsnoka volt. A kitüntetést lánya, Dr. vitéz Alberti Erzsébet vette át.

– Néhai Nánási András gazdálkodó-földműves, a forradalom idején Csabdi községben a nemzeti bizottság tagja volt. A kitüntetést dédunokája, vitéz Nagy Tibor Gyula vette át.

– Néhai Frész János Mány község akkori tanácselnöke megszervezte, és társaival elvágta – az akkor Mány határában húzódó – Bécs-Budapest szovjet telefonvezetékét. Kitüntetését fia, Frész János vette át.

– Kovács Ferenc munkás, a budapesti forradalmi eseményekben vett részt. Kitüntetését később fia, vitéz Sz Kovács Ferenc székkapitány vette át.

vitéz Sz. Kovács Ferenc
központi székkapitány, magyarországi széktartó

Mányi nemzetőrök és honvédek az 1848–49-es szabadságharcban

Kiállítást rendeztem saját gyűjteményemből Mányon, a szabadságharc 160. évfordulóján a polgármesteri hivatal dísztermében. A megnyitó ünnepség szeptember 28-án 15.00-kor kezdődött. (A kiállítás szeptember 28-tól október 10-ig volt megtekinthető.)

A megnyitón beszédet mondott Ugron Zoltán polgármester, aki felkért, hogy beszéljek a kiállított tárgyakról, iratokról és a kiállítás céljáról.

Kutatásaim alapján községünkben 214 fő nemzetőrt írtak össze 1848. július 18-án. Ezek a nemzetőrök ott voltak a pákozdi csatában, majd az ozorai diadalnál, ahol az osztrák seregek letették előttük a fegyvert. Hazatérve a csatából Mányon és környékén rendfenntartó feladatokat végeztek. Kossuth Lajos hívó szavára sokan jelentkeztek a honvédseregbe, különösen a 6. honvéd zászlóaljba (a zászlóalj kiegészítési területéhez tartozott községünk is). Részt vettek sok csatában, ahol vitézül helyálltak.

A kiállítás célja: emléket állítani a falunkból származó hős nemzetőröknek és honvédeknek, megismertetni a most élő leszármazottakat őseik helyállításával, hazaszeretettel, példaképpül állítani őket a fiataloknak és idősebbeknek egyaránt, hogy őseik tetteiből erőt merítve helyálljanak a mindennapok „csatateréin”.

Fotó: v. Tolnai Eta

Célom továbbá, hogy emlékművet állítsak a szabadságharc mányi katonáinak. Az emlékmű terveit már elkészítettem, v. Csák Attila elkészítette a makettjét, a képviselő-testület kijelölte a helyét, „már csak” az anyagi fedezet hiányzik az elkészítéséhez, amit 2009-re tervezünk.

Kezdeményezésemet támogatja az Önkormányzat, valamint a Mány Közösségéért Közhatalmú Egyesület.

v. Sz.Kovács Ferenc
kpi szkp, magyarországi széktartó

Karácsonyi ajándék 5-10 éves gyermekeknek.

A PYTHEAS KIADÓ és NYOMDA megjelentette és Karácsonyi ajándéknak ajánlja a Lacza Márta és Dékány Ágoston szerzőpáros **ZÖLDSÉGES MESEKÖNYVEK** című sorozatának első hat füzetét.

A füzetek ára darabonként 1000.- Ft., hat füzet együttes megrendelése esetén 5000.-ft-os kedvezményes áron.

Megrendelhető a www.pytheas.hu honlapon, vagy a szerzőknél, tel/fax: 36 1 276 5174, vagy a delac@t-online.hu e-mail címen.

Vállalok levéltári kutatásokat megbízás alapján.

Katonai, '56-os, illetve megfigyelési ügyekben.

A Történelmi Vitézi Rendbe való felvétellehez;

'56-os Emlékéremhez; Családtörténethez.

A felkutatott anyagról digitális másolatot, hiteles másolatot készítek, igény szerint. Saját adatbázisomban lévő adatokról hiteles másolatot készítek.

Bővebb felvilágosítás:

vitéz Sz. Kovács Ferenc
törzsszéki székcapitány

Telefon:

06 (20) 9190-578
(9–20 óra között)

**VÁROM MEGKERESÉSÉT,
HÍVJON BIZALOMMAL!**

DÉL-DUNÁNTÚLI TÖRZSSZÉK

Kegyeleti megemlékezés Mohácson

„A katonáknak meg kell halniuk, de haláluk által tartják fenn azt a nemzetet, amelynek életüket köszönhetjük”

Fotó: Filep Sándor nőredezdes

A Történelmi Vitézi Rend, a Magyar Nemzetőrök Országos Szövetsége (MNOSZ), a Magyar Vidék Országos 56-os Szövetsége, a Nemzetközi Szent György Lovagrend, valamint a Honvéd Hagyományörző Egyesület Baranya és Tolna megyei szervezetei felkérést kaptak a 2008. augusztus 29-én, a Mohácsi Történelmi Emlékparkban rendezendő kegyeleti megemlékezésen való részvételre.

A területen talált tömegsírok a csatában elesett hős katonák földi maradványait őrzik, akik harcoltak, hősi halált haltak a Hazáért, a Kereszténységért és értünk.

A kegyeleti megemlékezés a Hadtörténelmi Múzeum által rendelkezésre bocsátott öt történelmi zászló, valamint a Történelmi Vitézi Rend Baranya megyei felszentelt vitézi zászlójának bevonulásával kezdődött, melyeket a lélekarhang zúgása közben nemzetőrök és a Rády Huszárbandérium tagjai vittek felállítási helyükre.

A Himnusz énekhangjai után kórhú ruhákban a helyi hagyományörzők korabeli hangszereken kísért műsort adtak, majd *Szekó József* úr, Mohács város polgármestere mondott beszédet a megjelent mintegy ezer résztvevő előtt.

A Himnusz énekhangjai után kórhú ruhákban a helyi hagyományörzők korabeli hangszereken kísért műsort adtak, majd *Szekó József* úr, Mohács város polgármestere mondott beszédet a megjelent mintegy ezer résztvevő előtt.

A megemlékező gondolatok után a nyolc méter magas fakeresztnél katonai tiszteletadással kísért koszorúzás következett. A Történelmi Vitézi Rend koszorúját *vitéz Kőrösi László* nemzetőr dandártábornok, a Dél-Dunántúli Törzsszék törzskapitánya, *vitéz Doni (Sztricskovics) Antal* nemzetőr dandártábornok, *vitéz Oroszi Marton György*

nemzetőr altábornagy, valamint *vitéz Kovács János* nemzetőr vezérőrnagy helyezte el. A többi szervezetek nevében *lovagdama Doni Ellen Birgitte*, *lovag Varga Gyula*, *lovag Tanca Zoltán* és *lovag Szüle László* helyezték el a megemlékezés koszorúját.

Ezt követően *Főtisztelendő Berta Tibor* honvéd ezredes úr, a Katolikus Táborigazgatás általános helynöke táborigazgatói gyászmisét mutatott be a mohácsi csatában meghalt hősök tiszteletére. A szentmise után a Szózat elének-lésével zárult a kegyeleti megemlékezés.

Hagyományainkban van a jövőnk és a becsületünk!

vitéz lovag Kovács János
nőre. tábornok

Zrínyi Miklós születésének évfordulójára rendezett ünnepség Pécsen

500 éve született Zrínyi Miklós, a Szigetvári Hős.

Az évforduló tiszteletére tartott ünnepséget a Honvéd Hagyományör-

ző Egyesület Pécsen az Orvostudományi Intézet aulájában. De nem csak Zrínyi Miklóst ünnepelték az egybegyűltek. 1898-ban, 110 éve létesült a Pécsi Katonai Iskola, amely a mai Orvostudományi Intézet helyén állt.

Dr. Nagy Gábor orvos ezredes régmúlt fotóiból rendezett kiállításán megismerkedhettünk a hajdani épület gyönyörű látványával.

Az aulában megrendezett színvonalas történelmi áttekintés után a vendégek a nemrég felújított Zrínyi szoborhoz vonultak. Az új külsőt kapott emlékmű megáldását követően a koszorúzás meghatározó pillanatai következtek. Az emlékműnél koszorút he-

lyeztek el a Történelmi Vitézi Rend Dél-Dunántúli Törzsszékének részéről *vitéz Nyárfás Csaba* vhdgy. és *vitéz Kőhídi Tamás*.

v. Szarazajtai János
vitéz alhdyg.

Fotó: vitéz Oláh Imre

„Az igazság diadalához azonban elkerülhetetlenül szükséges a nemzet egysége, az egy szív, egy lélek, egy szándék és egy cselekedet” – Wass Albert 1971

Beszámoló a Fájdalom Kereszt magyarországi zarándokútjának pécsi állomásán rendezett megemlékezésről

2007. szeptember 20-án a szlovák parlament megerősítő határozatot hozott a szégyenletes benesi dekrétumokról. Ez ellen emelte fel szavát a Hunnia Baráti Kör 2008. április 19-én a világ több országában.

Tiltakozásul 2008. április 22-én az Európa Parlamentbe petíciót nyújtottak be, és átadták a közel negyvenezer internetes, valamint 152 szervezet által aláírt tiltakozásukat.

Ennek folytatásaként rendeztük meg 2008. szeptember 20-án a Pázmány Péter Katolikus Egyetem dísztermében azt a tudományos konferenciát, melyen több neves történész és politikus vett részt. Valamennyien a benesi dekrétumok előzményeiről, magáról a dekrétumokról és azok következményeiről tartottak előadást.

A konferenciát megelőzően Magyarország több nagy városában, így Pécsen is megemlékeztünk azokról az elűdözöttekről, kényszermunkára ítéeltokről, kitelepítettekről, elhurcoltakról és meggyilkoltakról, akik politikai érdekeknek estek áldozatul. Ezen megemlékezés keretében a városok képviselői fogadják a Szűllő Géza Polgári Társulás által készített fakeresztet, amely eddig már 38 városban járt. A városok a keresztre egy nemzeti színű szalagot kötöttek, amelyen a városuk neve és a fogadás dátuma szerepel. A helyszínen megáldották a keresztet a történelmi egyházak képviselői.

A kereszt Komáromból indult 2008. augusztus 30-án.

Városunk, Pécs a 15. helyszín. Hozzánk 2008. szeptember 5.-én érkezett a kereszt. A Hunnia Baráti Kör meghívására a Történelmi Vitézi Rend Dél-Dunántúli Törzsszék állománya is részt vett a tiltakozó megemlékezésen. A kaposvári zarándokok hozták a keresztet, és a városunknak ünnepélyesen adták át. Az eseményen a Jobbik Magyarországért Mozgalom pécsi szervezete és a Magyar Gárda is jelen volt. A múlt áldozatairól imádsággal emlékezünk meg. Nemzetünk és Hazánk jövője kezünkben van; kértük az Úristen áldását ahhoz, hogy sorsunkat jobbra fordíthassuk.

A Keresztet a történelmi egyházak képviselői közül Kövesi Ferenc katolikus atya, és Vincze Árpád református lelkész megáldották, majd a tiltakozó szalagok felkötésére került sor. Elsőként a T.V.R. Dél-Dunántúli Törzsszékéről vitéz Szárazajtai János v.alhdgy. kötötte a keresztre azt a nemzeti színű szalagot, melyen a következő tiltakozó szöveg szerepelt: **„Követeljük a Benes-dekrétumok hatályon kívül helyezését. Történelmi Vitézi Rend Dél-Dunántúli Törzsszék.”** Ezt követte a Jobbik Magyar-

országért Mozgalom, Pécs város és a Magyar Gárda, tiltakozó szalagjának felkötése. Történelmi Vitézi Rend tagjai a saját vitézi zászlójukkal, a többi résztvevővel együtt gertyákkal, fáklyákkal vonultak végig a pécsi zarándoklaton a 48'-as térre. Itt ért véget a megemlékezés a Szózat és a Székely himnusz közös eléneklésével.

Emlékműavatás Pécsen az erdélyi magyar író-költő WASS ALBERT tiszteletére

„A látszat csal. Isten ma is a régi. Te hagyta el, te, s a többiek. / S míg vissza nem zarándokoltok Hozzá, s a múlt hibáit le nem törölték, / Magyar földön nem lesz Új Magyarország, Gaz és szemét nem terem nemzetet! / S a gyűlöletet nem mossa le semmi, csak az összetartó igaz szeretet.”

(v. Wass Albert)

Vitéz Horváth Gyula tb.törzskapitány és vitéz lovag Kőrösi László mb. törzskapitány vezetésével bevonul a Vitézi Zászló a megemlékezés helyszínére.

A helyi református gimnázium udvarán emlékművet avattak Wass Albert erdélyi író tiszteletére. A szoboravatást a Vasasi Szent Borbála Egyesület szervezte. A Történelmi Vitézi Rend Egyesület Dél-Dunántúli Törzsszékének állománya is részt vett, és koszorút helyezett el az emlékműnél. Wass Albert a mezőségekben a Kolozs megyei Válaszúton született 1908. január 8-án.

Ez a hely volt a legmeghatározóbb életpályája során, mégis életművének legnagyobb része az Egyesült Államok-béli emigrációjában született. Elbeszélések és verseskötetek, regények és dokumentum-értékű életrajzi vallomások keletkeztek ekkor. Hoppál Péter, az intézmény igazgatója elmondta: Wass Albert munkássága az egységes magyar nemzet kultúrtörténeti értéke. Amikor Őelőtte tisztelgünk, akkor a szoros összefogást, a közös tetteket is jelképezzük.

Az ünnepségen beszédet mondott Wass Albert munkásságáról De Blasió Antónió Európai parlamenti képviselő is. Ezután az emlékmű leleplezése és felszentelése következett. A megemlékezés koszorúinak és virágainak elhelyezésével, valamint a himnusz és a székely himnusz közös eléneklésével zárult az ünnepség.

Az emlékmű

A Történelmi Vitézi Rend tagjai a megemlékezésen

Az 56-os forradalom és szabadságharc 52. évfordulójára emlékeztünk Pécsen

Mint tudjuk, az 1956-os forradalom Magyarország népének a sztálinista diktatúra és a szovjet megszállás ellen folytatott szabadságharca, amely a XX. századi magyar történelem egyik legmeghatározóbb eseménye volt. Budapesti diákok békés tüntetésével kezdődött 1956. október 23-án és a fegyveres felkelők ellenállásának felmorzsolásával fejeződött be 1956. november 10-én. Az ünnepi beszédet *Gózsy Zoltán* egyetemi oktató, történész mondta el. Az ünnepi műsorban közreműködött a Pécsi Ércbányász Fúvós zenekar és felléptek a pécsi Művészeti Szakiskola diákjai.

Dr. Andrásfalvy Bertalan néprajztudóst, az ünnepség egyik szónokát idézzük: "Itt van egy ország Európa közepén egy néppel, amelyik többször kapott már a történelem urától feladatot az egész világ számára. Amikor megalakult ezeregyszáz évvel ezelőtt, akkor is végtelen ellentétet forrasztott össze. A világtörténelem e legtisztább forradalmát egyetemisták indították el. Ők az emberi szolidaritás kifejezésével mentek a lengyelek mellett tüntetni, akik közé Poznanban belelőttek. A harcot különös módon már nem az egyetemisták vívták meg, hanem a pesti srácok, munkások, diákok. Ez a forradalom nem olyan volt, mint ahogy még most is szerepel a könyvekben. Téves az a beállítás, hogy a haragvó nép megvadult fenevad módjára ron-

Fotó: Szabó Csilla

vitéz lovag Kőrösi László mb. törzskapitány és Vitéz Horváth Gyula tb. törzskapitány koszorúz

tott rá a rabtartóijára." Az ünnepi megemlékezések koszorúzásokkal fejeződtek be. Ezekben a Történelmi Vitézi Rend Egyesület Dél-Dunántúli Törzsszék Baranya megyei állománya is koszorúkat helyezett el a hősök iránti tisztelet és a megemlékezés jeléül.

Családi nap 2008.október 25-én

2008. október 25-én az '56-os Szövetség és a Történelmi Vitézi Rend Egyesület családi napot rendezett a Pécsvárad közelében, festői környezetben elterülő Dombai-tónál. Az összejövetel célja volt, hogy az azonos gondolkodást és elveket valló emberek közelebb kerüljenek egymáshoz, jobban megismerjék egymás gondolatait és szorosabb barátságok alakuljanak ki a családok között. Az esemény a délelőtti poharazgatással, beszélgetéssel és az ebéd elkészítésével kezdődött. Az ebéd előtt Pető Sándor az '56-os Szövetség Pécs-Baranya megyei Szervezetének elnöke üdvözölte a megjelenteket, beszédében kiemelte a közös ügyért folytatott munka jelentőségét. Reményét fejezte ki, hogy ilyen családi napot a következő években is rendezünk. Vitéz Szárazajtai János a vitézek nevében megköszönte a szervezőknek, hogy megvalósulhatott ez a találkozó és fogadalmat tett arra, hogy hagyományként minden évben rendeznek közösen ilyen baráti összejöve-

teleket. A nap további része baráti beszélgetéssel, élmények felidézéssel, vidám énekléssel folytatódott. A találkozó jó hangulatban késő délután fejeződött be.

Fotó: Szabó Csilla

MAGYAR VITÉZEK BÁLJA – 2009, BUDAPEST

Minden Kedves Rendtársunkat, Családtagjait, Barátaikat sok szeretettel hívunk és várunk a Történelmi Vitézi Rend soron következő báljára.

Helyszín:
Stefánia Palota,
XIV. Budapest,
Zichy Géza utca 3.

Időpont:
2009. február 14.

Jelentkezés,
regisztráció: v. Madaras Ágnes hdgy:
06-20-824-9506
nemzetes Debreczeni Katalin: 06-20-331-0240
nemzetes Zeidlerné Pallér Sarolta:
06-30-221-8376

I. világháború befejezésének 90. évfordulója

Mintegy 300 fő emlékezett az I. világháborús katonai parcellánál a pécsi köztemetőben a 90 éve véget ért világháborúra, az 1928-as, első monumentális emlékmű felállítására, illetve a parcella felújításának 10 éves évfordulója alkalmából, november 9-én. Az egybegyűlteket osztrák fúvószenekar, majd a díszszázad és zenekara fogadta. A háborúban részt vett nemzetek himnuszát követően Hargitai János a megyei közgyűlés elnöke, Meixner András alpolgármester, és a Magyar Országgyűlés elnöke, Szili Katalin mondott ünnepi beszédet. Beszédjükben méltatták a 13 nemzet 1650 elesett katonájának dicsőségét, akik egy ma is vitatott háborúban haltak meg. Az életüket adták hazájukért. Soha ne feledjük emléküket. Az itt maradtak kötelessége a halottakat eltemetni és emlékezni. A békét védeni kell a háborút pedig megelőzni. Az elesett katonák sírja felett mondtak imát, és rótták le kegyeletüket az egyházak képviselői. Dr. Heinrich Schöll, az Osztrák Fekete Kereszt Hadisírgondozó Szövetségének elnöke folytatta az emlékezést. A nyugalomhoz való jogról és egy olyan útról beszélt, ahol a konfliktusokat békés tárgyalásokkal rendezik a felek. Az esemény zárásaként a katonák nemzeteinek képviselői, közéleti szereplők, diplomaták, a Magyar Honvédség és mások mellett hagyományörző egyesületek képviselői helyezték el koszorút a magyar, albán, bosnyák, cseh, szerb, szlovák, román, olasz, lengyel, horvát fiak nyughelyénél. A megemlékezés alkalmából koszorút helyezett el a Történelmi Vitézi Rend Egyesület is.

Ökumenikus megemlékezés Halottak napján

A Pécsi Német Kisebbségi Önkormányzat és a Lenau Egyesület Halottak Napi ökumenikus megemlékezést tartott a II. világháború és az önkényuralmak áldozatairól november 2-án, a pécsi Köztemető német-magyar katonasírjainál. Közreműködött a Nagypápai Ritter Fúvószenekar, utána a megjelentek leróhatták kegyeletüket az áldozatok előtt. A hivatalos ünnepségen Ulrich Pfeiffer vezérkari ezredes mondott ünnepi beszédet.

Történelmi Vitézi Rend Egyesület Dél-Dunántúli Törzsszék nevében vitéz lovag Körösi László mb. törzskapitány helyezte el a megemlékezés koszorúját.

A beszámolót összeállította:

v. Szarazajtay János
D-Dunántúli Trsz., sajtóreferens

Pécs – néhány évszám gazdag történelméből:

2. szd. eleje: római város, Sopianae

4. szd.: tartományi székhely, a korai kereszténység központja. Ókeresztény temetői épületegyüttesét 2000. decemberétől az UNESCO Világörökségi Bizottsága felvette a világörökségi listára!

1009 – Szent István királyunk megalapítja az első püspökséget

1367 – Nagy Lajos király megalapítja az ország első egyetemét, mely ma is működik, 34 000 hallgatóval.

1459–1472 (haláláig) Janus Pannonius pécsi püspök

Klimó György püspök megalapítja az ország első leány-felsőoktatási iskoláját,

1772-ben létrehozza az ország első nyomdáját, 1774-ben az ország első nyilvános könyvtárát, püspöki könyvtárból adományoz mintegy 3000 kötetet.

1780 Szabad királyi város (Mária Terézia)

XIX. szd: iparosodás, polgárosodás: Zsolnay kerámia, Angster orgona, Litterke-pezségő: világhírűek.

2005. Európa Kulturális Fővárosa.

„De mégis, érzem, szükséges vagyok,
szegényebb lenne nélkülem a lét;
ami a küzdelemből rám esik,
nem vállalhatja senki, semmiképp;
a roppant Egész része, semmiség
az életem, de nyugtat a tudat:
habár a résznek sorsa az enyészet,
múlása is táplálja az Egészet.”

Pákolitz István

(1916–1996)
Pécs díszpolgára

KELET-MAGYARORSZÁG TÖRZSSZÉK, JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYE

1956 – Szolnok megmentője vitéz Szathmári József

Vitéz Szathmári Józsefnek, a Thököly úti laktanya egykori parancsnokának a Táncsics Mihály úton állított emléktáblát a város.

A hős katona volt, aki Szolnokot a szovjet ármádia támadásától óvta meg. Szó szerint saját testével állt a golyózár elé, s kért tűzszünetet a Pest felé vonuló seregektől.

Ezzel megmentette városunkat a rombolástól és sokakat a biztos haláltól. Köszönetet sosem kapott. Az életében meghurcolt katona segédmunkásként tartotta el családját, s csak halála után, a rendszerváltást követően rehabilitálták. Az 1956-os kopjafa mellett immár egy Recskről származó emlékkő, s rajta egy szolnoki eseményort megörökítő dombormű hirdeti: Szolnok méltó módon emlékezik hőseire. Az emlékmű a Szolnokért Egyesület hathatós közreműködésével valósult meg. Szaklay Ferenc, a város polgármestere köszöntőjében arra hívta fel a figyelmet, hogy városunk méltó módon vett részt a harcokban, s nekünk, a hősök utódainak kötelességünk, hogy a forradalom után rólunk terjesztett hamis képet megváltoztassuk. Mert ez a város nem kiszolgálója volt az akkori kommunista rezsimnek, hanem ugyanúgy áldozata az önkénynek. Varga Mihály országgyűlési képviselő, volt pénzügyminiszter ünnepi beszédében arra biztatta a magyarságot, hogy ismét mondjanak nemet a hazugságoknak, s fogjanak össze azért, hogy helyreálljon Magyarország becsülete.

Az ünnepségen a Történelmi Vitézi Rendet jelentős létszámmal képviseltük, s koszorút helyeztünk el az emléktáblánál.

A T. V. R. Jász-Nagykun-Szolnok megyei egységének tagjai, akik az eseményen jelen voltak (balról jobbra)
Kelemen Tibor nör hdgy, Szerencsés Sándor VRNT mb. szkp., Nagy Péter VRNT, hagyományörző hdgy., Csibrán János VRNT, v. alhagy, Dr. Kormosné Szombathy Márta VRNT, Cserfalvi József VRNT nör alezr., v. Szabó László v. hdgy, Dr. v. Tóta Áron, F. Molnár Sándor VRNT nör hfdgy.

Őszi állománygyűlés; Emlékezés Kenderesen

Őszi állománygyűlésünket 2008. november 15-én tartottuk meg.

v. Hunyadi László főkapitány urat v. Béres Ferenc törzskapitány úr képviselte.

Beszámolóm megtartása után felkértem törzskapitány urat, hogy ismertesse tagjainkkal Rendünk helyzetét. Törzskapitány úr mindenki meglepedésére az utóbbi évek történéseit elmondta és tanácsokkal látott el bennünket. Rendtagjaink részéről sok hozzászólás volt, s külön ki kell emelnem Dr. v. Tóth Áron tartalmas hozzászólását.

Ezek után bemutattam az ez évben avatott Rendtársainkat, akik részére v. Béres Ferenc törzskapitány úr átadta a díszes okleveleket, s a Vitézi Szék nevében pedig v. Nagy Lajos /Tiszafüred/ doni hős részére kitüntetést adott át.

Az állománygyűlés után közösen gyertyát gyújtottunk v. Szathmári József 2008. október 23-án avatott táblája előtt, aki a vitézi címet a II. világháborúban saját jogon szerezte. A napot baráti ebédrel és hosszan tartó beszélgetéssel fejeztük be. Az állománygyűlés résztvevőit v. Bogdán Péter, Kenderes város polgármestere meghívta a következő napra, 2008. november 16-ra a Horthy család nyughelyén rendezett, v. nagybányai Horthy Miklós kormányzó úr Budapestre történő bevonulása 89. évfordulójának megemlékezésére.

A megemlékezésen Kenderesen megyei vitézi zászlónkkal vettünk részt.

Szerencsés Sándor
VRNT mb. székfőnök
JNK-Szolnok megye, sajtóreferens

Fotó: F. Molnár Sándor VRNT

BÁCS-KISKUN MEGYE

Állománygyűlés – emlékezés a Forradalomra

Az állománygyűlés illusztris vendége és előadója: v. Rác Sándor az '56-os Munkástanács elnöke, a Magyarok Világszövetségének tb. elnöke volt, aki egyben a könyvét is dedikálta rendtagjaink nagy örömeire.

Az állománygyűlésen mutatkozott be rendtársaink v. Lestár Csaba frissen avatott vitézi várományos. Nagyanija – Dr. Juharosné v. Molnár Piroska – aki az ő székkapitánya is, szintén hallgatja unokája bemutatkozó szavait.

S ahogy az esküt mondta a Kelet-Magyarországi Törzsszék, Dél-Alföldi új tagjai nevében:

„Hálánkat fejezem ki a most esküt tettek nevében is azért, hogy ennek a Rendnek a tagjaivá fogadtak bennünket. Köszönetünket a 87 évvel ezelőtti esküt-tevők zárszavának felidézésével erősítem meg: „Halljad esküszómat, Hadak Ura, Isten! Boldog én úgy legyek, mint igazán esküszöm. Úgy áldjál, vagy verjél életemben, segítsél, vagy átkozz minden utódomban, hogy e szent eskütől soha el nem állok, becsülettel élek és vitézként halok. Ámen”

Tisztelt Nemzetes úr! Tisztelt Új Rendtársaink! Kívánunk életeredhez, életeredhez sikereket, egészséget, reményteljes, beteljesülő szép jövőt. Kívánjuk és reméljük, hogy az

életben nem lesz szükség arra, hogy vérrrel és hősi önfeláldozással bizonyítsatok nemzeti hűségetek. Lehessen a nemzet iránti elkötelezettségetek olyan természetes, mint minden más nemzetében az, a saját nemzetével szemben. Minden magyar fiatalnak ezt kívánjuk, s még azt, hogy valóban egységben, egymást támogatva tudjatok Hazát építeni és a Nemzetet erősíteni.

v. Hunyadi László
főkapitány

MEGEMLEKEZÉS
– Kecskemét

A Kopjafa Bizottság 2008. október 22-én hajtott fejet a református temetőben, a Magyar Hősök Nemzeti Emlékhelyénél 1956 tiszteletére.

Az összegyűltek közösen elénekelték a Himnuszot, majd vitéz Varga Péternek, az '56-os Vitézek Lovagrendje tagjának bevezető köszöntője után vitéz Kiss János Mihály a Történelmi Vitézi Rend tagja mondott megemlékező beszédet és adott történelmi áttekintést az előzményekről és a korról.

Mindketten hangsúlyozták, hogy „...csak bocsánatkérés után lehet megbocsájtani!...”

Gróf Széchenyi Istvánnak szavait és a Bibliát idézte beszéde végén vitéz Kiss János Mihály, miszerint „Minden nemzetnek olyan kormányja van, aminőt érdemel...”

„A nép sokasága a király dicsősége, a nép elfogyása pedig az uralkodó romlása.”

„Az igazság felmagasztalja a nemzetet, a bűn pedig gyalázatára van a népeknek.” (Példabeszédek 14,28 és 14,34)

Szendrődi Judit
újságíró

Az állománygyűlés résztvevői mécseseket gyűjtöttek a kecskeméti főtéren lévő '56-os emlékműnél.

KELET-MAGYARORSZÁGI TÖRZSSZÉK, HAJDÚ- ÉS SZABOLCS M. CSOPORT

Össz-magyarságunkért a Biblia éve jegyében

Református Egyházközség Baktalórántháza
4561 Baktalórántháza Jókai u. 5. Tel/fax: 065-42-352-212

Történelmi Vitézi Rend

vitéz Hunyadi László Főkapitány Úr

1053 Budapest, Magyar u. 27.

Tisztelt Főkapitány Úr!

Ez úton szeretném megköszönni a Történelmi Vitézi Rend Kelet-magyarországi Csoportjának és a Rendet képviselő előjáróknak a segítségét, melyet a II. Középnírségi Református Találkozó megrendezéséhez nyújtottak!

A találkozóra meghívást kapott 64 történelmi és 8 csatolt vármegye református lelképásztora, képviselve megyéjét és ezzel jelképesen összegyűjtve az egységes nemzetet egy helyre, egy közös ünnepre és megemlékezésre. A találkozó szervezésekor felkértem a Történelmi Vitézi Rendet és a Magyar Nemzetőrséget, hogy közösen biztosítsák a díszőrséget a rendezvény alatt. Azt kértem, hogy két olyan szervezet képviseltesse magát, melyek hitet tettek az egységes nemzetállam mellett és tagjai méltók arra, hogy az Úr asztalán elhelyezett teljes Szentírások őrzését végezhessék.

Szerettük volna ezt a találkozót a Biblia évének keretein belül is emlékezetessé tenni. 72 történelmi vármegye térképét egyenként ragasztottuk bele a Bibliákba és helyeztük el ezeket a Szentírásokat a templomunk főhelyén. A 72 Biblia együtt jelenítette meg a nemzetünk keresztyén egységét és hazánk területének történelmi egységét. A vármegyék képviselői egyenként kiszólítva vehették át a vármegyéjüknek szánt Szentírást. A Történelmi Vitézi Rend képviseletében v. Pintér Kornél törzskapitány úr, a Magyar Nemzetőrség nevében pedig v. Fekete Ferenc Zoltán dandártábornok úr adott át Bibliákat. Azt hiszem ritkán van felemelőbb érzésben része az embernek, mint Nekik volt ekkor.

A Magyar Nemzetőrség Hajdú-Bihar megyei Főnix Egysége és a Történelmi Vitézi Rend Kelet-magyarországi Csoportja méltó helytállásról és fizikai állóképességről tett tanúbizonyságot a több mint négy órás rendezvény alatt.

E mellett köszönöm azt az elismerést, melyet a Történelmi Vitézi Rend adott nekem az Ezüst Nemzetvédelmi Kereszt Polgári Fokozatának adományozásával! Nagyon sajnálom, hogy személyesen nem tudtam Öntől átvenni, de feledhetetlen élmény volt az állománygyűlés, ahol átvehettem!

Isten tartsa meg Önöket magyarságukban és a nemzet iránti feltétlen odaadásukban!

Isten Áldását kérve munkájukra, Tisztelettel:

Dr. Kovács Kálmán
lelkész

2008. augusztus 17-én vasárnap került megrendezésre a II. Középnírségi Református Találkozó, melyet a Biblia éve keretében rendeztünk. A rendezvényünk fontos része volt, mikor a meghívott 64 történelmi vármegyét és a 8 csatolt vármegyét képviselő lelkésznek átnyújtottunk egy-egy Bibliát.

A Történelmi Vitézi Rend Hajdú és Szabolcs megyei csoportja a Magyar Nemzetőrséggel közösen díszőrséget adott a rendezvény ideje alatt az Úr asztalára kikészített Bibliákat a tiszteletére. A TVR nevében bibliákat adott át v. Pintér Kornél törzskapitány úr és v. Fekete Ferenc Zoltán székkapitány úr.

v. Bacskó György
mb. hadnagy

Ünnepi állománygyűlés Debrecenben

A Történelmi Vitézi Rend Kelet-Magyarországi Törzsszéke: Hajdú-Bihar megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Debrecen városa Vitézi Állománya az évi második ülését 2008. szept. 16-án Debrecenben megtartotta.

Az ünnepi állománygyűlésen v. Fekete Ferenc Zoltán székkapitány úr nagytiszteletű Dr. Kovács Kálmán ref. lelkész úr részére a T.V.R. ezüst nemzetvédelmi keresztjének ezüst polgári fokozatát adta át, főkapitánya aláírásával. A nagytiszteletű ref. lelkész úr szervezésében a Biblia évében ünnepi ref. istentiszteletet tartottak a 72 vármegye képviseletében Baktalórántházán f.év. aug. 17-én, amelyről a Duna TV és az egyházi sajtó is beszámolt. A felemelő és megható ünnepi rendezvényről CD felvételt is készítették, amely v. Borbás nemzeti úrnál elérhető.

Az úr asztala mellett vitézek és nemzetőrök álltak díszőrséget.

A Történelmi Vitézi Rendben végzett munkájuk elismeréseként:

v. Bacskó Györgyöt Sz.-Sz.-Bereg megye vitézi hadnagyává,

v. Borbás Józsefet pedig H.-B. megye vitézi hadnagyává nevezte ki v. Hunyadi László főkapitány úr. Igen megható pillanatok voltak a kitüntetéseknek és kinevezéseknek családi körben való átadása.

Isten áldását kérjük a kitüntetettek életére és további munkájára.

A cikket írta: v. Nagy Sándor sajtóreferens, jóváhagyta: v. Fekete Ferenc Zoltán szkp.úr

Közép-Magyarország Keleti Törzsszék Eseménynaptár, 2008. június–november

Ezekben az eseménydús hónapokban törzsszékünk szintén folyamatosan képviseltette magát a legkülönbélebb rendezvényeken, ill. számos esetben döntő szerepet vállalt azok rendezésében. Az alábbi események közül legtöbb részletes beszámolót igényelne, de „a bőség zavara” miatt lapunkban csak felsorolás-szerű említésükre szorítkozhatunk.

2008. július 1–8.

Czapp Béla VRNT v.hdgy. gyermekeknek szervezett hagyományőrző, cserkész-szemléletű **lovastábora a szadai Margita hegy** alatti réten. Lovaglás, íjászat és futás stb. mellett az ősi magyar harcművészet „baranta” alap elemeinek oktatása Szentpétery István VRNT nemzeti úr vezetésével. A tábort jövőre is megrendezik, lehetőséget adva minél több rendtársunk gyermekének részvételére is.

2008. július 5.

Díszegységünk a fenti tábor fiataljaival együtt vett részt a vecsési Városi Nemzeti Szövetség által állíttatott **Honfoglalási Emlékmű** egész alakos bronz lovas szobrának avatásán. Az emlékmű állításában oroszlánrészt vállaló Szabó Attila úr várományosi jogon kéri felvételét Rendünkbe.

2008. július 6.

Díszegységünk részvétele a **gróf Károlyi László hagyományőrző huszáregység** zászlóavatásán. A szalagot köti gróf Károlyi László úr, a névadó leszármazottja.

2008. július 12.

A **galgahévi 20. Falunap** keretében elsősorban a település lakóinak szereplésével mutatták be az 'István a király' c. rock opera részleteit. Amatőr előadók hivatásosokat is maguk mögé utasító, a szellemiség, az előadásmód, az öltözet és a díszletezés vonatkozásában egyaránt **HITELES**, művészi színvonalú előadását láthattuk. Megtisztelő volt, hogy törzsszékünk az öltözet és zászlódísz biztosításával segítséget nyújthattott a darabhoz. Az előadás előtt délelőtt és délután is szadai lovasaink részt vettek a helyi Puszták Népe lovas-viadalon.

István, a király – színpadkép

2008. július 22. Duna Ünnepe

A nándorfehérvári csata 552. évfordulójára emlékezve

július 22.

szobor lebontása ellen szervezett nagygyűlésen szép számmal vettünk részt Árpád-házi, nemzeti és vitézi zászlóink alatt.

2008. július 29.

V. Szilasi-Horváth Csaba mb. székkapitány vezetésével és Párnitzkyné v. Takács Erzsébet kp. székkapitány

a Történelmi Vitézi Rend Tengerész díszegységének képviselőivel együtt vettünk részt a hagyományos **Duna Ünnepe** rendezvényen.

2008. július 22.

Megemlékezés és koszorúzás v. **Wass Albert marosvécsi sírelkénél**. Koszorút elhelyezte: v. Bodrogi Imre mb. v.alhdgy.

2008. július 24.

A közfelkiáltással immár Turul térnek nevezett téren a **Turul**

asszony részvételével dunaharaszti alegységünk képviselte törzsszékünket Kiskunlacházán a **Kunkapitány Avatáson**.

2008. augusztus 7-10.

Minden várakozást felülmúlóan, legkevesebb 50 ezer, többségében magyar hagyományörző részvételével zajlott le a kunszentmiklósi Bösztörpusztán rendezett és a hivatalos média által agyonhallgatott **KURULTAJ**. Minden rendtársunknak javasoljuk, hogy a kazakisztáni és magyarországi madjarok és magyarok találkozájáról próbáljanak megszerezni minden elérhető, elsősorban internetes írásos és fotó-anyagot. Magyarságtudatuk erősödésére

és lelki épülésükre fog szolgálni. A Kurultajon – melyet szerény lehetőségeinkhez mérten anyagilag is támogatunk – három jurtával, lovainkkal, aktív szervező munkával továbbá a történelmi élőképben való részvétellel szadai aleggységünk lovasai és hagyományörző barátaink,

Czapp Béla VRNT v. hdgy., Bárány István VRNT, Szentpétery István VRNT és családja, továbbá Tóth Béla, Tóth Ádám és Somlai Béla urak vettek részt. Törzsszékünk nevében is köszönjük!

Ld Bárány István VRNT Időutazás c. írását.

2008. augusztus 16–20.

A Magyarok Világszövetsége rendezésében zajlott le a **Magyarok VII. Világkongresszusa**, melynek keretében a magyarság őstörténetét, hitvilágát, korábbi és jelenlegi sorskérdéseit illetően 12 konferenciát szerveztek és az előadások anyagát 7 kötetben jelentették meg. Törzsszékünk a 'Gróf Teleki Pál halála' című konferencia előkészítésében vállalt szerepet és mintegy harminc fővel „rendi díszben” vett részt az esetenként jogos indulatoktól sem mentes előadásokon is. A konferencia levezető társelnöke dr. v. Bucsy László tkp. volt. A Világkongresszus látványos színpadi megjelenítését (pl. Kongresszusi Palota) rövid-filmjével, saját díszleteivel és törzsszékünk történelmi és

vármegye-zászlóinak felhasználásával Könyves Kálmán VRNT rendtársunk szinte egyedül vállalta fel. Munkájában hathatós segítséget kapott VRNT jelöltünktől, Vati Eszter úrhölygtől. (a Világkongresszusról beszámolónk a köv. lapban – szerk.)

2008. augusztus 20.

A Bazilika előtt celebrált misén és a Szent Jobb körmeneten a Történelmi Vitézi Rend eddigi, feltehetően legnagyobb létszámú, kiemelkedően látványos és mintegy **150**

történelmi zászlót felvonultató közös megjelenésén vehettünk részt. A remek időben kárpótolva érezhettük magunkat az előző évi, szó szerint viharral vert, becsületes – vitézi – helytállásunkért.

Fotó: Koczák Erzsébet

2008. augusztus 23.

A Palotai Turul Társaság felkérésére vettünk részt a **Történelmi Zászlók II. Találkozásán** Várpalotán. A Thury várban tar-

tott előadások, majd a vár előtti rendezvény után a városban tartott szín pompás zászlós felvonulást díszegységünk vezette. A jelenlévő rendtársak közül külön köszönet jár kedves bátyánk, az 1925-ben született vitéz Harmati László nemzeti úr példaértékű részvételéért.

2008. augusztus 28– szeptember 1.

A Történelmi Vitézi Rend Erdélyi Törzsszékének rendi ünnepi találkozásán (Gyimesbükk – Bilibók-tető – Csík-taploca – Gyalu) az anyaországi rendi delegációval vett részt törzsszékünkől v. Szilasi-Horváth Csaba mb.sz.kp., Czapp Béla VRNT v.hdgy., Bárány István VRNT és felesége v. Antal Terézia, Boros Botond VRNT és felesége Major Franciska valamint Szentpétery István VRNT. A résztvevők nevében is szeretnénk köszönetünket kifejezni a minket oly szívesen fogadó erdélyi rendtársaknak és az utat megszervezőknek.

2008. szeptember 1.

A **szadai Székely Bertalan ÁMK általános iskola évnyitóján** rendi díszben vettünk részt az iskola igazgatója, Ágo-

tai Ferenc VRNT rendtársunk felkérésére. Az évnyitón beszédet mondott nagytiszteletű v. **Sipos Bulcsu Kadosa református lelkipásztor** és dr.v.Bucsy László tkp., majd Orbán Árpád VRNT és Galambos Tibor VRNT nemzeti urakkal együtt adták át a kisdíjak emléklapjait. Az iskola és a törzsszék együttműködése eredményeként indult meg ebben a szadai iskolában Szentpétery István VRNT rendtársunk vezetésével a barantaoktatás, melynek további alakulásáról a jövőben adunk tájékoztatást.

Dr. v. Bucsy László elhangzott ünnepi beszédéből: „*Talán meglepő, hogy ezen az évnyitón egy olyan, látszólag teljesen más területen működő szervezet jelenik meg, mint a Történelmi Vitézi Rend. Annak, hogy a Rend most itt jelen van, több oka van. Az egyik, hogy a számunkra kedves Szada és a*

Történelmi Vitézi Rend már hosszú ideje együttműködik. Igaz, nem olyan látványosa, mint most, amikor rendi díszben, Bocskaiában, vitézi nagyjelvélnnyel és azzal a törzsszéki zászlóval állunk itt, melynek zászlóanyja rendtársunk, v. Wittner Mária. De tagjaink és Rendünkhöz közel álló barátaink gyalogosan, vagy lóháton már évek óta részt vesznek a szadai rendezvényeken, nemzeti ünnepeken, szüreti felvonulásokon.

Ittlétünk másik oka, hogy figyelemmel kísérve ennek az iskolának a tevékenységét, úgy látjuk, hogy az iskola szellemisége a hitre, magyarságtudatra és hazaszeretetre való nevelés tekintetében közel áll a Történelmi Vitézi Rend szellemiségéhez és célkitűzéseseihez. Jelenlétünk harmadik oka, hogy amikor Ágotai Ferenc igazgató úr feltette a kérdést: az iskola és a Rend között elképzelhető-e valamiféle együttműködés – az iskolai sport bővítésére gondolva – azonnal igent tudtunk mondani. Megvalósíthatónak tartjuk egy olyan szadai baranta-csoport létrehozását, amely szerte az országban már működő baranta-csoportokhoz hasonlóan, az ősi magyar harcművészet bizonyos elemeinek elsajátításán alapul. Mindezt nemzeti szellemben, az egymásért való kiállás és összetartozást erősítő magyar sportként, magyarul.

Ha az iskola, a szülők és a Történelmi Vitézi Rend összefognak, akkor ennek az iskolának is számos diákja érezheti majd testben és lélekben is megerősödve Sajó Sándor egyre gyakrabban idézett verssorát: „Magyarnak lenni büszke gyönyörűség!”

2008. szeptember 6-7.

Vitézavatás és emléknep Kenderesen. Törzsszékünk részéről öt posztumusz felterjesztés mellett 21 fő került felterjesztésre és felvételre. Rendünk így két sajátjogú és hét várományos vitézzel továbbá tizenkét Nemzetvédelmi Tagozatba felvett rendtárral gazdagodott. Csak az avatás szervezői tudják, hogy milyen idegtépő és hány buktatót rejtő munka volt Budapesttől távol, szabadtéri helyszínen megrendezni ezt a nagy eseményt, mely végül minden nehézség ellenére felemelően és a külső szemlélő számára hibátlanul zajlott le. Úgyanúgy, mint másnap a Kormány-

Dr. v. Bucsy László tkp. úr édesapja harcolt a Gyimesekben v. Orbán Feri bácsival – 64 évvel ezelőtt

zó Úr és Családja újratemetésének 15. évfordulója alkalmából rendezett emléknep is.

2008. szeptember 13.

2000. óta évente megrendezzük a Bárány István VRNT által alapított „Pandúr” Millenniumi Galopp versenyt,

mely mindig alkalmat ad arra, hogy a versenyzők és a nézők számára egyaránt nyilvánvalóvá tegyük, hogy a lovaglást külsőségeiben is magyarnak akarjuk megtartani. Lovas rendezvényeinken ezért oly gyakoriak a magyar zászlók – melyek között mindig ott van a vitézi zászló – a magyaros ruházat és háttérként a magyar zene. Az ez évi galoppot a Kurultaj lófuttatásához hasonlóan a versenyt névadó lovával Bárány István VRNT nyerte.

2008. október 4.

A Gödöllőn rendezett **Rovásírás Konferencián** törzsszékünket dr. v. Bucsy László, Boros Botond VRNT, Czapp Béla VRNT, Lovas Károly VRNT és Szentpétery István VRNT képviselte. A magyar kultúra kiemelkedő és máig élő örökségének, a rovásírásnak ismeretét rendkívül fontosnak tartjuk, elsajátítását Rendünkön belül is minél

szélesebb körben javasoljuk. Szándékaink szerint a székel-magyar rovásírás oktatása a szadai baranta oktatásnak is részét fogja képezni.

2008. október 9.

Rendtársaink kiemelkedően szép számmal, rendi díszben vitézi nagyjelvényel vettek részt a **'Hóhér vigyázz!' c. film** gödöllői bemutatóján, melyet a Gödöllői Polgárok Szövetségével együtt szerveztünk. A bemutatón részt vett

v. Wittner Mária, Siklósi Beatrix, a film alkotója és Ékes Ilona országgyűlési képviselőasszony is. Az egybegyűltek nevében dr.v.Bucsy László az alábbi mondatokkal és virággal búcsúzott el Wittner Máriától: *"Megtisztelő, hogy egy ilyen közösség nevében én adhatom át ezt a csokrot Wittner Máriának. Egy olyan életutat, amely a zárjai neveltetéstől a siralomházig és oly sok nehézségen át – onnan – a Parlamentig vezetett, saját értékmérőinkkel nem is mérhetjük, hacsak nem egy olyan film segítségével, amelyet most láthattunk. Ennek a súlyos életútnak másokat talán felőrlő eseményei – különösen kiemelve a mindenkori politikát – sem tudtak rozsdafoltot ejteni Wittner Mária hitelességén, egyenességén és keménységén, s nem tudták megingatni Istenébe, Nemzetébe és magyarságába vetett hitét. Ezzel a csokorral kívánom, kívánjuk, hogy ez a példás, nagyon sokaknak irányt mutató, szinte küldetésszerű életút még sokáig folytatódhassék a nemzet javára ugyanolyan erővel és meg nem alkuvással, ahogy eddig. Máriát Gödöllőre mindig megbecsüléssel, tisztelettel, barátsággal és szeretettel várjuk, hiszen Hozzá több szállal is kötődünk. Bizom benne, hogy ez kölcsönös. Külön öröm, hogy a mai estén olyan remek asszonyokkal együtt láthattuk vendégül, mint Ékes Ilona és Siklósi Beatrix."*

2008. október 11.

A **Dervis vadászugrató terepverseny**. Szintén nemzeti szemlélettel szervezett verseny, melynek kerülési és kitézési pontjait nemzeti és Árpád-házi zászlók jelzik. Mint-hogy a verseny időre megy, a lovasoknak a leggyorsabb vágójukkal kell a nemzeti zászlót célba juttatniuk. Évek óta a vitézi zászló alatt is rendezett legnépszerűbb versenyeink egyike.

2008. október 17.

Rendtársaink részvételével megkezdődött az oktatás a **Szent Korona Szabadegyetemen** Gödöllőn. A 3 éves, 6 fél-éves egyetem életre hívója dr. Varga Tibor VRNT jogtörténész rendtársunk. Az oktatás, melyen minden szóbake-rül, ami a hivatalos akadémiai oktatáson nem kap hangot. Havonta péntektől vasárnap délutánig tart. A szervezés-ben törzsszékünk is részt vesz, egyes előadásokra dr. v. Bucsy Lászlónál lehet jelentkezni.

Tanszékek és tanszékvezetők:

Óstörténet-történelem: Prof. dr. Bakay Kornél

Jogtörténet: dr. Tóth Zoltán József és dr. Varga Tibor

Hadtörténet: Prof. dr. Zachar József

Társadalomtudományok: Prof. dr. Vass Csaba

Egészségtan: dr. Üllő István

Művészetek: Ütő Endre

Harcművészet: Balczó András (többszörös olimpiai és világbajnok) és Csepin Péter hagyományörző vitéz.

2008. október 23.

Az **1956. október 23-**ra emlékező gödöllői rendezvényen v. Mordényi Endre m.kir. tüzér főhadnagy, a gödöllői 1956-os Nemzetőrség külső őrségének parancsnoka dr. v. Bucsy László és Fuzsenecker Ferenc VRNT koszorúzott Rendünk nevében. A megemlékezők a gödöllői temetőben koszorúzták meg két '56-os gödöllői fiatal mártírnak sírját. Ezt követte Fuzsenecker Ferenc VRNT és Szabadi Attila VRNT rendtársaink „Gödöllő 1956” című nagysikerű új dokumentumfilmjének bemutatója a Városi Filmszínházban.

2008. október 23.

Dunaharaszti alegységünk öt fős díszegysége rendi zászló alatt koszorúzott a városukban rendezett 1956-os megemlékezésen.

Fotók: Bárány István VRNT, Dr. Bucsyné Prém Katalin VRNT, Járomi Zsolt, Koczás Erzsébet, Korondi Judit, Szabadi Attila VRNT.

Az eseményeken való részvételt, ill. a rendezvényekhez nyújtott segítséget minden Rendtársunknak köszöni a KÖMA Keleti Trsz. nevében is, az eseménysor összeállítója:

Dr. v. Bucsy László tkp.

KURULTAJ**Időutazás a magyarság gyökereihez**

Az idei nyár legnagyobb rendezvénye volt a Kunszentmiklós-Böszötrpusztán megrendezett II. Magyar-Magyar Törzsi Találkozó. Nagy megtiszteltetésben volt részem: aktív résztvevője lehettem ennek a fantasztikus program-sorozatnak, ahova lovammal, jurtámmal érkeztem.

Szereplőként végigélni felemelő érzés volt, teljesen elvarázsolódtunk – boldogok voltunk napokig! Amikor megszólaltak a nagydobok és mellé a szaru-kürtök (közel százan) és elindult az ostorzenet az egy ütemre csattanó 200 ostorral – hát gombóc szerült a torkomba... Elmondhatatlan érzés! 60 éves vagyok, de ilyen órákat, napokat már régen éltem meg. Szombaton a lovammal szerepeltem – a szadai vitézek között – vasárnap viszont beálltam a talpas íjászok közé. Nem bántam meg! A baranta-hangulat fantasztikus, magával ragadó és nem is csodálkoztam már magamon, hogy öreg fejjel is teljes torokkal ordítom a harci rigmusokat a körülöttem lépegető fiatalokkal. S amikor a több száz íjból egyszerre repültek el a nyílveszők és suhogva szálltak az égben – köztük az enyém is – össze-szorult a szívem.

A rendezvénynek óriási sikere volt, a rendezők 5000 fővel számoltak – de egyes becslések szerint 30-35.000-en voltak szombaton, 15-20.000-en vasárnap). A szombati program csúszása miatt a lófuttatás („Nap-vágtát”) vasárnap, az eseménysor záró, fő attrakciójaként került megrendezésre. A győztesnek kellett a szombatszer-tűz zsarátnokát átvinni a sámánnak, aki akkor szentelte meg a ragott nagy életfát. Aversenytáv 1,5 km volt. A 22 induló között ott voltam én is. A táv első felében még óvatos voltam, hiszen a lovam patkolatlan és a lekaszált fűvet a pályán hagyták, ami miatt az rendkívül csúszós volt. A kanyarból kijöve viszont odasúgtam „Pandúr” fülébe, hogy – „Mutassuk meg, mi is az a vitézi virtus!” – amit az megértett és gyorsított, befogtuk az ifjú titánokat és **5 hosszal nyertük a „Nap-vágtát”!** Mit mondjak, elsírtam magam – ezt az érzelmi túltöltöttséget már nem lehetett tovább bírni – és így győztesként vihettem a zsarátnokot a fősámán szentelő tálcájába.

Befejezésül én is megerősítem azt, ami szinte mindenkinek feltűnt: itt csak jóérzésű emberek jöttek össze. Rend volt, tisztaság, egy teljes hét alatt nem találkoztunk kiabálással, veszekedéssel, randalírozással – egy egész más világ! És ez nagyon jó! Visszakaptam a hitem az emberekben, a magyarságban, a jövőnkben, azt hiszem kicsit én is más lettem!

id. Bárány István VRNT

HIRDETÉS – Hotel DAM

A HOTEL DAM osztályon felüli épületkomplexum, mely Kassától (Košice), Kelet-Szlovákia központjától és egyben Szlovákia második legnagyobb városától 18 km-re található. Ez nagyjából 20 perces autótutat jelent a kassai nemzetközi repülőtértől. A szálloda a programlehetőségek széles skáláját kínálja vállalatok és családok részére egyaránt. Magyarul beszélő személyzettel és az osztályon felüli szolgáltatásokkal biztosan elégedett lesz.

Szilveszteri ajánlat

2008. december 27–30-ig 4nap /3éjszaka/

Félpanzióval 2 fő részére 6480 Sk. /215 EUR.

2008. december 30–2009. január 3-ig 5 nap /4éjszaka/

Félpanzióval, szilveszteri vacsorával /buli, tánc/

2 fő részére 386 EUR /193 EUR fő/

Gyerekkedvezmény 6–12 éves korig 30%

Elszállásolás 2 ágyas fürdőszobás szobákban

Ingyenes: parkolás (kamera), gyermek játszószo-ba, sítároló, jégpálya. **Fizető szolgáltatás:** biliárd, szauna, jacuzzi

A Jahodná sípályán a DAM hotel vendégeknek 15% kedvezmény a bérletből.

Szobafoglalás, érdeklődés: v. Halasy Márton, 06-30-406-0541
Jelentkezés sürgősen, mert korlátozott már a férőhelyek száma.

Dunaharaszti alcsoport 2008 év eseménynaptára

Ebben az évben először képviselte magát a régióban a Történelmi Vitézi Rend Dunaharaszti alcsoportja, körülbelül 12-13 fő részvételével.

Március 15-i ünnepség

A városi ünnepséghez kapcsolódva több rendtársunkkal vettünk részt a rendezvényen. Az emlékezés koszorúját v. Szilasi Horváth Csaba és v. Szűcs Gyula helyezte el Rendünk zászlaja kíséretében.

Június 4. Trianoni emlékpark-avatás Dunavarsány

Területünk első Trianon-megemlékezésén vett részt Rendünk több tagja Dunavarsányban. A település emlékpark megépítésével tette lehetővé az emlékezést. A főút

mellett jól látható helyre került a székely harangláb, melynek tövében a lábazatban elhelyezett urnákban a vármegyéinkből származó földet helyezték el. Az avatáson beszédet mondott nagytiszteletű Tőkés László Királyhágó-melléki református püspök úr is. Rendünk nevében v. Szűcs Gyula hadnagy úr helyezte el a gyászra emlékező koszorúját.

Június 29. Kiskunlacháza, Kunkapitány-avatás:

A város és a Művelődési Ház felkérésére vett részt ezen a rendezvényen alcsoportunk. A mindenkori Kunkapitány volt a kunok (egyéb más feladata mellett) katonai vezetője. Ezen a rendezvényen Rendünk jelenléte volt hivatott a katonai jelleget megadni, kis történelmi zászlóssorral felsorakozva asszisztáltunk az avatáshoz.

Október 23. '56-os megemlékezés:

Ugyancsak a városi megemlékezésen vettünk részt, koszorút helyeztett el az 1956-os Forradalom és Szabadságharc emlékművénél v. Szilasi Horváth Csaba és az '56-os elítélt forradalmár, v. Szűcs Gyula.

November 3. Murányi László Tanár úr '56-os dokumentumfilm-bemutatója Dunaharaszti

Fiatalok Dunaharasztiért Egyesület szervezésében és többek között a Történelmi Vitézi Rend jelenlétével került sor Murányi Tanár Úr 'Ilyen Nagy Dolog A Szabadság?' című, 1956-ról szóló dokumentumfilmjének, valamint 'Változás Kor' c. könyvének bemutatására.

Murányi László a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára, szabad idejében több iskolában vetíti filmjét és ok-

tatja a diákokat a hiteles Magyar történelemre. E tény elismeréseként Rendünk nevében v. Szilasi Horváth Csaba szkp. úr köszönőlevelet adott át Tanár úrnak a történelem kutatásáért és a hiteles oktatásért.

v Szilasi Horváth Csaba
törzsszéki székcapitány

700 éves a magyar alapítású pálos rend

1241. Tatárjárás. Özséb esztergomi kanonok úgy döntött, hogy remeteségbe vonul a Pilis hegyeibe. Itt látomása volt: szélvihar támadt, mint pünkösdkor, de a fák nem mozdultak. Lángnyelveket látott szerteszét, melyek egyetlen nagy lánggá egyesültek. Megértette, hogy neki kell összegyűjtenie a remeteket, a sok kis fényt, egy nagy, világító lángoszloppá. Ezzel kezdődött az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend, a Remete Szent Pálról nevezett pálosok története. Hivatásuk a magyar nép megtérését, keresztény lelkiségét szolgálni imádsággal, jó példával, munkával, lelkipásztori vagy épp missziós szolgálattal. A Szűzanya tisztelete jeléül járnak fehérben, sokféle fehérek, vagy fehér barátok néven tiszteli őket a nép.

A pálosoknak ma négy rendházuk van: Budapesten, Márianosztrán, Pálósszentkúton (Petőfiszállás) és Pécsen. Többen közülük plébánián szolgálnak, s a világi papi életet a közösségbe oltják. Pálos nővérek is szerveződtek már. A hivatások száma gyarapszik.

Szántai Lajos: „Amikor Boldog Özséb a pálos rendet megalapítja, olyanfajta szellemi mozgalmat újít meg a Kárpát-medencében, a Kárpát-medencén belül pedig a pilisi királyi központban, amelynek gyökerei a kereszténység előtti időkre vezethetők vissza. Magának a pálos rendnek a küldetéstörténetében végig nagyon hangsúlyos volt az, hogy a pálos rend és a magyarság, a magyar királyság, a magyar sorskérdések a lehető legszorosabban összetartoznak. Jelenlegi tudásunk szerint ilyen fajta szoros belső kapcsolat a magyarság és valami más között, egyedül a magyar Szent Korona és a magyarság sorskérdései között mutatható ki. Abban egészen biztosak lehetünk, hogy a pálos rend bölcsője, születési helye a pilisi királyi központ volt. Egyfajta királyi és nemzeti küldetést visznek tovább, amelynek egyetlen nagy, fontos célja van, hogy a magyarság olyan időkben is nagyon tisztán lássa a múltját, jelenét, jövőjét, amely időkben a nemzet felső irányítás nélkül marad.”

A pálos rovásírás a székely írás egy alkalmazása, melyet elsősorban a Pálos Rend tagjai használtak, templomok, barlangok falán jelenik meg. A székely rovásírás néhány emlékéhez hasonlóan ezek sorvezetése is balról jobbra halad. A pálos íráshasználatnak különlegesen sok emléke maradt meg Dél-Amerikában. A magyar pálos szerzetesek ugyanis elfogadhatóak voltak a középkorban mind a spanyol, mind a portugál király számára, ezért magyar pálosokat hívtak Dél-Amerika belső részeinek felfedezéséhez, az indiánok megtérítéséhez. A szerzetesek gyakran itt is barlangokban laktak. Levelezéseikben, térképek feliratozásánál szintén használták a rovásírás. Később helyüket jezsuiták vették át, de a köztük lévő magyarok még egy darabig használták titkosírásuként a pálosoktól tanult székely rovásírás.

KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI TÖRZSSZÉK, NYUGAT

Állománygyűlés és csapatzászló-szentelés, Érd

A Történelmi Vitézi Rend Közép-Magyarország Nyugati Törzsszéke 2008. november 9-én tartotta rendhagyó, ünnepélyes állománygyűlését Érden, a Kálvin téri református templomban. Az ünnepély vendégei voltak vitéz Hunyadi László főkapitány, vitéz Dékány Ágoston magyarországi országos törzskapitány, vitéz Horváth András és dr. vitéz Bucsy László törzskapitányok. Az állománygyűlés különlegességét az adta, hogy a Törzsszék új csapatzászlaját vitéz Erdélyi-Takács István törzskapitány szolgálatba helyezte, és a történelmi egyházak képviselése-

tében megáldotta; megszentelte vitéz Erdei László ref. lelkes, valamint Hajdú Ferenc rk. plébános. 2006-ban ugyanis a létszámbővülés miatt KÖ-MA Keleti és Nyugati törzsszékek alakultak a Közép-Magyarország Törzsszékéből, így a régi közös csapatzászlót nyugalomba kellett helyezni. Az új zászló vitéz Garamszegi Miklós adományából készült. Rendtársunk nemes adományát Rendünk – és Törzsszékünk nevében hálásan megköszönjük.

A zászlóanya tisztét v. Hunyadiné Dobrovolszki Ágnes nemzeti asszony vállalta. Az ünnepi hangulatot orgonajáték, énekszámok és szavalat is emelte. A magyar zenei kultúra ápolásában végzett több évtizedes munkásságáért Koltay Gergelyt, a Kormorán zenekar vezetőjét – miután letette az esküt – főkapitány úr tiszteletbeli vitézi címmel tüntette ki. Ezután a 2008-ban avatott új rendtagok vették át avatási díszokleveleiket. Kitüntetések és megbízások átadásával, beszámolóval, majd kisvendéglátással zárult az összejövetel.

v. Soltész Gyula
mb. tkp. főszéktartó

RECSKI SZÖVETSÉG

Megemlékező ünnepség, 2008. szeptember 27. – a Mátrai Gulag

Az eltitkolt borzalom

Recsk. A mai fiatalok szinte megfoghatatlan történelmi távlatból tekintenek erre a borzalmas időre. Pedig akiket idehurcoltak, kínoztak, dolgoztattak, Istennek hála – sokan velünk élnek.

Recskén 1950-53 között mintegy 1500 politikai fogoly raboskodott, a Mátrában szinte elrejtett haláltáborban – bár annak idején munkatábornak nevezték. Recsk 'csak' kényszermunkatábor volt, a rabokat 10-12 órán át dolgoztatták. Halál az éhezés, verések, kínzások, betegségek miatt következett be – a rabok mintegy 10 (!) százalékánál.

A tábor ma nemzeti emlékpark – a nevében. Sajnos, a magyar miniszterelnökök közül utoljára Antall Józsefet érdekelte az emlékhely megmentése. Az emlékmű is ekkor épült és felújították a tábor egy részét, melyet 99 évre bérbe adták az egykori raboknak, a Recski Szövetség alapítóinak. A Szövetség az elmúlt 15 évben úgy, ahogy képes

A T.V.R., a Szent László Lovagrend és a Recski Szövetség képviselői az emlékműnél. V. Krasznay Béla ny. ezredes, recski politikai fogoly, a Recski Szövetség országos elnöke a Történelmi Vitézi Rend tb. főkapitánya a T.V.R. főkapitányával, v. Hunyadi Lászlóval

volt fenntartani az emlékparkot, állami támogatás nélkül azonban nem kerülhet sor a feltárássra, sőt állammegóvásra sem! Az ÁVÓS barakkok területét egy volt rab vásárolta meg; a parancsnoki szállás pincéjében, ahol kínoztak, vertek rabokat, ma egy olajtartály áll; a tábor eredeti elrendezése a sűrű növényzet miatt alig érzékelhető. Egy valódi nemzeti emlékpark létrehozásához a tábor teljes területét állami, vagy önkormányzati tulajdonba kellene vonni a kő-

Egykori rabok az emlékünnepeken

bányával együtt. Komoly történelmi kutatómunkára lenne szükség, s állandó személyzet alkalmazására. A németországi, ausztriai, lengyelországi koncentrációs táborokban ezt a munkát az 1960-as évektől már elvégezték. Komoly látogatottsága van egy-egy ilyen tábornak. Éves szinten Recsket 23-25.000 látogató keresi fel, ebből 7-8000 a diák. Az itt tartott történelemórák, idegenvezetések minden más előadásnál többet érzékeltetnek abból az időből...

V.T.

A Szent Korona menekítése, 1944. október 10–1945. április 27.

A Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézetének dísztermében jeles szakemberek előadása hangzott el a Szent Korona történetével kapcsolatban 2008. október 10-én, pontosan 64 évvel a Szent Korona XX. századi drámai menekítése évfordulóján.

Előadók: Bottka Gusztáv m.kir. ezredes, Dr. Csáky Imre alezredes, Dr. Veszprémy László alezredes, v. Woth Imre, a Magyar Koronaőrök Egyesületének elnöke.

A történelem évszázadai elevenedtek meg a Szent Korona-előadások kapcsán. Említsük most v. Woth Imre elnök úr érdekesítő történetét, mely a Szálasi hatalomátvétellel kezdődött: A front közeledtére a Szent Koronát a királyi vár óvóhelyéről az éj leple alatt Lakatos miniszterelnök, báró Radvánszky és báró Perényi országos koronaőrök, valamint Pajtás ezredes, a koronaőrök parancsnoka jelenlétében – 'kilopták', és a koronaőrök laktanyája fás-pincéjében befalazták. Szálasi azonban a korona előtt esküt tenni és ezért „vissza kellett lopni” az óvóhelyre. Kalandos módon – ez sikerült. Szálasi elrendelte a Szent Korona jelenlétét az eskütételre. A koronaőröknek pedig a Szent Koronát elhagyni nem szabad – tehát kényszerből cselekedve jelen a koronaőrök, s a kényszernek engedve volt jelen a Szent Korona ezen az eseményen. A felvételeket a későbbiekben számtalanszor vetítették, s elevenítették fel az eskütételt, mint annak bizonyosságát, hogy a koronaőrök kiszolgálója volt Szálásinak. De a koronaőrök hűek maradtak mindvégig esküjükhöz: őrizték, védtek a Szent Koronát, nem adták át őrzését.

Szálasi menekülésekor – a Szent Koronát és a koronázási jelvényeket is menekíteni kényszerítette. Szöllősi utasította Pajtás ezredest ennek megszervezésére: kaptak egy teherautót, amelybe a koronázási ékszereket elhelyezték. Az eskü és a kötelesség azt parancsolta, hogy védjék meg a németektől (még tűzharcban is megtették ezt!), a nyilasoktól (a hatalomátvétel után a korona őrzését is át akarták venni) – és az oroszoktól! Veszprémbe kellett szállítaniuk, majd Velembe

(dec. 27.), ahol egy óriási gesztenyefa tövében rejtették el, egy üregben, s aztán továbbszállították Kőszegre... Amikor a koronázási jelvények, a palást és a Szent Jobb együtt voltak – Szöllősi és nyilas társai elérkezettnek látták az időt arra, hogy a Koronaőrsegtől megszabadulva, szabadon rendelkezessenek Magyarország e pótolhatatlan, szimbolikus kincseivel. Pajtás ezredes azonban határozottan ellenállt ennek a parancsnak: ők az Országos Koronaőrök alá rendeltettek, tehát nem kötelesek engedelmessé válni. A bombázások miatt a koronázási ékszerek elszállítása sürgőssé vált; Kőszeg az oroszok már körbezárták. Vitára nem maradt idő – a Koronaőrök maradt. A front közeledett, a nyilasok kezdték elveszíteni a fejüket. 1945. március 27-én erős harci zaj és légitámadások sűrűsége jelezte, hogy a front Kőszeg határában tombol. Szöllősi riadóztatta a Koronaőrseget, s parancsot kaptak a Nyugatra vonulásra. A Szent Jobb a nyilas bunkerben maradt – de Kocsis József koronaőr nem törődött a rámeredő nyilas géppisztolyokkal, kihozta a ládikát és sietett vissza a teherautóra. Így menekült meg ismét a Szent Jobb a pusztulástól. A Koronaőrök kettévált, az egyik csoport a Koronával maradt – a másik csoport hónapokig tartó viszontagságok után amerikai fogságba esett. 1945. március 27-én a Szent Korona elhagyta Magyarország területét. 1945. áprilisában a Salzburg melletti Mattsee-be érkeztek, s itt rejtették el Szent Koronánkat a koronaőrök – Jókai-regénybe illő kalandok, izgalmak és veszélyek közepette. A koronázási jelvényeket 1945. júliusában v. bankói Pajtás Ernő az amerikai hadtestnek adta át.

1993-ban indulhatott meg a rehabilitáció folyamata, melynek során a meghurcolt koronaőrök, e hős katonák érdemei újraértékelésre és elismerésre kerültek. Becsületük tisztázásának folyamatát az egykori koronaőr, v. Vitéz József koronaőr törm. kezdeményezte.

v. bankói Pajtás Ernő ezredes rehabilitációja állami kezdeményezésre történt. Posztumusz vezérőrnaggyá léptették elő.

FILMAJÁNLÓ! Film a Szent Korona-tanról

Október 30-án mutatta be az Uránia filmszínház Jelenczki István filmrendező alkotását, „ÉGI, ÉLŐ IGAZSÁG” címmel. A film áttekintést ad a magyar Szent Korona jelentésszeréről, a Szent Korona-tanról. „A Szent Korona alapvetően alanya és tárgya a magyar alkotmánynak, s az általa képviselt jogfolytonosság, történetiség az elmúlt 18 évben visszaállítható lett volna, de ez nem történt meg: szerepe ugyanúgy tabu, mint a magyar történelem.” – mondta Jelenczki István. A filmben megszólal a Történelmi Vitézi Rend főkapitánya, v. Hunyadi László ötvös-történész, Kocsis István

író, Zétényi Zsolt ügyvéd – és a téma több jeles szakértője. Egy-egy példán keresztül világítja meg a film, hogyan irányította a Szent Korona a magyarság életét. Az alkotás állami támogatás nélkül jött létre, csakúgy, mint Jelenczki István korábbi filmjei közül a Népek Krisztusa, Magyarország 1956, s a Tóth Ilonáról készült 'Tisztítóvíz tetején állunk' c. film.

Az Uránia moziban pedig addig vetítik a filmet, amíg igény van rá.

Ajánljuk szeretettel e páratlan alkotás megtekintését.
(Magyar Hírlap nyomán)

SZÜLETÉSNAPOT KÖSZÖNTÜNK!

Vitéz Eichhardt Ernőt 90. születésnapja alkalmából, Baján köszöntöttük szeretettel ez év augusztusában. Csoportunk legidősebb tagja ebéddel vendégelte meg a köszöntőket a bajai „Magyar Étteremben” és meghatottan köszönte meg a főkapitány úr által adományozott „Nemzetvédelmi kereszt bronz fokozatú” kitüntetést, amelyet v. Molnár Piroska dr. Juharosné székkapitány adott át.

v. Walthier Julianna Mohauptné vitézi hadnagy a Bács megyei csoport nevében virággal köszöntötte az idős rendtagot. A köszöntők között ott volt dr. v. Pencz Kornél v. hdngy, v. Kovács Attila és v. Mohaupt Judit v. alhadnagy is.

Ahogy Székkapitány asszony mondta: 'Nálunk a rendi tagokat megbecsülés és figyelem veszi körül. A tisztségviselők tisztségüket „Szolgálatnak” tekintik, amely követendő példa lehet azok számára, akik netán azt másként értelmeznék.'

v. Molnár Piroska dr. Juharosné szkp.

Köszöntjük **vitéz Deáky Imrét,** Csíkszék székkapitányát, aki 2008. novemberében betöltötte 70. életévét.

Rendünk érdekében végzett önzetlen munkájáért szeretettel köszöntjük; Isten éltesse sokáig, jó egészséggel!

v. Lázár Elemér
Erdély országos tkp.

Imre bácsi a Bilibók tetőn 2008. augusztusában

Szeretettel köszöntjük **v. Csoknyay Jenő bácsit 95. éves születésnapján!**

Őt Horthy Kormányzó úr avatta vitézzé a háborúban szerzett érdemeiért. Visszaemlékezéseinek rendszerezése folyamatban van, ennek kiadásához kívánunk nagyon jó erőt, kiváló egészséget, hogy mielőbb megismerhesse az utókor azt a bonyolult politikai helyzetet, mely Magyarországnak részül jutott – s mely miatt helyzetünk szinte előre meghatározottá vált.

Jenő bácsi fáradhatatlan, és szinte naprakészen eleveviti fel a több, mint 60 évvel ezelőtti eseményeket.

T.V.R. Budai Törzsszéke

Vitéz Joó Sándor m.kir. főhadnagy, született: 1919. nov. 30.

Végigharcolta Kárpátalját, a Hernád-, a Sajó- a Garam völgyét, s a Vág északi részét. 1945. máj. 9-én tették le a fegyvert. Hadifogság: Konstancán keresztül Grúzia, 425 magyar tiszttel együtt. A Kaukázus 5000 m magas hegyei között dolgoztatták őket. 1948 nyarán indították sokadmagával, ezernyi viszontagság után, kalandos utakon Magyarország felé. Elhelyezkedési nehézségek. 1956: Dömsöd, Nemzeti Bizottság elnöke, a pesti kórházakba és a polgári lakosoknak küldték az élelmiszert, szervezték a község életét. Nov. 24.: megjelentek újra az elvtársak, átvették a hatalmat – de nem tartóztatták le. Kalandos élete folyamatos küzdelem a tisztességes életért, az igazságtalanság ellenében.

Könyvei: Katonaéletem, Hadifogságom története, Életem a szocializmusban. Ajánljuk szeretettel minden kedves Olvasónk figyelmébe.

89. születésnapján Rendünk nevében kívánunk jó egészséget, további alkotói kedvet Sándor bátyánknak!

**Isten éltesse minden születésnapját ünnelő
kedves idős vitézünket.
Megköszönjük munkájukat, Nemzetünkért,
Rendünkért tett szolgálatukat.
Kérjük további életükre Isten áldását.**

v. Hunyadi László
főkapitány

ÖRÖMHÍR! HÁZASSÁGKÖTÉS!

„A boldogságot nem lehet ajándékba kapni,
Egyetlen titka van: adni, mindig csak adni,

Vitéz Rákosi Szilvia vitézi alhadnagy esküvőjét ünnepeltük Nagykőrösön, ahol 11 vitéz volt jelen az „Igen!” kimondásánál, ugyanis a menyasszony édesapja és bátyja is a Történelmi Vitézi Rend tagja. Sok boldogságot kívánunk az ifjú párnak!

Dr. Juharosné v. Molnár Piroska szkp.

Jó szót, bátorítást, mosolyt, hitet
És sok-sok önzetlen, tiszta szeretetet.”

Vitéz Légrádi Lilla és Borda Zoltán esküvőjét 2007. augusztus 21-én ünnepeltük.

A Történelmi Vitézi Rend tagjai dízsorfolat álltak a templom előtt, a fiatal pár első közös útja elején. Isten áldását kérjük rájuk.

Dr. v. Bucsy László tkp.

„A világ minden gyermekkel újrakezdődik...”

Örömhír – Gólyahír!

„Megjöttem, itt vagyok, gyermeketek!
Nem kérek mást, csak szeressetek!
Hoztátok mennyből küldött az Úr,
Vágyatok tüze ejtett rabul...”

Rajtam nem múlik a boldog család,
Anyá és Apa reám vigyáz.
Én is őrizem szeretetük,
Most már itt leszek mindig velük!”

Sipos Kata Boglárka,
2005. március 20. (6. gyermek)
Édesapja: v. Sipos Bulcsu
Kadosa nagytiszteletű református lelkész úr Szadán
Édesanyja: Nyitrai Katalin.

Dr. v. Hudák Tamás és
Dr. Márkus Enikő kislánya
Hudák Hunor László,
született 2005. okt. 23.

Ifj. v. Bárány István és Bárány Ágnes gyermekei,
Bárány István, született 2005. március 29.
és **Bárány Imola,** született 2008. augusztus 2.

Dr. v. Sebesztha László és Dr. Sebesztháné Krizsán Beatrix kisfia, **Sebesztha Áron**, született 2006. július 6., a Család harmadik fiaként.

Urbán Zsolt VRNT és Urbánné Godány Zsuzsanna kisfia, **Koppány Botond**, született 2008. szeptember 2.

Barta Zsolt VRNT és Kránitz Barta Henrietta kisfia **Barta Bulcsú**, született 2007. augusztus 7.

Vitéz Légrádi Lilla és Borda Zoltán megörvendezette lapunkat kisfiú, **Borda Koppány** születésének hírével: 2008. augusztus 26-án készült a fiatalemberről az első fotó.

Dr. Juharosné v. Molnár Piroska szkp.

Rendünk nevében egészséget, boldogságot kívánunk a szülőknek és gyermekeknek!

JÁSZOL MELLETT

Jézusom, kis szívem karácsony ünnepén
Oly boldog, betölti szeretet, hit, remény.

Jászolod mellé most leborul a szívem,
Mégkérlek, szüless meg a kicsi szívben.

Kint tombolhat vihar és hullhat le a hó,
Szívemben a Neved fényt, meleget adó.

Szenteltessék meg a neved az ünnepen,
Karácsony elmúlik, de Te maradj velem!

Könyvajánló: Dr. Bernáth Zoltán – Egy lovaguralkodó és népe

Könyvajánlás helyett – idézünk a könyvből:

„Mielőtt bárki ítéletet mond Magyarországról, nézze meg, hogy Európa többi országa tett-e annyit a zsidóságért, mint mi. John Flournoy Montgomery 1944 előtt az USA utolsó magyarországi nagykövete 'Magyarország, a vonakodó csatlós' c. könyvében írja: „Magyarországon a zsidók biztonsága nagymértékben annak volt köszönhető, hogy milyen törvényeket hoztak korlátozásukra. Ezek a törvények ugyanis azt a látszatot keltették, hogy Magyarország eleget tett a zsarnok követeléseinek, de valójában éppen ezeknek a törvényeknek a segítségével tudott fennmaradni, mint menedéket nyújtó oázis. Az első magyar zsidótörvény valójában kihívás volt Hitlerrel szemben.” ... „Hősiesség volt a rendszer részéről, hogy megengedte a külföldi zsidók és lengyelek, szlovákok és osztrákok letelepedését az országban. Elégséges bizonyítéka lett volna a bátorságnak, ha a kormány, a német nyomásnak ellenállva, a saját zsidóit védte volna. Magyarország többet tett, mint amennyire erkölcsileg kötelezve volt, amikor a saját zsidói mellett menedéket nyújtott külföldi zsidóknak...” Mrs. Anne O'Hare McCormick a Nem York Times 1944. július 15-i számában írja: „Magyarország javára kell írni, hogy amíg a németek át nem vették a hatalmat, az ország az utolsó menedékhely volt Közép-Európában.”

„Csodálatosképpen azok, akik Horthy Miklóst és a magyar kormányokat a zsidó kérdésben a vádlottak padjára kívánják helyezni, nem foglalkoznak azokkal a forrásmunkákkal, tényekkel, dokumentumokkal, amelyek nem csak felmentést adnak, hanem kivételes hősiességről tesznek tanúbizonyságot. Hallgatnak arról, hogy Németországban a náci politika hívei – és a Gestapo – szinte tomboltak haragjukban, amikor a többi megszállt, és a megszállás veszedelmének kitett állam VÉGREHAJTOTTA a zsidók ellen megkívánt intézkedéseket, míg... Horthy Miklós ellenáll. Csak emberségből, becsületből, az emberi jogok tiszteletéből, amire a német birodalom semmit sem adott. ...Horthy mind a maga, mind a családja szabadságát és életét is kockáztatta, különösen az 1944. március 19-i események után, amikor a németek által megszállt országban, katonai ellenállásként csendőrségi alakulatokat és Koszorús ezredet esztergomi pánccelosaival Budapestre rendelte a zsidók elhurcolásának megakadályozására ...Azok, akik Magyarországot és Horthy Miklóst, Magyarország kormányzóját kritikával illetik, és utólag kényelmes karosszékből megállapítják, hogy a zsidók érdekében (még mit) kellett volna tenni, nem mertek szembeszállni a szovjet megszállókkal! Rákosi elvbarátai – 1945 után: mikor mertek egyetlen ellenvetést tenni Sztálinnak, vagy a többi szovjet vezetőnek? Gerinctelenségükre és gyávaságukra jellemző, hogy 1956 októberében, a szovjet hadsereggel a hátuk mögött, a biztos győzelem esélyével sem mertek az akkor még FEGYVERTELEN néppel szembeállni. A Kommunisták Párt úgy szétfolyt, mint az udvarra kiöntött dézsa víz...Csak a szabadságharc leverése után jött meg a hangjuk, bátorságuk, amikor a kiszolgáltatott magyar emberek sorsáról, elítéléséről döntöttek. Többek közt a sorozatos kivégzésekről....Én azokat tekintem antiszemitának, akik mélyen hallgatnak azokról a külföldre, főleg az USA-ba került zsidókról, akik hálájukat fejezik ki Horthy Miklós és Magyarország irányában. Ők biztosították a legegyszerűbb megélhetést Horthy Miklósnak és Csa-

ládjának száműzetésükben. Ugyancsak meghajlok azok előtt a zsidók előtt, akik Varsóban nem hagytak magukkal elbánni, kitörtek a gettóból, és szinte utolsó csepp vérig harcoltak. Miközben a felszabadítónak nevezett szovjet hadsereg Varsó előtt lábhoz tett fegyverrel várta a véres dráma végét...

Ha a magyar nép mentalitása, gondolkodási módja nem egyezett volna meg Horthy Miklóssal, s a tisztességes magyar kormányokkal, akkor a több százezer menekültet és szerencsétlen zsidót nem lehetett volna megmentenie, hiszen ezek az emberek legnagyobb részben a magyar társadalom körében várták a szabadulást, a háború végét. Ezek az emberek a támogatásért, eltartásért nem kértek ellenértéket. Természetesen tartották, hogy a bajbajutottakon segítenek. A mondottak alapján is kereken vissza kell utasítanunk, amikor rólunk, magyarokról, mint egy bűnös nemzet fiairól szólnak vádlóink....Mrs. Anne McCormick 1945. november 26-án jelentette Budapestről: „...a zsidók Magyarországon nem szenvedtek olyan sokat, mint a szomszédos országokban. Amikor a német Gestapo vette kezébe a deportálást, keresztény magyarok tízezrei siettek a bajba jutott zsidók segítségére, elrejtették őket, segítették menekülési kísérleteikben. Mind katolikus, mind protestáns lelkészek ezrével állítottak ki hamis keresztleveleket...”...Az is érthetetlen, hogy a Magyarország ellen felhozott súlyos kritikák mellett szinte egy szó említést sem nyert, hogy a sohasem volt szlovák állam Hitlernek köszönheti a létezését, és ez az állam háláját részben a zsidók elleni intézkedésekkel fejezte ki.... Tökéletesen megértem Wallenberg svéd diplomata ünneplését, a róla készített szobor felállítását, róla utca elnevezését. De ha élne – miután vele együttműködött – ugyancsak csodálkozna azon, hogy Horthy Miklós nevét levették a róla elnevezett utcákról, hídról, s hogy még ma sincs szobra Budapesten! Mert mit tehetett volna Wallenberg, ha Horthy Miklós hivatalnokai, közegei nem fogadták volna el az általa adott menlevelet? Szlovákiában és Romániában nagyobb szükség lett volna egy Wallenbergre, de eszébe se jutott, hogy odamenjen, mert ezekben az országokban a menlevele semmit sem ért.

Helyénvaló Wallenberg szobra a Fehér Házban. Miután azonban vele kapcsolatban csak Magyarország kerül szóba – többek között Szlovákia és Románia nem – egy késői látogató, ha nem látná mellette Horthy Miklós Magyarország kormányzójának a szobrát, azt hinné, hogy Közép-Európában, a Kárpát-medencében csak Magyarországon üldözték a zsidókat. Ezt pedig Magyarország s Horthy Miklós Kormányzó úr – nem érdemli meg.”

OLVASÓI LEVELEK

Köszönjük érdeklődésüket, észrevételeiket, cikkeiket. Várjuk továbbra is leveleiket!

Szerkesztőségünk igyekszik minden kérdésnek eleget tenni. Elnézést kérünk, ha kéréseik teljesítése esetenként némi időt vesz igénybe.

Rendtársi üdvözléssel:

Vitézi Tájékoztató Szerkesztősége

Hadak útjára léptek...

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, / Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.” (Juhász Gyula)

Elhunyt vitéz sümegi Rédey Gábor László tb. ügyvezető törzskapitány

Életének 86. évében, 2008. július 7-én Sümegen visszaadta lelkét Teremtőjének **vitéz sümegi Rédey Gábor László** tb. ügyvezető törzskapitány.

A nagy múltú Rédey család 1570-ben kapott nemességet II. Miksától a sümegi vár védelméért a török elleni küzdelemben.

Ez az ősi elkötelezettség vezette, amikor 1945 után a hazáját megszálló szovjet hatalom ellen szervezkedett. A bolsevikok 1952-ben 15 évi börtönbüntetésre ítélték, de 1956-ban kiszabadult és önmaga is több száz bajtárának kiszabadítója lett az 1956-os Forradalom és Szabadságharc napjaiban, amikor fegyverrel is harcolt az elnyomók ellen.

1956. november 16-án Magyarország elhagyására kényszerült és Nyugat-Németországban telepedett le. A magyar emigráció aktív szervezője, több antibolsevista szervezet tagja, illetve vezetője lett. Újságíróként a kölni rádió munkatársaként dolgozott.

A **vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc** m.kir vezérezredes, Főkapitány vezette Vitézi Szék 1974. december 7-i hatállyal kinevezte németországi vitézi hadnaggyá, illetve a sajtó és tájékoztatósi ügyek előadó-jává. 1976. december 4-i hatállyal a **vitéz Habsburg József Árpád** királyi herceg vezetése alatt álló Vitézi Szék törzskapitánnyá nevezte ki azzal, hogy továbbra is támogassa a Főszéktartó munkáját. Egyúttal utasította, hogy a szabadságharcos múltú törzskapitány az 56-os szabadságharcosok felvételi kérvényeinek elbírálásánál működjön együtt a Nemzetvédelmi és Belbiztonsági előadóval.

1980. december 6-i hatállyal megbízták a Vitézi Rend ügyvezető törzskapitányi teendőinek ellátásával. A Vitézi Szék 1982. szeptember 25-i teljes ülése kinevezte ügyvezető törzskapitánnyá, mely teendőket 1985. augusztus 31-ig látta el. 1986-ban a munkájával összefüggő kötelezettségek ellátása miatt 3 évre a felmentését kérte, melyet a Vitézi Szék megadott, s egyúttal tb. törzskapitányi címet adományozott neki. Éveken keresztül a Vitézi Tájékoztató és a Vitézi Közlöny szerkesztője volt.

1974-től tagja volt a Máltai Lovagrendnek, eredményes munkájáért 1982-ben a Máltai Lovagrend Érdemrendjének Tiszti Keresztjét kapta.

1992. december 25-én a Magyar Köztársaság elnöke a Hazáért és Szabadságért Emlékéremmel tüntette ki.

1993-ban a HM Rehabilitációs Bizottságának felterjesztésére alezredessé léptették elő, **Őszentsége II. János Pál pápa** karitatív és egyházi tevékenységéért a Szent Szilveszter Renddel tüntette ki. Hazatelepülése után újra ősei földjén, Sümegen élt. Sümeg városa 2005-ben díszpolgári címet adományozott több évtizedes nemzetiszolgálatáért.

2008. július 22-én az Urunk Mennybemenetele Plébániatemplomban bemutatott gyászmisét követően a sümegi temetőkápolna Rédey kriptájában helyezték örök nyugalomra.

A Történelmi Vitézi Rendet **vitéz Hunyadi László főkapitány**, **vitéz Pintér Kornél észak-dunántúli tkp.** és számos rendtárs képviselte.

Az örök világhosszág fényeskedjék neki! Nyugodjon békében!

vitéz Pintér Kornél
észak-dunántúli törzskapitány

„Jézus Krisztus mondja:
Én élek, és ti is élni fogtok!”

Vajkó Györgyné v. Rátky Alice

a Poltikai Elítéltek Közösségének ügyvezető tagja 2008. március 1-jén, életének 88. évében rövid szenvedés után elhunyt.

Gyászolják rokonai, barátai, rendtársai, ismerősei. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

2008. szeptember 18-án a Hadak Útjára lépett

v. Megyeri István

életének 94. évében. Dunaharaszttiban élt mindaddig, amíg egészsége engedte; majd családja ápolta haláláig.

Született 1915. január 14-én Leleszen (Felvidék). Édesapja várományosaként a Történelmi Vitézi Rend tagja. Örök nyugovóra helyezték a pomázi temetőben.

Emlékét megőrizzük. Nyugodjon békében.

v. Szabó Jánost

az Észak-Dunántúli Törzsszék tagját 2008. szeptember 19-én a bicskei református temetőben helyezték örök nyugalomra. Az Ő életében is meghatározó volt az az 1956-os őszi forradalmi két hét, mely reményt adott a Nemzetnek. Jánost elítélték, s megtorolták, hogy hinni és bízni mert. Nehéz, küzdelmes élete volt. Mindenhol és mindenkor elérte őt a párteberek sújtó keze. De példás, szép családban éltek feleségével, Erzsébettel, aki mindenben társa, támasza volt. Gyermekük, unokáik Apában, Nagypában a történelmi pillanatok hőseit látták. Csendes, meleg szívű Ember volt. Mi, rendtársai szerettük, tiszteltük Őt. Kegyelettel őrizzük emlékét.

v. Dékány Ágoston országos tkp.,
v. Béres Ferenc Buda tkp., **v. Szanyó Árpád** kp. tkp.,
v. Sz. Kovács Ferenc kp.sz.kp. magyarországi széktartó,
v. Tolnai Eta v. hdgy, és rendtársai

Hadak Újtára tért Magyarország legidősebb vitéze,

vitéz Guba József rendtársunk.

2008. év október hó 25-én Észak-kelet Magyarország állománygyűlésén szomorúság és gyász ült a résztvevő rendtársak szívében. A halál misztériuma előtti megilletődöttség mindenkori érzületével hallgatták az ígét, imádságot, amelyet vitéz Bojtor István református lelkipásztor mondott a **100 esztendőt megélt jó vitéz Guba József rendtársunkért.**

A hosszú életet megélt vitézünk született: 1908. augusztus 22-én, elhunyt 2008. május 3-án.

Csaknem 100 esztendőt élt meg, amely szerint „kinyílt szemű” gyermekora óta tanúja és élő részese volt történelmünk talán legvéresebb, legtragikusabb időszakának, amikor Magyar Nemzetünk élet-halál harcát vívta az amőbaként terjeszkedő bolsevik fenevad ellen.

Részt vett a II. világháború számos embert próbáló csatájában. Hősies magatartásával, bátorságával méltó lett az ezüst vitézségi érdemrendre. A honvédő harcokban, amelyekben édes hazánk területén ontották hős katonáink drága vérüket, erői végső megfeszítésével vette ki részét, míg végül 1945 tavaszán orosz fogságba esett.

Kivételes fizikuma, rendkívüli akaraterije átsegítette őt a fogság mindent megpróbáló éveiben. A honvágytól való gyötrelmek, betegségektől való szenvedés, éhezés, nélkülözés 5 esztendeje után végül hazatérhetett szerető családjá körébe,

Ami a mellékelt Mezőkövesdi Újság címlapján látható, az önmagáért beszél: vitéz Guba József élete Mezőkövesd városában példaértékűvé lett. Kőműves és ács szakmáját a szakma iránti igaz szeretettel és elkötelezettséggel gyakorolta. Tiszta, becsületes emberi tartással és méltósággal teljes életet élt. Mindennapjait kitöltötték dolgos, lakhelyek és más, még további évszázadokig is az ő munkásságát dicséret épületek fáradtságos, de általa hön szeretett munkával történt megalkotása.

Megbecsülés, tisztelet és köszönet

Családszerető, s közösségért mindent odaáldozó élete örök fényű emléke előtt a Történelmi Vitézi Rend Észak-kelet Magyarországi Törzsszékhéhez tartozó rendtársak nevében mély tisztelettel hajtom meg fejemet.

Bizony mondom, hogy az állománygyűlés sok résztvevőjének szemében a könnyek drága gyémántja a biznyság, hogy vitéz nagybányai Horthy Miklós minden öreg kato-

nájának hősi emléke újra tisztességgel és becsülettel ragyog. **Mert ők voltak azok a HŐSÖK, akik a szörnyű, véres XX. században hűséggel és a végső kig kitarva állták meg helyüket és tartották meg hitet, becsületet, hazaszeretetet mindhalálig.**

Emléked szívünkben örökké őrizni fogjuk.

Iovag vitéz Horváth László
Észak-kelet-Magyarország Törzskapitánya
Miskolc

Vitéz Kálmán Gábor rendtársunk

Született Kiskundorozsma, 1922. IX. 18., m.kir. főtörzs-őrmeister. Avatva: id.v.Kálmán Gábor várományosaként Szeged, 1939. VII. 08. A Teremtő 86 éves korában hívta Őt magához. Temetése 2008. október 28-án volt Szegeden, a Dugonics temetőben.

A Rend részéről v. Bokor András és v. Hárs László kondoleált a Családnak. Nyugodjon békében.

v. Hárs László

Vitéz Tombor Tibor István rendtársunk

Született 1942. június 27., Budapest. 1969-ben villamos üzemmérnök lett, közben 1964-ben megnősült. Tibor fia 1972-ben született. A Medicor Műveknél dolgozott, s 40 éves munkaviszony után, 2002-ben ment nyugdíjba. A családi hagyományt vitte tovább azzal, hogy a Történelmi Vitézi Rend tagjai sorába emelhetette. A Buda Törzsszéknek betegségéig aktív, megbecsült tagja volt. Februári állománygyűlésünkön részt vett. Hosszan tartó szenvedés után, 2008. november 4-én hunyt el.

Temetésén, november 18-án Rendünk elbúcsúztatta Őt. Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Buda Törzsszék – v. Béres Ferenc tkp.

Nekrológ vitéz Buzsik Pál halálára

Szomorú szívvel jöttünk ide a T.V.R. nevében, hogy kedves, tisztelt rendtársunktól: **vitéz Buzsik Páltól** elbúcsúzzunk. Megdöbbentett váratlan és hirtelen halálának híre, mert a Sors kifürkészhetetlen egybeesése folytán, talán éppen abban az órában, percekben címeztem meg neki az őszi állománygyűlésünkre a meghívó levelet, amelyben a lelke eltávozni készült erről a földről. Neki külön ráírtam, hogy „megjelenésére feltétlenül számítnunk”, mert a főkapitány úr kitüntetésben kívánta részesíteni, és a „Nemzetvédelmi Kereszt bronz fokozatát” adományozni hűségéért, magyarság-szolgálatáért, amelyet 85. évét betöltve is fontosnak tartott. Sajnos, ezt a kitüntetést most már csak itt tudom átadni, abban a hitben, hogy most a lelke itt van még közöttünk, látja és örül a megbecsülésnek. Vitéz Buzsik Pál rendtársunknak nem ez az első kitüntetése, de fájdalom, ez már az utolsó. Kitüntetésait nem tudja magával vinni az örökkévalóságba, de azokat az érdemeket, amelyekért azokat kapta – hiszem, hogy igen! Mert nem a halálé az utolsó szó, hanem az életé! A lélekre ott fent vár az örökkévaló haza, és aki

hú volt itt a rábízottakban, Isten is többre bízta odafent ezután. Életünk is az Istené, a halálunk is az.

v. Buzsik Pál életére visszaemlékezve elmondhatjuk: becsületes, hazáját szerető, igazságot kívánó magyar ember volt! A II. világháborúban vitézül harcolt, ezt bizonyítja a bátor magatartásáért kapott „Bronz vitézségi érem”, amely arra is jogosította, hogy felvételét kérhesse a Vitézi Rendbe. 2000-ben, Budapesten vitézzé avatták, ahol mostanáig hűséges tagja volt a Történelmi Vitézi Rendnek. Alapító tagja a T.V.R. Kecskeméti Vitézi Klubjának is, ahova szívesen és gyakran eljött. Vidám történeteivel, történelmi érdeklődéséből fakadó tudásával hozzájárult a baráti, jó hangulatú órákhoz. Kedves, figyelmes, szeretetre méltó lénye hiányozni fog. Szomorkodunk, hogy Isten magához szólította őt, de hálát adunk és annak örülünk,

hogy ismerhettük. Ennyi volt a kiszabott idő! Az égi behívó megérkezett, váratlanul és sürgősséggel, helytől és időtől függetlenül! Ő pedig – mint fegyelmezett katonához illel – nem készülődött sokáig, hanem teljesítette a parancsot.

Kedves Pali Bátyánk! A Hadak Útjára tértek seregében, bátran könyörögj hazánkért, Rendünkért!

A zászlónkon van egy kék színű szalag, a 2000-ben avatottaktól. Ezen fel van írva vitéz Buzsik Pál neve is. Rajta is marad, amíg lesz kéz, hogy ezt a zászlót felemelje, mert emléket, nevét kegyelettel, jó szívvel megőrizzük!! Isten áldja Pali bácsi!!

Dr. Juharosné v. Molnár Piroska szkp.

TÉNYEK, DÁTUMOK, ADATOK

90 éve.

1918. október 31-én nevezte ki IV. Károly, az utolsó 'magyar' király Károlyi Mihályt miniszterelnökké, kinek emberei ezen a napon ölték meg gróf Tisza Istvánt (1861-1918.okt.31.) A Károlyi-kormány megtiltotta az országot előzőlő román és cseh csapatok elleni katonai fellépést. Hadügyminisztere, Linder Béla november 1-jén feloszlatta a magyar hadsereget. (...ez az ember 1974-ig, haláláig kegydíjon élt Jugoszláviában...)

Stromfeld Aurél (1878-1927) mint a megalakított magyar Vörös Hadsereg vezetője, visszafoglalta az északi iparvidéket (1919. május-június): Kassát, Eperjest, Zólyomot, Érsekújvárt. A Tanácsköztársaság – Károlyi Mihály – **v i s z a a d t a** a győztesen visszafoglalt magyar területeket. Állítólag bízott az antant ígéreteiben...

88 éve.

Trianon. 1920. június 4. MÉG MA SEM HIVATALOS NEMZETI GYÁSZNAP!

70 éve.

1938. november 2. Első bécsi döntés: 11.927 km², 869.300 fő visszatért az anyaországhoz. Felvidék, Kárpátalja déli része (Ungvár, Munkács, Beregszász és környéke)

68 éve.

1940. augusztus 30. Második bécsi döntés: 43.492 km², 2.460.000 fő visszatért az anyaországhoz. Észak-Erdély, s a Székelyföld.

Az első-és második bécsi döntésben foglaltakat a II. Világháború után a győztes hatalmak nem ismerték el, sőt a pozsonyi hídfő területével Magyarország területét még csökkentették is. A Szovjetunió (Sztálin) érdekeinek a trianoni határok visszaállítása jobban megfelelt. A párizsi békeszerződés óta a bécsi döntések nemzetközi politikai kérdésként többé nem merültek fel.

52 éve.

1956. november 4, hajnali 04:00 óra: Háború, hadüzenet nélkül. A Néphadsereg vezetése – Janza Károly altábornagy, Uszta Gyula, Várad Gyula, Kovács Imre vezérőrnagyok – a párt utasítására – elárulta a hazát és a népet. Megtiltotta a katonaságnak az ország védelmét.

05:20 órakor hangzott Nagy Imre szövege a Szabad Kossuth és Petőfi Rádióban:

„FIGYELEM! FIGYELEM! FIGYELEM! FIGYELEM! FIGYELEM! Itt Nagy Imre beszél, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke. Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a törvényes magyar demokratikus kormányt.

Csapataink harcban állnak! – A kormány a helyén van! – Ezt közlöm az ország népével és a világ közvéleményével.”

A szovjet megszállást és megtorlást 3 karhatalmi ezred, majd a decemberben megalakult munkásőrség aktívan, külföldön kegyetlenséggel segítette a céljaiknak megfelelően átalakított igazságszolgáltatással...

Genocídium.

1025 Budapest, Csalán u. 34.
Telefon: 200-1973
Bankszámlaszám:
10700378-27035304-51100005
Adószám: 18109386-1-41
Nyilvántartási szám: 8738

Kérjük Rendtársainkat, a Vitézi Tájékoztató kiadásához – anyagi lehetőségeikhez mérten – szíveskedjenek hozzájárulni. Szívesen vesszük hirdetések elhelyezésének kérését.

Az alapítványi támogatásról kérésre igazolást küldünk.

Megbocsátó és befogadó nemzet lévén kérjük a Nemzetünket és Hazánkat otromba módon, többszörösen megsértő szomszéd ország vezető politikusát, sorolja fel az elmúlt 500 év szlovák királyait... vagy talán 1000 év királyait... S akkor megbocsátjuk kirohanó megnyilatkozásait.

T. V. R.

Kárpát-medencei birtoklevelünk a rovásírás

„A rovásírás a magyarok ősi írása. Rendkívüli jelentősége abban áll, hogy bizonyítja legalább nyolc-kilencezer éves Kárpát-medencei ősiségünket, valamint szkíta-hun-avar-magyar folytonosságunkat.

Krónikásaink és tudósaink, többek között Kézai Simon, Kálti Márk, Thúróczy János, Verancsics Antal, Szamosközy István, Thelegdi János, Kájoni János, Bél Mátyás szkíta-hun írásként említik műveikben. A rovásírás kifejezés Fadruz János szobrászművésznünk által vált elterjedté a XX. század elején. Pontosabb a szkíta írás elnevezés, mely már 20.000 éves, tehát az őskorból származó írásemlékünk is van...

...elődeink a rovásírást a Kárpát-medence egész területén használták és őshazánktól távol eső területeken is elterjesztették. A köznépi eredetű emlékek tanúsága szerint a legkorábbi időktől kezdve nálunk senki sem volt írástudatlan, a juhászgyerekektől a fejedelmekig mindenki értett a betűvetéshez.

Földünk írásait a szakkönyvek a képirás, fogalomírás, szótagírás és betűírás fő tárgykörökbe sorolják. Ezek közül legfejlettebb, legésszerűbb a betűírás, amelyben minden egyes hangot /fonémát/külön betű/graféma/jelöl.

Vitatható két okból is az a nemzetközi és hazai hivatalos, akadémiai álláspont, amely szerint az első betűírás 3500 évvel ezelőtt a sínai ósémíták teremtették meg.

Az egyik ok, hogy a sínai írásban a magánhangzókat nem jelölték, ezért teljes értékű hangkövető betűírásnak semmiképpen nem nevezhető, mivel az egymás mellett álló mássalhangzók-magánhangzók hiányában-sokféleképpen értelmezhető. Például a „g.m.l.” jelenthet tevét és hajókötelet is. Az ősi magyar rovásírásban kezdetektől fogva külön jelölést kaptak A/Á/,E/É/,I,O,Ó,U,Ü magánhangzóink. Nyelvünk éppen a mássalhangzó-torlódás elkerülésének köszönheti szépségét.

Másodszor azért cáfolható, hogy a sínai írás volt az első betűírás, mert az ezt hangsúlyozó nemzetközi és hazai írásszakértők nem ismerték, vagy rosszul ismerték, ismerik a magyarok, őseink írásrendszerét. A legnagyobb nemzetközi szaktekintélynek kinevezett. I.G.Gelb például 12!/ betűsnek nevezi a magyar rovásábécét. Holott ekkor már évtizedek óta ismert volt a XII. századi gyergyószárhegyi botnaptár másolat és az 1483 előtt készült Nikolsburgi ábécé 32 rovásbetűje. /Az első a Bolognai Egyetemi Könyvtár, utóbbi az Országos Széchényi Könyvtár tulajdona /

Am a hazai hivatalos írástörténet képviselőinek ismeretei is hiányosak vagy tévesek...

...Rovásírásunkban magyar nyelvünk minden hangjára volt és van betű, ezért azt mondhatjuk, hogy együtt fejlődött anyanyelvünkkel, nem kölcsönöztük, nem vettük át senkitől.

Amikor a XI–XII. században át kellett térnünk a latin betűs írásra, ebben nyelvünk 13 hangjára nem volt jel /TY,GY,NY,LY,SZ,ZS,CS,K,J,Á,É,Ő,Ü/. Ezzel a magyar nyelvhez teljesen alkalmatlan betűsorrenddel évszázadokra visszavetették és a korabeli Európa alacsony szintjére süllyesztették írásbeliségünket...

...Újkőkori nyelvemlékeink, a tatárlakai sírlelet és Torma Zsófia régész /1831–1899/ több ezer, a Maros partjáról származó írásos korongja alapján joggal feltételezhetjük, hogy rovásírásunk bolygónk legősibb írása, és itt, a Kárpát-medencében alakult ki. Az, hogy a tatárlakai korong... jelei 1000-1500 évvel idősebbek a mezopotámiai hasonló... jeleknél, megerősíti, hogy az írás bölcsője a Kárpát-medencében ringott.

Ma is itt él az a nemzet, amelynek elődei megalkották ezeket a betűket.

A rovásírás már csak korából következően is más népektől nem vett át jeleket, viszont igen sok esetben elődeink voltak az áthatók. Így több-kevesebb hangérték egyezéssel felismerhetjük ősi betűinket, pl.: az ó-kínaiban, pe-lazgban, etruszkban, ó-görögben, föníciaiban, ibériaiban, a latin nagybetűkben, a türkben és a germán runákban...

...Fennmaradt rovás emlékeink tanúbizonysága alapján elmondhatjuk tehát, hogy az ősi magyar rovásírás bolygónk legelső betűírása, itt alakult ki a Kárpát-medencében és átható félként nagy hatással volt más népek később kialakult írásrendszerére...

...A rovásírás nem csak szent örökség, hanem elsajátítása a magyar nemzet minden tagjának életkorra és foglalkozásra való tekintet nélkül nemes feladata.”

ЙУКАКО ЙЗУЗУ МГ#МГ Г ДЗЛАЗА ГЛГ+МГ ДЗЛЛГ

ISTEN ÁLDÁSA LENGJEN A MAGYAR NEMZET FÖLÖTT.

Magyarságtudományi tanulmányok
FRIEDRICH KLÁRA írása alapján
szerkesztette és közreadta: vitéz Kiss János Mihály

Nem csak a szemünk romlik
Szüleink, elődeink fényképeit az idő és a történelem viharai tönkretették, de van megoldás!

DeLacOn Atelier

Családi címerek és okiratok digitális felújítása,
komputeres fotórestaurálás és újrayomtatás
fotóminőségben.

Telefon : 276 04 88   Mobil : 06. 30 276 1526
E-mail : delac@t-online.hu

BUDAI KLUBNAPOK!

Minden hónap első péntekén (du.) 15.00–18.00 óráig a XI. Budafoki út 11. sz. (FIDESZ-helyiség)
Nyári szünet: július – augusztus
Minden kedves Rendtársunkat szeretettel várjuk!
Nem csak a budaiakat!

v. Lejtényi Éva, dr. Kállayné ter. szkp.

EL NE ADD!

*El ne add az ősi házat,
El ne add az ősi telket,
Hol a csűrön késő őszig
Gólyamadár kelepelget.*

*Ha elfáradsz a világban:
Gyere haza megpihenni,
Az öreg fák árnyékában
Szép időkre emlékezni.*

*Rád nevet, mint hajdanában,
A cseresznye, piros alma;
Gyermek leszel, újra fiam,
S belefogsz egy dalba.*

*Szántófölded kenyeret ad,
Az a föld jó kalásztermő!
Friss vizet a csörgő patak,
Tüzelőnek fát az erdő.*

*Gyümölcsfáid oltogatod,
Tisztogatod, nyesegeted,
Ablak alatt a kis kertben
Az utakat rendezgeted.*

*El-elsétálsz a mosolygó
Virágok közt andalogva...
Úgy-e fiam, hozol majd ki
Egy-egy szálat a síromra?*

*El ne add az ősi házat,
El ne add az ősi telket,
Hol a csűrön késő őszig
Gólyamadár kelepelget.*

(Pósa Lajos 1850–1914)

Íme, itt van a törvény...!

Szeresd a te Uradat, Istenedet és rajta kívül más istened ne legyen!

Tiszteld őseidet, hogy hosszú és jó életed legyen azon a földön, amit ők hagytak reád! ... Rajtok keresztül nyertél életet és örököltél Istent és hazát.

Szeresd magyar testvéreidet, mint önmagadat!

Fegyvert reájok ne emelj s nyelveddel se vétkezz ellenök!

Tartsatok össze, segítsétek egymást és az Úr szeretete, az Úr védelme és az Úr ereje veletek léssen!

Tudjátok az Urat, tartsátok az Ő törvényét és semmi sem lesz lehetetlen számotokra.

Az Úr ereje hegyeket mozdít, és tengereket tüntet el azok védelmében, akik atyjoknak nevezik őt, s asszerint is élnek!

Ha nem csak hiszed, de tudod is az Istent, az Isten ereje benned van, és hegyeket tudsz mozdítani vele!

v. Wass Albert Hagyaték (részlet)
(1908–1998)

